

Urząd Statystyczny w Rzeszowie

Statistical Office in Rzeszów

**RAPORT O SYTUACJI
SPOŁECZNO-GOSPODARCZEJ
WOJEWÓDZTWA PODKARPACKIEGO
W 2015 R.**

**REPORT ON THE SOCIO-ECONOMIC
SITUATION
OF PODKARPACKIE VOIVODSHIP
IN 2015**

MAJ 2016 MAY

Zespół Redakcyjny:
Editorial board :

Przewodniczący
President

Marek Cierpiął-Wolan

Członkowie
Members

Teresa Krzemińska, Edyta Giełbaga, Dorota Jasiukiewicz,
Irena Polak, Beata Rajca, Anna Tworek-Ptak, Jadwiga
Uchman, Elżbieta Wojnar, Józef Wojtak, Sebastian Wójcik

Sekretarz
Secretary

Barbara Błachut

Przygotowanie publikacji
Publication editing

Zespół pracowników Podkarpackiego Ośrodka
Badań Regionalnych
*Team of Podkarpackie Centre for Regional
Surveys*

Projekt okładki
Cover design

Lidia Motrenko-Makuch

Druk i oprawa
Printing and binding

ZWS Zakład Poligraficzny nr 2
26-600 Radom, ul. Planty 39/45

ISSN 2084-7076

Przy publikowaniu danych US prosimy o podanie źródła
When publishing SO data please indicate source

Publikacja dostępna w Internecie <http://rzeszow.stat.gov.pl>
Publication available on the Internet

URZĄD STATYSTYCZNY W RZESZOWIE
ul. Jana III Sobieskiego 10, 35-959 Rzeszów
tel.: 17 8535210, 8535219; fax: 17 8535157
<http://rzeszow.stat.gov.pl>
e-mail: SekretariatUSRze@stat.gov.pl

PRZEDMOWA

Urząd Statystyczny w Rzeszowie oddaje do rąk Państwa kolejne wydanie publikacji „Raporto sytuacji społeczno-gospodarczej województwa podkarpackiego”. Niniejsze opracowanie analityczne prezentuje procesy zachodzące w gospodarce na terenie województwa i uwzględnia zjawiska istotne z punktu widzenia rozwoju społeczno-gospodarczego regionu.

W raporcie poruszono szereg zagadnień dotyczących między innymi sytuacji demograficznej, tendencji obserwowanych na rynku pracy, wynagrodzeń, świadczeń społecznych, przemysłu, budownictwa, nakładów inwestycyjnych oraz wyników finansowych przedsiębiorstw przedstawionych w ujęciu dynamicznym, a także w relacji do przeciętnych wielkości dla kraju. Zaprezentowano również informacje dotyczące wydatków cudzoziemców w Polsce i Polaków za granicą przekraczających granicę polsko-ukraińską, która po przystąpieniu Polski do Unii Europejskiej, stała się zewnętrzną granicą Wspólnoty.

W celu lepszego zobrazowania przestrzennego zróżnicowania poszczególnych zjawisk, wybrane dane ujęto w formie graficznej na wykresach i mapach.

Przekazując Państwu niniejszą publikację, wyrażam przekonanie, że okaże się ona przydatna wielu osobom i instytucjom zainteresowanym prezentowaną tematyką oraz będzie stanowić cenne źródło wiedzy o regionie.

Dyrektor
Urzędu Statystycznego
w Rzeszowie

dr Marek Cierpiał-Wolan

PREFACE

The Statistical Office in Rzeszow is pleased to present the next edition of the publication „Report on the socio-economic situation of Podkarpackie Voivodship”. This analytical study covers processes observed in the economy in the voivodship and takes into account the phenomena relevant to the socio-economic development of the region.

The report looks at a number of issues concerning demographic situation, trends in the labour market, wages and salaries, social benefits, industry, construction, investments expenditures and financial results of enterprises, among other things. They are given in dynamic terms and in relation to the average values for the country. The book also presents information on expenses of foreigners in Poland and of Poles abroad who crossed the Polish-Ukrainian border, which after Poland’s accession to the European Union became the external border of the Community.

In order to better illustrate the spatial variety of the various phenomena, selected data were showed graphically on charts and maps.

In presenting this publication, it is my belief that it will prove useful to many individuals and institutions interested in the presented topics, and will provide a valuable source of knowledge about the region.

*Director
of the Statistical Office
in Rzeszów*

Marek Cierpiat-Wolan, PhD

SPIS TREŚCI

CONTENTS

		Str. Page
Przedmowa	<i>Preface</i>	3-4
Uwagi ogólne	<i>General notes</i>	10
PODSTAWOWE TENDENCJE	<i>BASIC TRENDS</i>	15-18
WOJEWÓDZTWO NA TLE KRAJU	<i>VOIVODSHIP COMPARED TO THE COUNTRY</i>	19
WOJEWÓDZTWO NA TLE POZOSTAŁYCH WOJEWÓDZTW	<i>VOIVODSHIP COMPARED TO OTHER VOIVODSHIPS</i>	20
PODZIAŁ I POWIERZCHNIA WOJEWÓDZTWA	<i>DIVISION AND AREA OF VOIVODSHIP</i>	23
LUDNOŚĆ	<i>POPULATION</i>	24
RYNEK PRACY	<i>LABOUR MARKET</i>	28
WYNAGRODZENIA	<i>WAGES AND SALARIES</i>	39
ŚWIADCZENIA SPOŁECZNE	<i>SOCIAL BENEFITS</i>	42
CENY	<i>PRICES</i>	47
ROLNICTWO	<i>AGRICULTURE</i>	52
PRZEMYSŁ	<i>INDUSTRY</i>	61
BUDOWNICTWO	<i>CONSTRUCTION</i>	65
BUDOWNICTWO MIESZKANIOWE	<i>RESIDENTIAL CONSTRUCTION</i>	68
RYNEK WEWNĘTRZNY	<i>INTERNAL MARKET</i>	71
WYNIKI FINANSOWE PRZEDSIĘ- BIORSTW NIEFINANSOWYCH	<i>FINANCIAL RESULTS OF NON-FINANCIAL ENTERPRISES</i>	74
NAKŁADY INWESTYCYJNE	<i>INVESTMENT OUTLAYS</i>	77
WYDATKI CUDZOZIEMCÓW W POLSCE I POLAKÓW ZA GRANICĄ PRZEKRACZAJĄCYCH GRANICĘ POL- SKO-UKRAIŃSKĄ	<i>EXPENSES OF FOREIGNERS IN POLAND AND POLES ABROAD WHO CROSSED THE POLISH-UKRAINIAN BORDER</i>	80

SPIS TABLIC

LIST OF TABLES

		Nr No.	Str. Page
Wybrane dane ogólnopolskie i wojewódzkie w 2015 r.	<i>Selected data on Poland and voivodship in 2015</i>	1	19
Ludność na podstawie bilansów	<i>Population based on balances</i>	2	25
Ruch naturalny ludności i saldo migracji na 1000 ludności	<i>Vital statistics and net migration per 1000 population</i>	3	26
Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw	<i>Average paid employment in the enterprise sector</i>	4	28
Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsię- biorstw w województwie podkarpackim ...	<i>Average paid employment in the enterprise sector in Podkarpackie Voivodship</i>	5	29
Bezrobotni zarejestrowani oraz stopa bezrobo- cia	<i>Registered unemployed persons and unem- ployment rate</i>	6	30
Bezrobotni zarejestrowani oraz stopa bezrobo- cia w województwie podkarpackim	<i>Registered unemployed persons and unem- ployment rate in Podkarpackie Voivodship</i>	7	33
Aktywność ekonomiczna ludności w wieku 15 lat i więcej w IV kwartale	<i>Economic activity of population aged 15 and more in the 4th quarter</i>	8	34

		Nr No.	Str. Page
Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw	<i>Average monthly gross wages and salaries in the enterprise sector .....</i>	9	39
Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw w województwie podkarpackim	<i>Average monthly gross wages and salaries in the enterprise sector in Podkarpackie Voivodship .....</i>	10	40
Świadczenia społeczne	<i>Social benefits .....</i>	11	42
Świadczenia społeczne w województwie podkarpackim	<i>Social benefits in Podkarpackie Voivodship ..</i>	12	44
Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych	<i>Price indices of consumer goods and services .....</i>	13	47
Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych w województwie podkarpackim	<i>Price indices of consumer goods and services in Podkarpackie Voivodship .....</i>	14	49
Przeciętne ceny detaliczne wybranych towarów i usług konsumpcyjnych w grudniu	<i>Average retail prices of selected consumer goods and services in December .....</i>	15	50
Wybrane dane dotyczące rolnictwa	<i>Selected data on agriculture .....</i>	16	53
Przemysł	<i>Industry .....</i>	17	61
Dynamika produkcji sprzedanej przemysłu w województwie podkarpackim	<i>Indices of sold production of industry in Podkarpackie Voivodship .....</i>	18	63
Budownictwo	<i>Construction .....</i>	19	65
Dynamika produkcji budowlano-montażowej w województwie podkarpackim	<i>Indices of construction and assembly production in Podkarpackie Voivodship ....</i>	20	67
Budownictwo mieszkaniowe	<i>Residential construction .....</i>	21	68
Mieszkania oddane do użytkowania w województwie podkarpackim	<i>Dwellings completed in Podkarpackie Voivodship .....</i>	22	69
Mieszkania, na realizację których wydano pozwolenia w województwie podkarpackim	<i>Dwellings for which permits have been issued in Podkarpackie Voivodship .....</i>	23	70
Dynamika sprzedaży detalicznej	<i>Indices of retail sale .....</i>	24	71
Dynamika sprzedaży detalicznej w województwie podkarpackim	<i>Indices of retail sale in Podkarpackie Voivodship .....</i>	25	72
Wybrane wskaźniki ekonomiczno-finansowe w badanych przedsiębiorstwach niefinansowych	<i>Selected economic and financial indicators in the surveyed non-financial enterprises .....</i>	26	76
Nakłady inwestycyjne	<i>Investment outlays .....</i>	27	77
Średnie wydatki poniesione przez 1 cudzoziemca w Polsce przekraczającego lądową granicę z Ukrainą na terenie województwa podkarpackiego w zł	<i>Average expenses incurred by one foreigner in Poland who crossed the land border with Ukraine on the territory of Podkarpackie Voivodship in zł .....</i>	28	81
Średnie wydatki poniesione przez 1 Polaka za granicą przekraczającego lądową granicę z Ukrainą na terenie województwa podkarpackiego w zł	<i>Average expenses incurred by one Pole abroad who crossed the land border with Ukraine on the territory of Podkarpackie Voivodship in zł .....</i>	29	82

SPIS WYKRESÓW

Przyrost naturalny na 1000 ludności w 2015 r.	
--	--

LIST OF GRAPHS

<i>Natural increase per 1000 population in 2015 .....</i>	1 20
---	--------

	Nr No.	Str. Page
Saldo migracji wewnętrznych na pobyt stały na 1000 ludności w 2015 r.	<i>Internal net migration for permanent residence per 1000 population in 2015</i>	2 20
Wskaźnik zatrudnienia według BAEL w 2015 r.	<i>Employment rate by LFS in 2015</i>	3 20
Stopa bezrobocia według BAEL w 2015 r.	<i>Unemployment rate by LFS in 2015</i>	4 21
Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw w 2015 r.	<i>Average monthly gross wages and salaries in the enterprise sector in 2015</i>	5 21
Spadek cen towarów i usług konsumpcyjnych w 2015 r.	<i>Decrease in prices of consumer goods and services in 2015</i>	6 21
Wartość skupu produktów rolnych na 1 ha użytków rolnych w 2015 r.	<i>Value of agricultural products procurement per 1 ha agricultural land in 2015</i>	7 21
Mieszkania oddane do użytkowania w 2015 r.	<i>Dwellings completed in 2015</i>	8 22
Wskaźnik rentowności obrotu netto w przedsiębiorstwach niefinansowych w 2015 r. ...	<i>Net turnover profitability rate in non-financial enterprises in 2015</i>	9 22
Podmioty gospodarki narodowej w rejestrze REGON w 2015 r.	<i>Entities of the national economy in the REGON register in 2015</i>	10 22
Dynamika przeciętnego zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw	<i>Indices of average paid employment in the enterprise sector</i>	11 28
Stopa bezrobocia rejestrowanego	<i>Unemployment rate</i>	12 32
Współczynnik aktywności zawodowej w IV kwartale	<i>Activity rate in the 4th quarter</i>	13 35
Wskaźnik zatrudnienia w IV kwartale	<i>Employment rate in the 4th quarter</i>	14 36
Stopa bezrobocia w IV kwartale	<i>Unemployment rate in the 4th quarter</i>	15 37
Liczba osób niepracujących na 1000 osób pracujących w IV kwartale	<i>Number of unemployed persons per 1000 employed persons in the 4th quarter</i>	16 37
Dynamika przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw	<i>Indices of average monthly gross wages and salaries in the enterprise sector</i>	17 40
Dynamika przeciętnej miesięcznej liczby emerytów i rencistów pobierających świadczenia	<i>Indices of average monthly number of retirees and pensioners and pensioners receiving benefits</i>	18 45
Dynamika przeciętnej miesięcznej emerytury i renty brutto	<i>Indices of average monthly gross retirement pay and pension</i>	19 45
Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych	<i>Price indices of consumer goods and services</i>	20 48
Plony zbóż podstawowych z mieszkankami zbożowymi z 1 ha	<i>Basic cereals and mixed cereals yields per 1 ha</i>	21 55
Plony ziemniaków z 1 ha	<i>Potatoes yields per 1 ha</i>	22 55
Obsada bydła na 100 ha użytków rolnych	<i>Cattle density per 100 ha agricultural land</i> ...	23 55
Obsada trzody chlewnej na 100 ha użytków rolnych	<i>Pigs density per 100 ha agricultural land</i>	24 55
Dynamika skupu zbóż podstawowych konsumpcyjnych i paszowych	<i>Indices of procurement of basic consumer and fodder cereals</i>	25 57
Dynamika skupu żywca rzeźnego ogółem	<i>Indices of procurement of total animals</i>	26 57
Dynamika skupu mleka krowiego	<i>Indices of procurement of cows' milk</i>	27 57
Relacja cen skupu żywca wieprzowego do cen targowiskowych żyta i jęczmienia	<i>Procurement price of pigs for slaughter to marketplace price of rye and barley</i>	28 59
Przyrost naturalny na 1000 ludności	<i>Vital statistics per 1000 population</i>	29 60-61

		Nr No.	Str. Page
Saldo migracji wewnętrznych na pobyt stały na 1000 ludności	<i>Internal net migration for permanent residence per 1000 population .....</i>	30	60-61
Przyrost naturalny na 1000 ludności w województwie podkarpackim według podregionów i powiatów w 2015 r.	<i>Vital statistics per 1000 population in Podkarpackie voivodship by subregions and powiats in 2015 .....</i>	31	60-61
Saldo migracji wewnętrznych na pobyt stały na 1000 ludności w województwie podkarpackim według podregionów podregionów i powiatów w 2015 r.	<i>Internal net migration for permanent residence per 1000 population in Podkarpackie voivodship by subregions and powiats in 2015 .....</i>	32	60-61
Struktura przeciętnego zatrudnienia według sekcji PKD 2007	<i>Structure of average paid employment by PKD 2007 sections .....</i>	33	60-61
Struktura bezrobotnych zarejestrowanych według wieku	<i>Structure of registered unemployed persons by age .....</i>	34	60-61
Struktura bezrobotnych zarejestrowanych według poziomu wykształcenia	<i>Structure of registered unemployed persons by educational level .....</i>	35	60-61
Struktura bezrobotnych zarejestrowanych według czasu pozostawania bez pracy	<i>Structure of registered unemployed persons by duration of unemployment .....</i>	36	60-61
Stopa bezrobocia rejestrowanego w województwie podkarpackim według podregionów i powiatów w 2015 r.	<i>Unemployment rate in Podkarpackie Voivodship by subregions and powiats in 2015 .....</i>	37	60-61
Struktura ludności w wieku 15 lat i więcej według statusu na rynku pracy w IV kwartale według BAEL	<i>Structure of population aged 15 and more by employment status in the 4th quarter by LFS .....</i>	38	60-61
Struktura pracujących według wieku w województwie podkarpackim w IV kwartale według BAEL	<i>Structure of employed persons by age in Podkarpackie Voivodship in the 4th quarter by LFS .....</i>	39	60-61
Struktura bezrobotnych według wieku w województwie podkarpackim w IV kwartale według BAEL	<i>Structure of unemployed persons by age in Podkarpackie Voivodship in the 4th quarter by LFS .....</i>	40	60-61
Struktura bezrobotnych według czasu poszukiwania pracy w IV kwartale 2015 r. według BAEL	<i>Structure of unemployed persons by duration of job search in the 4th quarter of 2015 by LFS .....</i>	41	60-61
Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw w wybranych sekcjach w 2015 r.	<i>Average monthly gross wages and salaries in the enterprise sector in selected sections in 2015 .....</i>	42	60-61
Zmiany cen wybranych towarów i usług konsumpcyjnych w skali roku w województwie podkarpackim w 2015 r.	<i>Annual changes in prices of selected consumer goods and services in Podkarpackie voivodship in 2015 .....</i>	43	60-61
Ceny produktów rolnych w skupie i na targowiskach	<i>Procurement and marketplace prices of agricultural products .....</i>	44	60-61
Struktura produkcji sprzedanej przemysłu według sekcji PKD 2007 w 2015 r.	<i>Structure of sold production of industry by PKD 2007 sections in 2015 .....</i>	45	60-61
Struktura przeciętnego zatrudnienia w przemyśle według sekcji PKD 2007 w 2015 r.	<i>Structure of average paid employment in industry by PKD 2007 sections in 2015 .....</i>	46	60-61
Struktura produkcji budowlano-montażowej według działów PKD 2007.....	<i>Structure of construction and assembly production by PKD 2007 divisions .....</i>	47	60-61
Dynamika liczby mieszkań, na których budowę wydano pozwolenia	<i>Indices of number of dwellings for which building permits were issued .....</i>	48	60-61
Dynamika liczby mieszkań, których budowę rozpoczęto	<i>Indices of number of dwellings started .....</i>	49	60-61
Struktura liczby mieszkań oddanych do użytkowania według form budownictwa	<i>Structure of number of dwellings completed by forms of construction .....</i>	50	60-61

		Nr No.	Str. Page
Mieszkania oddane do użytkowania w województwie podkarpackim według podregionów i powiatów w 2015 r.	<i>Dwellings completed in Podkarpackie Voivodship by subregions and powiats in 2015 ....</i>	51	60-61
Mieszkania oddane do użytkowania na 1000 ludności	<i>Dwellings completed per 1000 population ....</i>	52	60-61
Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania oddanego do użytkowania	<i>Average usable floor space per dwelling completed .....</i>	53	60-61
Udział liczby przedsiębiorstw wykazujących zysk netto w ogólnej liczbie badanych podmiotów	<i>Share of companies showing net profit in the total number of surveyed entities .....</i>	54	60-61
Udział przychodów przedsiębiorstw wykazujących zysk netto w przychodach z całokształtu działalności	<i>Share of revenues of companies showing net profit in the revenues from total activity .....</i>	55	60-61
Dynamika produkcji sprzedanej przemysłu ...	<i>Indices of sold production of industry .....</i>	56	62
Dynamika przeciętnego zatrudnienia w przemyśle	<i>Indices of average paid employment in industry .....</i>	57	64
Dynamika przeciętnego zatrudnienia w budownictwie	<i>Indices of average paid employment in construction .....</i>	58	66
Dynamika produkcji sprzedanej budownictwa	<i>Indices of sold production of construction .....</i>	59	66
Dynamika produkcji budowlano-montażowej	<i>Indices of construction and assembly production .....</i>	60	67
Dynamika liczby mieszkań odanych do użytkowania	<i>Indices of dwellings completed .....</i>	61	69
Dynamika sprzedaży detalicznej	<i>Indices of retail sale .....</i>	62	72
Wskaźnik poziomu kosztów	<i>Cost level indicator .....</i>	63	75
Wskaźnik rentowności obrotu netto	<i>Net turnover profitability rate .....</i>	64	75
Dynamika nakładów inwestycyjnych ogółem	<i>Indices of total investment outlays .....</i>	65	77
Struktura wydatków poniesionych przez cudzoziemców w Polsce i Polaków za granicą przekraczających granicę lądową z Ukrainą w 2015 r.	<i>Structure of expenses incurred by foreigners in Poland and Poles abroad who crossed the land border with Ukraine in 2015 .....</i>	66	81

ANEKS

APPENDIX

WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE PODKARPACKIM	<i>SELECTED DATA ON PODKARPACKIE VOIVODSHIP .....</i>	I	83
WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE PODKARPACKIM WEDŁUG MIESIĘCY	<i>SELECTED DATA ON PODKARPACKIE VOIVODSHIP BY MONTHS .....</i>	II	87

UWAGI OGÓLNE

1. Dane zamieszczone w publikacji – jeśli nie zaznaczono inaczej – podano w **każdorazowym podziale administracyjnym kraju**. W opisie województwa informacje o liczbie podregionów, powiatów, miast na prawach powiatu, miastach ogółem oraz gminach podano według stanu w dniu 31 XII 2015 r.

2. Od 2009 r. dane prezentuje się w układzie Polskiej Klasyfikacji Działalności – PKD 2007, opracowanej na podstawie Statystycznej Klasyfikacji Działalności Gospodarczej we Wspólnocie Europejskiej – Statistical Classification of Economic Activities in the European Community – NACE Rev. 2. PKD 2007 wprowadzona została z dniem 1 I 2008 r. rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 24 XII 2007 r. (Dz. U. Nr 251, poz. 1885) z późniejszymi zmianami, w miejsce stosowanej dotychczas klasyfikacji PKD 2004.

W niniejszym „Raporcie o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa podkarpackiego w 2015 r.” publikuje się bieżące dane według PKD 2007 oraz dane przeliczone według tej klasyfikacji za okresy poprzednie.

3. W ramach PKD 2007 dokonano dodatkowego grupowania, ujmując pod pojęciem „**Przemysł**” sekcje: „Górnictwo i wydobywanie”, „Przetwórstwo przemysłowe”, „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych” oraz „Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją”.

4. Dane w podziale według sekcji PKD 2007 oraz w podziale terytorialnym opracowano **metodą przedsiębiorstw**.

5. Dane opracowano zgodnie z **każdorazowym stanem organizacyjnym gospodarki narodowej**.

6. Przez **podmioty gospodarki narodowej** rozumie się jednostki prawne, tj.: osoby prawne, jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej oraz osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą.

7. Pod pojęciem **podmiotów gospodarczych** rozumie się podmioty prowadzące działalność gospodarczą (produkcyjną i usługową), na własny rachunek w celu osiągnięcia zysku.

8. Dane prezentowane w publikacji obejmują podmioty gospodarki narodowej bez względu na charakter własności.

9. W publikacji dane w zakresie:

1) **przeciętnego zatrudnienia i przeciętnych miesięcznych wynagrodzeń** dotyczą podmiotów gospodarczych sektora przedsiębiorstw, w których liczba pracujących przekracza 9 osób;

2) **produkcji sprzedanej przemysłu i budownictwa** dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób;

GENERAL NOTES

1. Data in the publication, unless otherwise indicated, are presented according to **administrative division of the country in a given period**. In the description of the voivodship information regarding number of subregions, powiats, cities with powiat status, towns and gminas is given as of 31 December 2015.

2. Since 2009 onwards the data have been presented in accordance with the Polish Classification of Activities – PKD 2007, compiled on the basis of Statistical Classification of Economic Activities in the European Community – NACE Rev. 2. PKD 2007 was introduced on 1 I 2008 by the decree of the Council of Ministers dated 24 XII 2007 (Journal of Laws No. 251, item 1885) with later amendments) to replace the formerly applied PKD 2004/ NACE Rev. 1.1.

In the publication “The Information on Socioeconomic Situation of Podkarpackie Voivodship in 2015”, the current data are published according to the NACE Rev. 2. Data for previous periods are also converted according to this classification.

3. The item “Industry” was introduced, as an additional grouping including NACE Rev. 2 sections: “Mining and quarrying”, “Manufacturing”, “Electricity, gas, steam and air conditioning supply” as well as “Water supply; sewerage, waste management and remediation activities”

4. Data according to NACE Rev. 2 sections as well as to territorial division are compiled using the **enterprise method**.

5. Data are compiled according to the **respective organizational status of units of the national economy**.

6. The term **entities of the national economy** is understood as legal entities, i.e.: legal persons, organizational entities without legal personality as well as natural persons conducting economic activity.

7. The term **economic entities** is understood as entities conducting economic activity (production and service) on their own account in order to earn a profit.

8. Data presented in publication cover entities of the national economy regardless of ownership.

9. In the publication data in regard to:

1) **average paid employment and average monthly gross wages and salaries** cover the economic entities of the enterprise sector in which the number of employed persons exceeds 9 persons;

2) **sold production of industry and construction** concern economic entities, in which the number of employed persons exceeds 9 persons;

3) **wyników finansowych przedsiębiorstw niefinansowych oraz nakładów inwestycyjnych i inwestycji rozpoczętych** dotyczą podmiotów gospodarczych prowadzących księgi rachunkowe (z wyjątkiem podmiotów, których podstawowym rodzajem działalności jest działalność zaklasyfikowana według PKD 2007 do sekcji „Rolnictwo, łowiectwo, leśnictwo i rybactwo” oraz „Działalność finansowa i ubezpieczeniowa”), w których liczba pracujących przekracza 49 osób.

10. Informacje odnoszące się do **sektora przedsiębiorstw** prezentuje się w oparciu o definicję przedsiębiorstwa wprowadzoną w rozporządzeniu Rady (EWG) Nr 696/93 z dnia 15 III 1993 r. w sprawie jednostek statystycznych do celów obserwacji i analizy systemu produkcyjnego we Wspólnocie. Zgodnie z ww. rozporządzeniem, przedsiębiorstwo jest traktowane jako jednostka organizacyjna produkująca wyroby lub świadcząca usługi, która osiąga korzyści z pewnego stopnia samodzielności w podejmowaniu decyzji, w szczególności w zakresie alokacji swoich bieżących zasobów. Przedsiębiorstwo prowadzi jedną lub kilka rodzajów działalności w jednym lub kilku miejscach i jest tworzone przez jednostkę prawną lub grupę jednostek prawnych. Sektor przedsiębiorstw obejmuje podmioty prowadzące działalność gospodarczą w zakresie: leśnictwa i pozyskiwania drewna; rybołówstwa w wodach morskich; górnictwa i wydobywania; przetwórstwa przemysłowego; wytwarzania i zaopatrywania w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych; dostawy wody; gospodarowania ściekami i odpadami oraz działalności związanej z rekultywacją; budownictwa; handlu hurtowego i detalicznego; naprawy pojazdów samochodowych, włączając motocykle; transportu i gospodarki magazynowej; działalności związanej z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi; informacji i komunikacji; działalności związanej z obsługą rynku nieruchomości; działalności prawniczej, rachunkowo-księgowej i doradztwa podatkowego, działalności firm centralnych (head offices); doradztwa związanego z zarządzaniem; działalności w zakresie architektury i inżynierii; badań i analiz technicznych; reklamy, badania rynku i opinii publicznej; pozostałej działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej; działalności w zakresie usług administrowania i działalności wspierającej; działalności związanej z kulturą, rozrywką i rekreacją; naprawy i konserwacji komputerów i artykułów użytku osobistego i domowego; pozostałej indywidualnej działalności usługowej.

11. Od 2010 r. w badaniach rolniczych nie ujmuje się posiadaczy użytków rolnych nieprowadzących działalności rolniczej oraz posiadaczy poniżej 1 ha użytków rolnych prowadzących działalność rolniczą o małej skali (poniżej określonych progów); w związku z tym dane za 2010 r. z zakresu: użytkowania gruntów, jak również powierzchni zasiewów, plonów ziemio-plodów oraz pogłowia zwierząt gospodarskich zostały skorygowane w stosunku do opublikowanych w poprzedniej edycji Raportu.

3) *financial results of nonfinancial enterprises as well as investment outlays and newly started investments* refer to economic entities keeping accounting ledgers (with the exception of entities in which the principal activity is classified as “Agriculture, forestry and fishing” and “Financial and insurance activities” according to the NACE Rev. 2), in which the number of employed persons exceeds 49 persons.

10. Information relating to the **enterprise sector** is presented based on the definition of “enterprise” – introduced by the regulation of the Council (EEC) No 696/93 of 15 March 1993 on the statistical units for the observation and analysis of the production system in the Community. In accordance with the abovementioned Regulation the enterprise is the smallest combination of legal units that is an organizational unit producing goods or services, which benefits from a certain degree of autonomy in decision-making, especially for the allocation of its current resources. An enterprise carries out one or more activities at one or more locations and it may be a sole legal unit or a group of legal units. Enterprise sector includes those entities which carry out economic activities in the following areas: forestry and logging; marine fishing; mining and quarrying; manufacturing; electricity, gas, steam and air conditioning supply; water supply; sewerage, waste management and remediation activities; construction; wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles; transportation and storage; accommodation and food service activities; information and communication; real estate activities; legal and accounting activities; activities of head offices; management consultancy activities; architectural and engineering activities; technical testing and analysis; advertising and market research; other professional, scientific and technical activities; administrative and support service activities; arts, entertainment and recreation; repair of computers and personal and household goods; other personal service activities.

11. Since 2010 agricultural surveys have not included owners of agricultural land who do not conduct agricultural activities, and owners of less than 1 ha of agricultural land who conduct agricultural activities on a small scale (under the specified thresholds); therefore, the data for 2010 on land use, sown area, yields and livestock were revised in relation to the data published in the previous edition of the Report.

12. Jako **ceny stałe** przyjęto w przypadku:

- 1) produkcji rolniczej – ceny bieżące z roku poprzedzającego rok badany (dla sprzedaży targowiskowej – ceny uzyskiwane przez rolników na targowiskach, dla pozostałych elementów produkcji – średnie ceny skupu), z wyjątkiem ziemniaków, warzyw i owoców, w przypadku których przyjmuje się średnie ceny z dwóch kolejnych lat, tj. z roku poprzedzającego rok badany i z roku badanego, np. dla 2014 r. – z lat 2013 i 2014;
- 2) produkcji sprzedanej przemysłu:
  - ceny stałe 2005 r. (średnie ceny bieżące 2005 r.) w latach 2006-2010,
  - ceny stałe 2010 r. (średnie ceny bieżące 2010 r.) od 2011 r.

13. Liczby względne (wskaźniki, odsetki) obliczono z reguły na podstawie danych bezwzględnych wyrażonych z większą dokładnością niż podano w tablicach.

Wskaźniki dynamiki — w przypadku zmian metodycznych, zmian kategorii ceny przyjmowanej do wyceny produkcji, zmian systemu cen stałych oraz zmian systemu wag do obliczania wskaźników cen w poszczególnych okresach — obliczono w warunkach porównywalnych. Wskaźniki jednopodstawowe obliczono metodą nawiązania łańcuchowego.

14. Do przeliczeń na 1 mieszkańca (1000 ludności itp.) danych według stanu w końcu roku przyjęto liczbę ludności według stanu w dniu 31 XII, a przy przeliczaniu danych charakteryzujących wielkość zjawiska w ciągu roku – według stanu w dniu 30 VI.

15. Niektóre dane mają charakter tymczasowy i mogą ulec zmianie w następnych wydaniach publikacji.

16. Ze względu na zaokrąglenia danych, w niektórych przypadkach sumy składników mogą się różnić od podanych wielkości „ogółem”.

17. W publikacji zastosowano skróty niektórych nazw poziomów klasyfikacyjnych PKD 2007; skrócone nazwy zostały oznaczone w tablicach i wykresach znakiem „Δ”. Zestawienie zastosowanych skrótów i pełnych nazw podaje się poniżej:

12. **Constant prices** were adopted as follows:

- 1) *agricultural output – current prices for the year preceding the surveyed year (for market sales – prices received by farmers at market places, for other elements of production – average procurement prices), excluding potatoes, vegetables and fruit, for which the average prices from two consecutive years, i.e., from the year preceding the surveyed year and from the surveyed year, e.g. for 2014 – the prices from 2013 and 2014, are assumed;*
- 2) *sold production of industry:*
  - 2005 constant prices (2005 average current prices) in 2006-2010,
  - 2010 constant prices (2010 average current prices) since 2011.

13. *Relative numbers (indices, percentages) are calculated, as a rule, on the basis of absolute data expressed with higher precision than that presented in the tables.*

Indices — in the case of methodological changes, changes in price categories used in the evaluation of production, changes in the system of constant prices as well as changes in the system of weights for calculating price indices in individual periods are calculated in comparable conditions. Single base indices are calculated using the chainbase index method.

14. *When computing per capita data (per 1000 population, etc.) as of the end of the year, the actually living population as of 31 XII was adopted, whereas for data describing the magnitude of a phenomenon within a year – as of 30 VI.*

15. *Some data are provisional and may be change in subsequent editions of the publication.*

16. *Due to the rounding of data, in some cases sums of components may slightly differ from the amount given in the item “total”.*

17. *The names of some classification levels of NACE Rev. 2 used in publication have been abbreviated, abbreviations are marked in the tables and graphs with the sign “Δ”. The list of abbreviations used and their full names are given below:*

skrót
abbreviation

pełna nazwa
full name

sekcje
sections

Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę

Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych
Electricity, gas, steam and air conditioning supply

Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja

Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją
Water supply; sewerage, waste management and remediation activities

skrót <i>abbreviation</i>	pełna nazwa <i>full name</i>
	sekcje (dok.) <i>sections (cont.)</i>
Handel; naprawa pojazdów samochodowych	Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle
<i>Trade; repair of motor vehicles</i>	<i>Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles</i>
Zakwaterowanie i gastronomia	Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi
<i>Accommodation and catering</i>	<i>Accommodation and food service activities</i>
Obsługa rynku nieruchomości	Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości
	<i>Real estate activities</i>
Administrowanie i działalność wspierająca	Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca
	<i>Administrative and support service activities</i>
	działy <i>divisions</i>
Produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny	Produkcja wyrobów z drewna oraz korka, z wyłączeniem mebli; produkcja wyrobów ze słomy i materiałów używanych do wyplatania
<i>Manufacture of products of wood, cork, straw and wicker</i>	<i>Manufacture of wood and of products of wood and cork, except furniture; manufacture of articles of straw and plaiting materials</i>
Produkcja koksu i produktów rafinacji ropy naftowej	Wytwarzanie i przetwarzanie koksu i produktów rafinacji ropy naftowej
	<i>Manufacture of coke and refined petroleum products</i>
Produkcja wyrobów z metali	Produkcja metalowych wyrobów gotowych, z wyłączeniem maszyn i urządzeń
<i>Manufacture of metal products</i>	<i>Manufacture of fabricated metal products, except machinery and equipment</i>
Produkcja maszyn i urządzeń	Produkcja maszyn i urządzeń, gdzie indziej niesklasyfikowana
	<i>Manufacture of machinery and equipments n.e.c</i>
Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep	Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep, z wyłączeniem motocykli
	<i>Manufacture of motor vehicles, trailers and semitrailers</i>
Gospodarka odpadami; odzysk surowców	Działalność związana ze zbieraniem, przetwarzaniem i unieszkodliwianiem odpadów; odzysk surowców
	<i>Waste collection, treatment and disposal activities; materials recovery</i>
Budowa budynków	Roboty budowlane związane ze wznoszeniem budynków
	<i>Construction of buildings</i>
Budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej	Roboty związane z budową obiektów inżynierii lądowej i wodnej
	<i>Civil engineering</i>

18. Szersze informacje oraz szczegółowe wyjaśnienia metodyczne publikowane są w zeszytach metodycznych oraz opracowaniach branżowych GUS.

18. Broader information and detailed methodological description are published in methodological volumes and branch statistical publications of Central Statistical Office.

OBJAŚNIENIA ZNAKÓW UMOWNYCH

SYMBOLS

Kreska	(-)	- zjawisko nie wystąpiło. <i>magnitude zero.</i>
Zero:	(0)	- zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,5; <i>magnitude not zero, but less than 0,5 of a unit;</i>
	(0,0)	- zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,05. <i>magnitude not zero, but less than 0,05 of a unit.</i>
Kropka	(.)	- zupełny brak informacji albo brak informacji wiarygodnych. <i>data not available or not reliable.</i>
Znak	(x)	- wypełnienie pozycji jest niemożliwe lub niecelowe. <i>not applicable.</i>
Znak	(Δ)	- oznacza, że nazwy zostały skrócone w stosunku do obowiązującej klasyfikacji. <i>categories of applied classification are presented in abbreviated form.</i>
„W tym” “Of which”		- oznacza, że nie podaje się wszystkich składników sumy. <i>indicates that not all elements of the sum are given.</i>
Znak	(*)	- oznacza, że dane zostały zmienione w stosunku do wcześniej opublikowanych. <i>data revised.</i>

SKRÓTY

ABBREVIATIONS

zł	- złoty <i>zloty</i>	m ²	- metr kwadratowy <i>square metre</i>
tys.	- tysiąc <i>thousand</i>	m ³	- metr sześcienny <i>cubic metre</i>
mln	- milion <i>million</i>	km ²	- kilometr kwadratowy <i>square kilometre</i>
g	- gram <i>gram</i>	kpl	- komplet <i>set</i>
kg	- kilogram <i>kilogram</i>	szt.	- sztuka <i>piece, unit</i>
dt	- decytona <i>deciton</i>	pkt	- punkt <i>point</i>
l	- litr <i>litre</i>	p. proc.	- punkt procentowy <i>percentage point</i>
ha	- hektar <i>hectare</i>	PKD	- Polska Klasyfikacja Działalności <i>NACE classification</i>

Podstawowe tendencje

W województwie podkarpackim w 2015 r. utrzymał się dodatni **przyrost naturalny**. W ciągu roku zmniejszył się współczynnik zawieranych na Podkarpaciu **małżeństw**.

W 2015 r. (po wzroście przed rokiem o 0,3%) odnotowano niewielki spadek **przeciętnego zatrudnienia** w sektorze przedsiębiorstw – w skali roku o 0,1%. Największy spadek zatrudnienia wystąpił w budownictwie oraz zakwaterowaniu i gastronomii. W ujęciu rocznym zanotowano spadek ogólnej liczby **zarejestrowanych bezrobotnych**, oraz odnotowano wzrost liczby zgłoszonych ofert zatrudnienia. Wyniki Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL) przeprowadzonego w IV kwartale 2015 r. wskazują, że w porównaniu z analogicznym okresem poprzedniego roku: zmniejszyła się liczba bezrobotnych, jak również spadła stopa bezrobocia, zwiększył się udział pracujących w liczbie ludności (w wieku 15 lat i więcej), zmniejszyło się obciążenie osób pracujących osobami niepracującymi oraz zmniejszyła się liczba biernych zawodowo.

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw w 2015 r. było o 3,6% wyższe niż przed rokiem, ale tempo jego wzrostu zmalało w porównaniu z dwoma poprzednimi latami. Pod względem wysokości przeciętnego wynagrodzenia nasze województwo zajmowało przedostatnie miejsce w kraju, a jego udział stanowił 82,5% średniego wynagrodzenia w Polsce.

Przeciętna liczba emerytów i rencistów w 2015 r. ukształtowała się na poziomie niższym niż w roku poprzednim. Na przestrzeni analizowanych lat notuje się systematyczny spadek świadczeniobiorców. Na kierunek zmian zachodzących w całej populacji emerytów i rencistów miała wpływ malejąca zbiorowość rolników indywidualnych pobierających świadczenia. Odnotowano wzrost **przeciętnej miesięcznej emerytury i renty brutto**, przy czym wyższą dynamikę miały świadczenia wypłacane przez ZUS, niż rolnikom indywidualnym.

W 2015 r. **ceny towarów i usług konsumpcyjnych** były niższe od notowanych w 2014 r. Spadek cen towarów i usług pogłębił się w grupie transport, odzież i obuwie, oraz żywność i napoje bezalkoholowe. Wzrost cen odnotowano w zakresie zdrowia, napojów alkoholowych i wyrobów tytoniowych.

Niższa niż przed rokiem była produkcja **zbóż podstawowych** (z mieszankami zbożowymi), **rzepaku i rzepiku, ziemniaków** oraz **buraków cukrowych**. W odniesieniu do roku poprzedniego zwiększyło się pogłowie **bydła, owiec i drobiu**, spadło natomiast pogłowie **trzody chlewnej**. W porównaniu z rokiem poprzednim odnotowano wzrost **skupu zbóż, ziemniaków i żywca rzeźnego** (w wadze żywej). Mniej niż przed rokiem skupiono **mleka**. W 2015 r. odnotowano wzrost cen skupu ziemniaków i żywca wołowego. Niższe natomiast były ceny skupu zbóż, żywca wieprzowego, drobiowego i mleka. Na targowiskach ceny były niższe niż przed rokiem.

W latach 2011-2015 **produkcja sprzedana przemysłu** w ujęciu rocznym wykazywała tendencję wzrostową. W 2015 r. była wyższa niż przed rokiem o 2,1%. Na kształtowanie się dynamiki przemysłu decydujący wpływ miała sekcja przetwórstwo przemysłowe, w której produkcja wzrosła o 2,3%.

W 2015 r. załamał się korzystny trend w budownictwie. Po wzrostach w 2014 r., zmniejszyła się w skali roku zarówno **produkcja sprzedana budownictwa** (o 0,2%), jak i **produkcja budowlano-montażowa** (o 13,1%). Spadek produkcji odnotowano we wszystkich trzech działach budownictwa, największy w podmiotach wykonujących roboty budowlane specjalistyczne.

W porównaniu z rokiem poprzednim zwiększyła się liczba i powierzchnia ogółem **mieszkań oddanych do użytkowania**, spadła natomiast ich **przeciętna powierzchnia użytkowa**. W 2015 r. wzrosła także liczba mieszkań, na których budowę **wydano pozwolenia lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym**, natomiast zmniejszyła się ilość **rozpoczętych budów**.

Sprzedaż detaliczna, po spadku w 2013 r., w kolejnych dwóch latach utrzymywała tendencję wzrostową. W 2015 r. wzrosła w odniesieniu do roku poprzedniego o 14,1%. Wzrost spowodowany był przede wszystkim zwiększeniem sprzedaży paliw stałych, ciekłych i gazowych oraz mebli, rtv, agd.

Wyniki finansowe osiągnięte przez badane przedsiębiorstwa niefinansowe były słabsze od notowanych w 2014 r. Pogorszył się wskaźnik poziomu kosztów, z kolei wzrost zanotowały wskaźniki płynności finansowej, natomiast niższe były wskaźniki rentowności.

Nakłady inwestycyjne badanych przedsiębiorstw mających siedzibę na terenie województwa podkarpackiego wzrosły w stosunku do poprzedniego roku (o 11,8%). Wyższa niż w 2014 r. była wartość kosztorysowa inwestycji rozpoczętych (o 10,3%), przy większej liczbie nowych inwestycji (o 157 jednostek).

Szacunkowa wartość zakupionych w Polsce towarów i usług przez obcokrajowców (nie-rezydentów) przekraczających granicę polsko-ukraińską na terenie województwa podkarpackiego w 2015 r. wyniosła około 3,6 mld zł, natomiast **szacunkowa wartość zakupionych za granicą towarów i usług przez mieszkańców Polski** przekraczających granicę polsko-ukraińską na terenie województwa podkarpackiego w 2015 r. wyniosła około 118,3 mln zł.

Basic trends

*In 2015 in Podkarpackie Voivodship the **natural increase** remained positive. During the year the rate of **marriages** contracted in Podkarpacie decreased.*

*In 2015 (after the increase of 0.3% in the previous year) there was a slight decrease of 0.1%, as compared to the previous year, in **average employment** in the enterprise sector, with the highest decrease in construction and accommodation and catering. There was a fall in the total number of the **registered unemployed persons** during the year, also an increase in the number of job offers was registered. The results of Labour Force Survey (LFS) carried out in the 4th quarter of 2015 show the following changes in comparison with the corresponding period of the previous year: decrease in the number of unemployed persons as well as in the unemployment rate, increase in the proportion of employed persons in the population (aged 15 and over), decrease in the burden of working persons with non-working persons and decrease in the number of economically inactive persons.*

*The **average monthly gross wages and salaries in the enterprise sector** were higher by 3.6% in 2015 than a year ago, but its growth rate declined in comparison with the two previous years. In terms of the level of the average wages and salaries, our voivodship was ranked last but one in the country, with its share accounting for 82.5% of the average wages and salaries in Poland.*

*The **average number of retirees and pensioners in 2015** was lower than in the last year. During the analysed years there was a steady decline in beneficiaries. The direction of changes in the total population of retirees and pensioners was affected by declining population of individual farmers receiving benefits. A rise in the **average monthly gross retirement pay and pension** was observed, with benefits paid by ZUS having higher dynamics than the ones paid to farmers.*

*In 2015 the **prices of consumer goods and services** were lower than in 2014. The drop in prices of goods and services was bigger in transport group, clothing and footwear group and food and alcoholic beverages group. An increase in prices was recorded in health, alcoholic beverages and tobacco.*

*The production of **basic cereals** (including cereal mixed), **rape and turnip rape**, as well as sugar beets and potatoes was lower than a year ago. In comparison with the previous year the number of **cattle, sheep and poultry** increased, whereas the number **pigs** decreased. There was an increase in the purchase of **cereal grains, potatoes and animals for slaughter** (in live weight), and a drop in the purchase of **milk**, as compared with the previous year. In 2015 an increase in the procurement prices of potatoes and beef was observed, whereas the procurement prices of cereals, pork, poultry and milk decreased. At marketplaces the prices were lower than a year ago.*

*In the period 2011-2015, **sold production of industry** showed an upward trend year on year. In 2015 it was higher by 2.1% than a year ago. The dynamics of industry was mainly influenced by the manufacturing section, in which the production increased by 2.3%.*

*In 2015 the upward trend in construction was reversed. After the increase in 2014 there was a decrease in **sold production of construction** (of 0.2%) and **construction and assembly production** (of 13.1%). A decrease in production was observed in all three divisions of construction, with the highest in entities dealing with specialised construction activities.*

*In comparison with the previous year, the number and area of **dwellings completed** increased, but their **average usable floor space** was lower. In 2015 there was also an increase in the number of dwellings for which **building permits were issued or an application with a building project was submitted**, whereas the number of **constructions started** was lower.*

*After the decrease in 2013, **retail sales** showed an upward trend in the two subsequent years, with a rise of 14.1% in 2015 as compared with the previous year. It was mainly caused by an increase in the sale of solid, liquid and gaseous fuels as well as furniture, audio-video equipment and household appliances.*

***Financial results** achieved by the surveyed non-financial enterprises were poorer than in 2014. The costs level indicator worsened while the financial liquidity indicators increased and the profitability indicators decreased.*

***Investment outlays** of the surveyed enterprises located in Podkarpackie Voivodship increased by 11.8% compared to the previous year. The estimate value of investments was higher than in 2014 (by 10.3%), with higher number of newly started investments (by 157 units).*

***The estimated value of goods and services purchased in Poland by foreigners (non-residents)** crossing the Polish-Ukrainian border in Podkarpackie Voivodship was 3.6 billion zł in 2015, whereas **the estimated value goods and services purchased abroad by Polish residents** crossing the Polish-Ukrainian border in Podkarpackie Voivodship was 118.3 million zł in 2015.*

WOJEWÓDZTWO NA TLE KRAJU

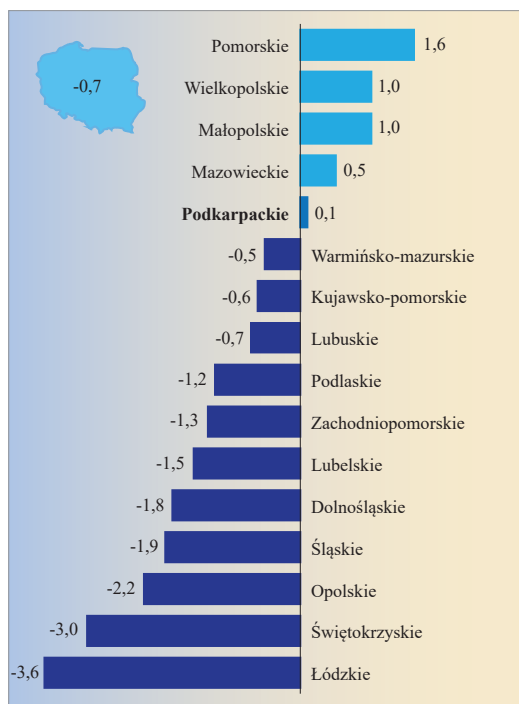
Tabl. 1. Wybrane dane ogólnopolskie i wojewódzkie w 2015 r.

Wyszczególnienie	Polska	woj. podkarpackie
Ludność na 1 km ² powierzchni ogólnej (stan w dniu 31 XII)	123	119
Przyrost naturalny na 1000 ludności	-0,7	0,1
Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały na 1000 ludności ^a	-0,4	-1,3
Współczynnik aktywności zawodowej według BAEL ^b w %	56,2	54,2
Wskaźnik zatrudnienia według BAEL ^b w %	51,9	48,0
Stopa bezrobocia według BAEL ^b w %	7,5	11,7
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw w zł	4121,41	3399,62
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto wypłacana przez ZUS w zł	1980,96	1720,93
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto rolników indywidualnych w zł	1179,63	1150,49
Wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych (2014 = 100) w %	99,1	98,9
Przeciętna powierzchnia użytków rolnych w gospodarstwie rolnym w 2013 r. ^c w ha	10,22	4,40
Obsada bydła ^d na 100 ha użytków rolnych w szt.	41,0	16,6
Obsada trzody chlewnej ^d na 100 ha użytków rolnych w szt.	80,0	29,1
Produkcja sprzedana przemysłu (ceny bieżące) na 1 przeciętnie zatrudnionego w przemyśle w zł	476779	313530
Produkcja sprzedana budownictwa (ceny bieżące) na 1 przeciętnie zatrudnionego w budownictwie w zł	471462	358774
Mieszkania oddane do użytkowania na 1000 ludności	3,8	3,6
Podmioty gospodarki narodowej w rejestrze REGON na 10 tys. ludności (stan w dniu 31 XII)	1089	776
Spółki handlowe z udziałem kapitału zagranicznego na 10 tys. ludności (stan w dniu 31 XII)	22	8
Udział przedsiębiorstw rentownych w ogólnej liczbie badanych podmiotów w %	82,9	84,7
Wskaźnik poziomu kosztów w przedsiębiorstwach niefinansowych w %	95,7	95,9
Dynamika nakładów inwestycyjnych w przedsiębiorstwach (2014 = 100, ceny bieżące) w %	113,7	111,8
Produkt krajowy brutto (ceny bieżące) na 1 mieszkańca w 2013 r. w zł	43020	30577

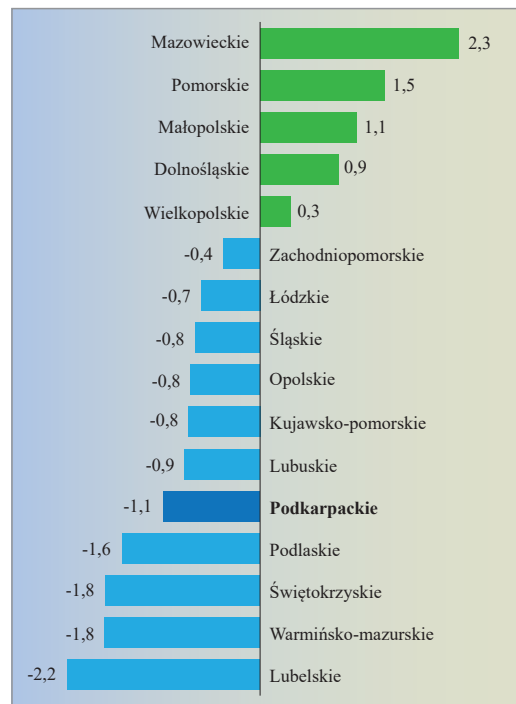
a Przy obliczaniu salda migracji uwzględniono: w przypadku migracji wewnętrznych – dane za 2015 rok, w przypadku migracji zagranicznych – dane dotyczą 2014 r. *b* Przeciętne w roku. *c* Dane na podstawie reprezentacyjnego badania struktury gospodarstw rolnych, przeprowadzanego co 3 lata. *d* Stan w czerwcu.

WOJEWÓDZTWO NA TLE POZOSTAŁYCH WOJEWÓDZTW

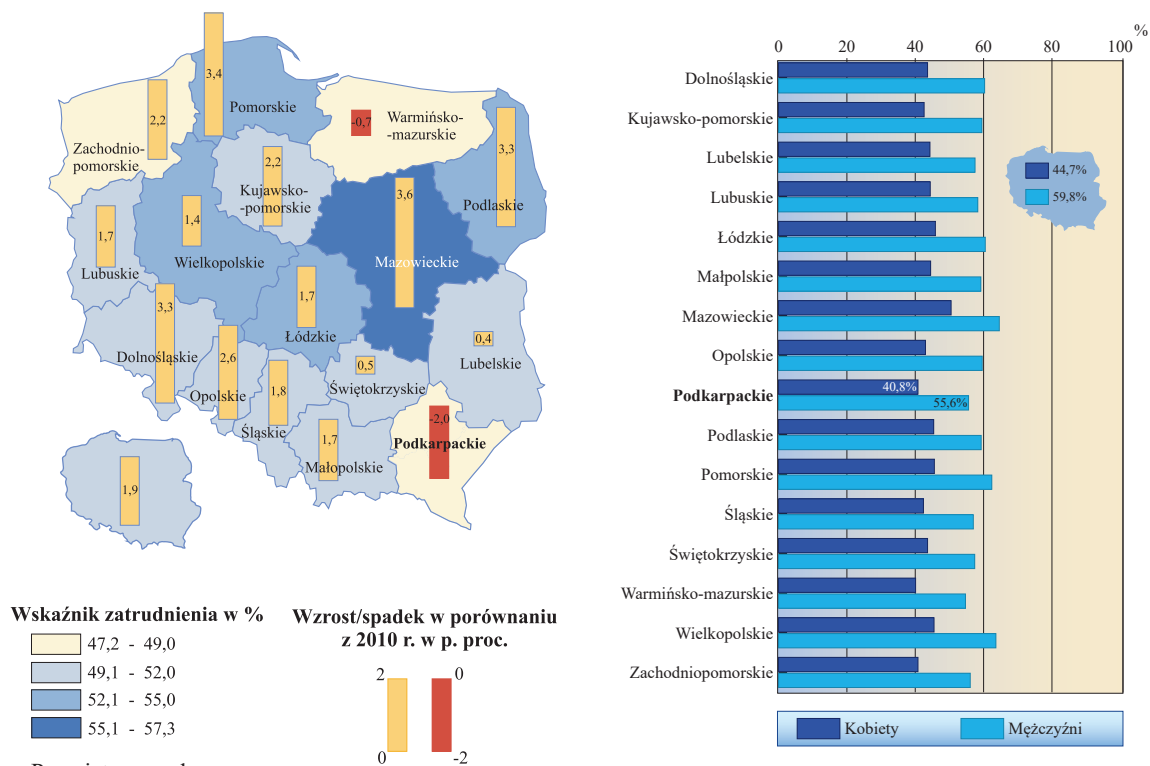
Wykres 1. Przyrost naturalny na 1000 ludności w 2015 r.

Wykres 2. Saldo migracji wewnętrznych na pobyt stały na 1000 ludności w 2015 r.

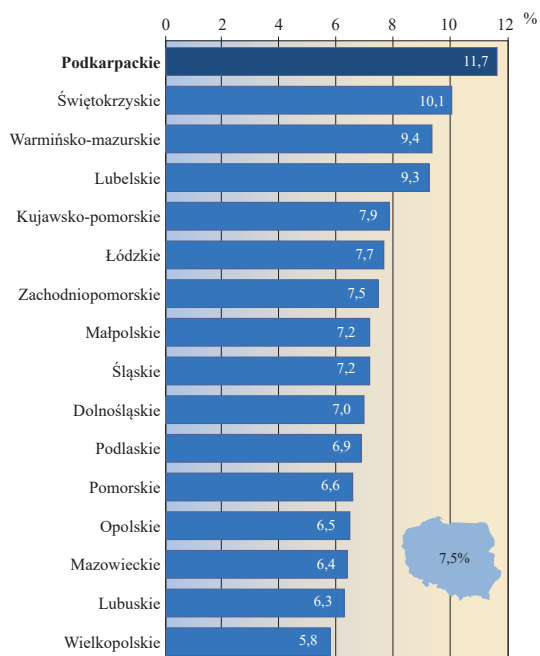

Wykres 3. Wskaźnik zatrudnienia według BAEL^a w 2015 r.

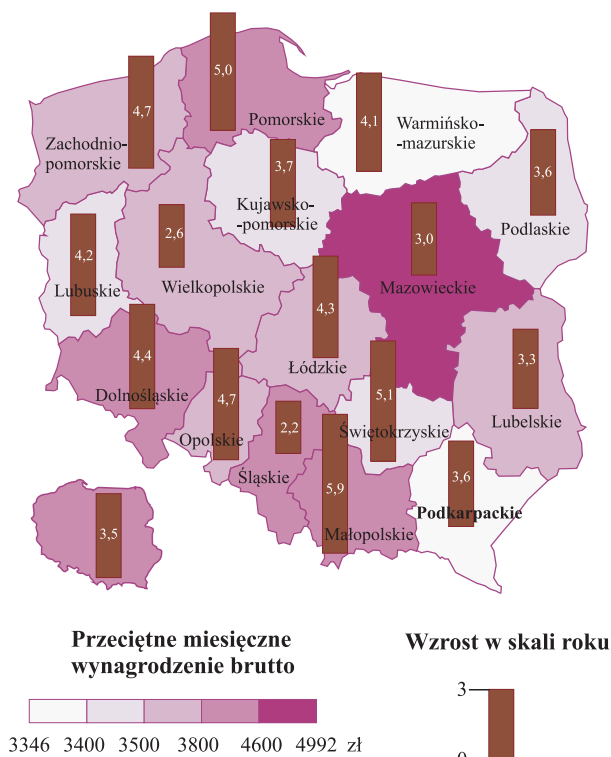
a Przeciętne w roku.

Wykres 4. Stopa bezrobocia według BAEL^a w 2015 r.

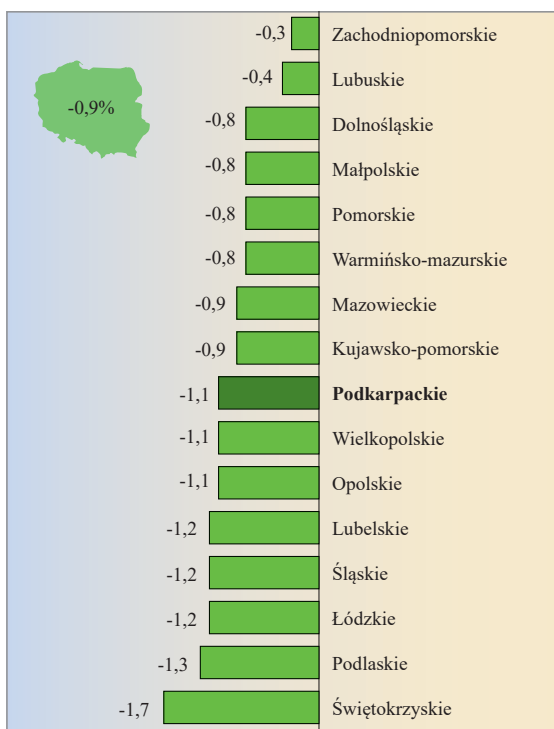
a Przeciętna w roku.

Wykres 5. Przepiętne miesięczne wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw w 2015 r.

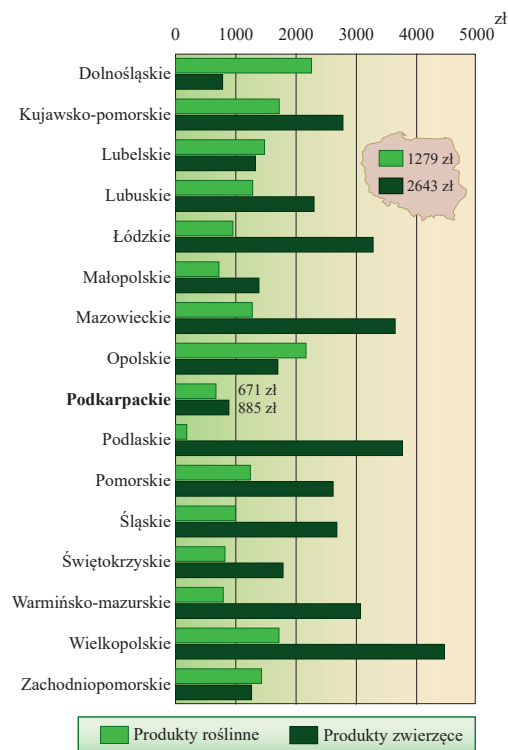

Wykres 6. Spadek cen towarów i usług konsumpcyjnych w 2015 r.

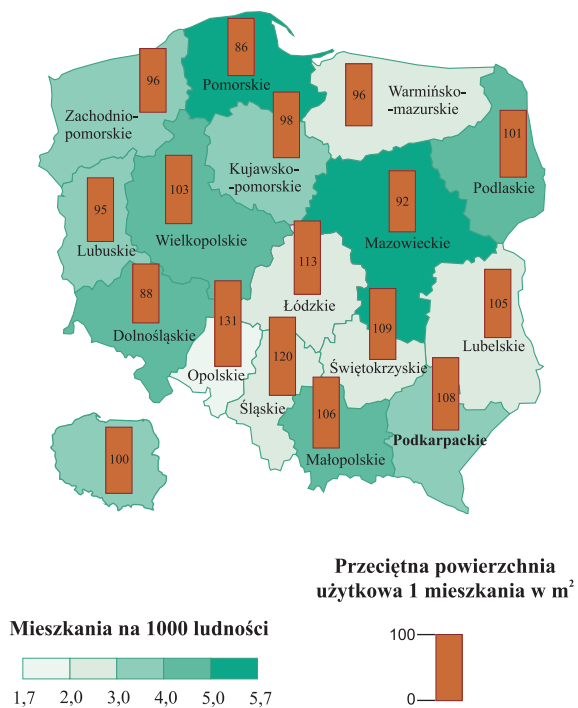
W skali roku w %

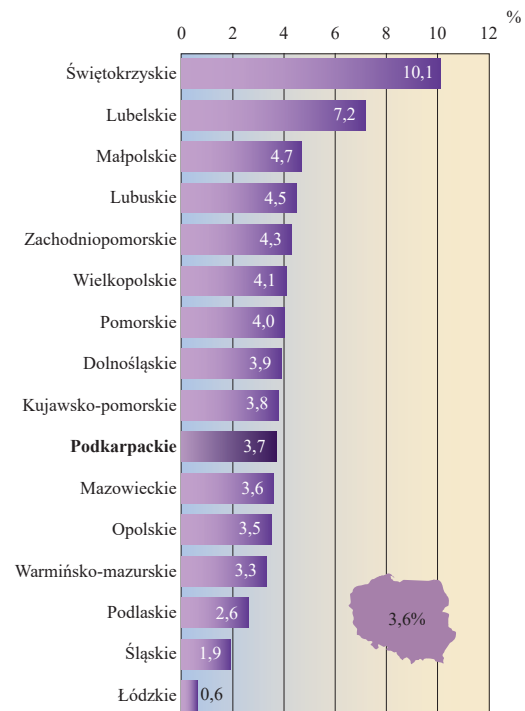
Wykres 7. Wartość skupu produktów rolnych na 1 ha użytków rolnych w 2015 r.

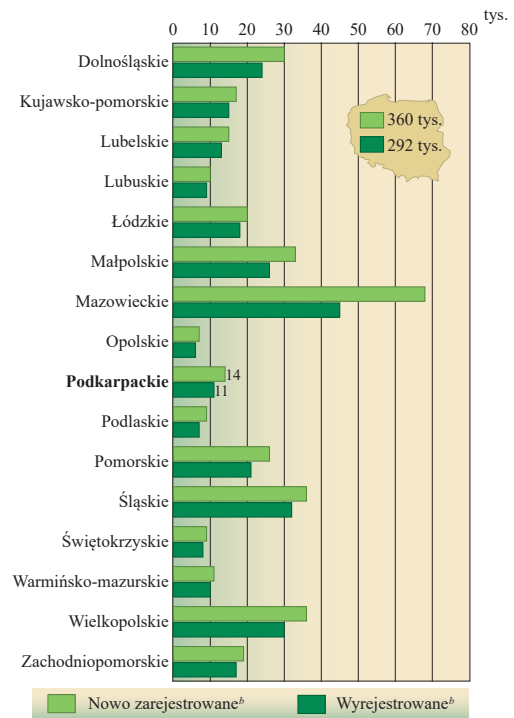
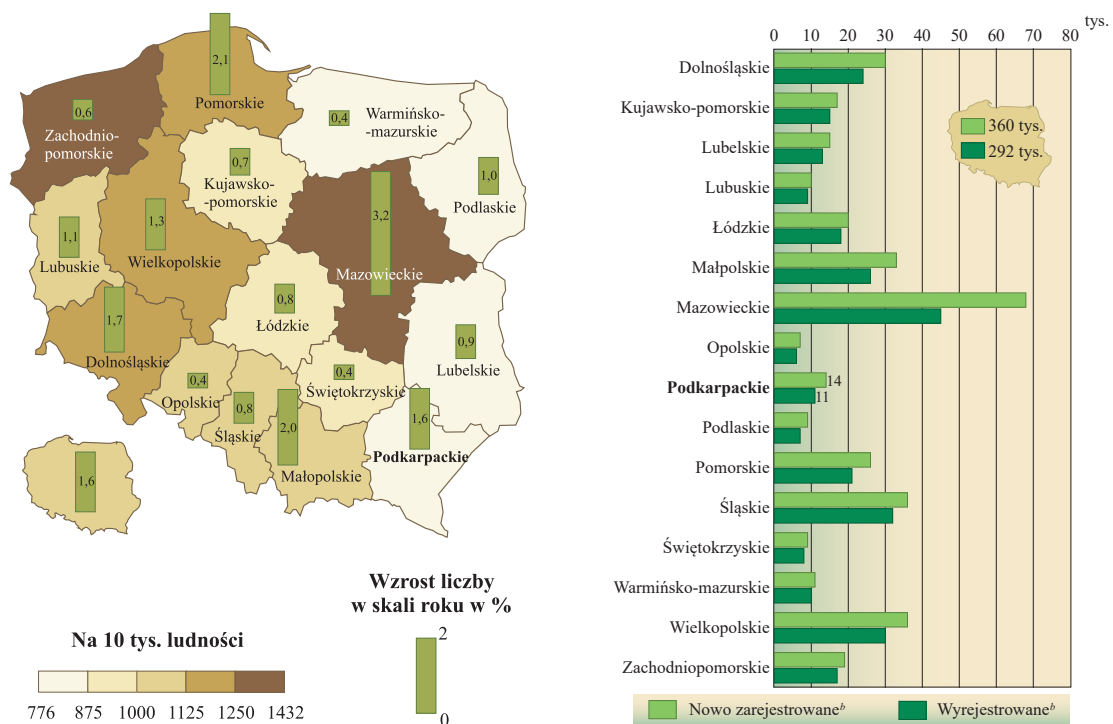
Wykres 8. Mieszkania oddane do użytkowania w 2015 r.

Wykres 9. Wskaźnik rentowności obrotu netto w przedsiębiorstwach niefinansowych w 2015 r.

Wykres 10. Podmioty gospodarki narodowej w rejestrze REGON^a w 2015 r.

Stan w dniu 31 XII

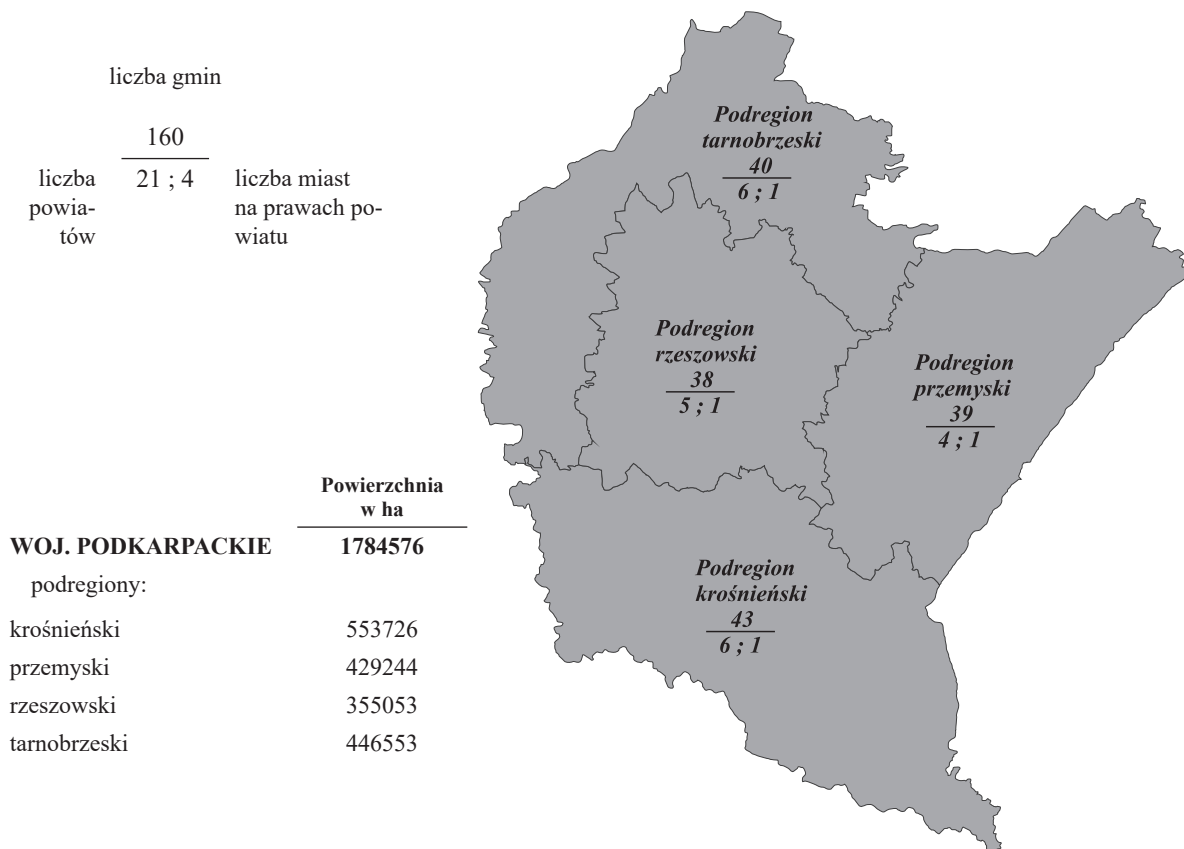

^a Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie. ^b W ciągu roku; w podziale według województw - bez podmiotów, dla których informacja o adresie siedziby/miejsu zamieszkania nie występuje w rejestrze REGON.

PODZIAŁ I POWIERZCHNIA WOJEWÓDZTWA

PODZIAŁ WOJEWÓDZTWA PODKARPACKIEGO WEDŁUG NOMENKLATURY JEDNOSTEK TERYTORIALNYCH DO CELÓW STATYSTYCZNYCH (NTS)¹ W 2015 R.

Stan w dniu 31 XII

Podregion krośnieński	Podregion przemyski	Podregion rzeszowski	Podregion tarnobrzeski
Miasto na prawach powiatu: Krosno	Miasto na prawach powiatu: Przemysł	Miasto na prawach powiatu: Rzeszów	Miasto na prawach powiatu: Tarnobrzeg
Powiaty: bieszczański brzozowski jasielski krośnieński sanocki leski	Powiaty: jarosławski lubaczowski przemyski przeworski	Powiaty: kolbuszowski łańcucki ropczycko-sędziszowski rzeszowski strzyżowski	Powiaty: dębicki leżajski mielecki nizański stalowowolski tarnobrzeski

Według stanu w dniu 31 XII 2015 r. województwo podkarpackie zajmowało powierzchnię 17846 km² (1784576 ha), co stanowi 5,7% powierzchni kraju. Obszar województwa zamieszkiwało 2127,7 tys. osób, tj. 5,5% ogółu ludności Polski. Gęstość zaludnienia na 1 km² wynosiła 119 osób. Ludność mieszkająca w miastach stanowiła 41,3% ludności województwa.

¹ NTS obejmuje 5 poziomów: 3 poziomy zasadniczego podziału terytorialnego kraju oraz dodatkowo 2 poziomy nieadministracyjne — regiony (NTS 1) grupujące jednostki szczebla wojewódzkiego oraz podregiony (NTS 3) grupujące w ramach województwa kilka do kilkunastu powiatów.

LUDNOŚĆ

W województwie podkarpackim liczba ludności wykazuje tendencję spadkową. W 2015 r. współczynnik urodzeń żywych był wyższy od współczynnika zgonów, co przełożyło się na utrzymanie dodatniego przyrostu naturalnego. W porównaniu z rokiem 2014 zmniejszył się współczynnik zawieranych w województwie małżeństw. Ogólne saldo migracji ludności na pobyt stały w 2015 r. było ujemne.

W województwie podkarpackim w końcu 2015 r. liczba ludności wyniosła 2127,7 tys. osób, tj. o 1,5 tys. mniej niż w 2014 r. i o 291 osób mniej w porównaniu z 2010 r. Ludność wiejska w 2015 r. stanowiła 58,7%, a miejska 41,3% ogółu. Nie zmieniły się proporcje ludności według płci; w dalszym ciągu mężczyźni stanowią 49,0% ogółu ludności województwa podkarpackiego (kobiety 51,0%).

*Szacunki liczby i struktury ludności dla lat międzypisowych sporządza się **metodą bilansową**, przyjmując wyniki ostatniego spisu powszechnego jako bazę wyjściową do obliczenia danych dla danej gminy z uwzględnieniem liczby urodzeń, zgonów, salda migracji wewnętrznych i zagranicznych oraz zmian administracyjnych, jakie miały miejsce w bilansowanym okresie, wyjątek stanowi 2015 r., w przypadku którego dla migracji zagranicznych przyjęto dane za 2014 r..*

*Prezentowane dane dotyczą ludności **faktycznie zamieszkałej** w danej gminie, tj. liczby ludności zameldowanej na pobyt stały skorygowanej o saldo osób zameldowanych na pobyt czasowy ponad 3 miesiące.*

Jako bazę wyjściową bilansów przyjęto wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011, z tym że dla 2010 r. - według podziału administracyjnego obowiązującego w dniu 31 XII 2011 r.

W województwie podkarpackim w 2015 r. zanotowano 19566 urodzeń żywych, tj. o 387 mniej niż przed rokiem i o 2424 mniej niż w 2010 r. Współczynnik urodzeń żywych wyniósł 9,2‰ (w kraju 9,6‰) i był niższy o 0,2 p. proc. od notowanego w 2014 r. i o 1,1 p. proc. niższy niż w 2010 r.

W 2015 r. w województwie podkarpackim zmarło 19419 osób, tj. o 1058 osób więcej niż przed rokiem i o 1131 więcej niż w 2010 r. Ogólny współczynnik zgonów wyniósł 9,1‰, co oznacza, że na 1000 ludności przypadło 9,1 zgonów (w Polsce 10,3). Wskaźnik ten był wyższy o 0,5 p. proc. od notowanego w 2014 r. Liczba zgonów przypadająca na 1000 mieszkańców w miastach wyniosła 8,7, a na wsi – 9,4. Wśród zmarłych osób przeważali mężczyźni, którzy w 2015 r. stanowili 51,7%.

Tabl. 2. Ludność na podstawie bilansów

Wyszczególnienie	2010	2014	2015
POLSKA			
Stan w dniu 30 VI w tys.	38517	38484	38455
w tym kobiety	19869	19861	19847
Miasta	23449	23245	23203
Wieś	15068	15239	15252
Stan w dniu 31 XII:			
w tysiącach	38530	38479	38437
na 1 km ²	123	123	123
w tym kobiety:			
w tysiącach	19877	19859	19839
na 100 mężczyzn	107	107	107
Miasta: w tysiącach	23429	23216	23166
w %	60,8	60,3	60,3
Wieś: w tysiącach	15101	15262	15271
w %	39,2	39,7	39,7
WOJ. PODKARPACKIE			
Stan w dniu 30 VI w tys.	2127	2128	2127
w tym kobiety	1086	1086	1085
Miasta	883	880	879
Wieś	1244	1248	1248
Stan w dniu 31 XII:			
w tysiącach	2128	2129	2128
na 1 km ²	119	119	119
w tym kobiety:			
w tysiącach	1086	1087	1086
na 100 mężczyzn	104	104	104
Miasta: w tysiącach	882	880	878
w %	41,5	41,3	41,3
Wieś: w tysiącach	1246	1249	1250
w %	58,5	58,7	58,7

W 2015 r. zarejestrowano 80 zgonów niemowląt (dzieci poniżej 1 roku życia). Umieralność niemowląt w stosunku do roku poprzedniego jak i w porównaniu z 2010 r. zmniejszyła się.

Dane o urodzeniach i zgonach (w tym zgonach niemowląt) zostały obliczone zgodnie z kryteriami definicji urodzenia i zgonu noworodka – rekomendowanej przez Światową Organizację Zdrowia (WHO).

Współczynnik zgonów niemowląt (liczony jako liczba zgonów niemowląt na 1000 urodzeń żywych) w 2015 r. przyjął wartość 4,1‰. W analogicznym okresie 2014 r. ukształtował się na poziomie 5,0‰, natomiast w 2010 r. – 5,2‰

Ludność województwa podkarpackiego cechuje dodatni poziom przyrostu naturalnego, tj. różnicy między liczbą urodzeń żywych i zgonów. W 2015 r. ukształtował się on na poziomie 147, podczas gdy rok wcześniej wyniósł 1592, a w 2010 r. – 3702.

Współczynnik przyrostu naturalnego w 2015 r. osiągnął wartość 0,1‰ i był niższy niż w roku 2014 (0,7‰), jak i w 2010 (1,7‰). Omawiany wskaźnik dla Polski osiągał znacznie niższe wartości we wszystkich analizowanych okresach, a w 2015 r. ukształtował się na poziomie minus 0,7‰.

Współczynniki dotyczące ruchu naturalnego w podziale terytorialnym obliczono jako iloraz liczby faktów określonego rodzaju i liczby ludności faktycznie zamieszkałej według stanu w dniu 30 VI.

W większości powiatów województwa podkarpackiego przyrost naturalny w przeliczeniu na 1000 mieszkańców przyjmował wartości ujemne, przy czym najniższe w Przemyślu (-3,7‰), w powiatach: lubaczowskim (-2,7‰) oraz leskim i jasielskim (po -1,5‰). Najwyższe wartości współczynnika przyrostu naturalnego odnotowano m.in. w Rzeszowie (2,2‰) i powiecie łańcuckim (1,9‰).

W podkarpackich urzędach stanu cywilnego od stycznia do grudnia 2015 r. zarejestrowano 10852 nowo zawartych małżeństw, tj. o 435 mniej niż przed rokiem i o 2361 mniej niż w 2010 r. Niższy niż przed rokiem był również współczynnik małżeństw, który w omawianym okresie osiągnął poziom 5,1‰ (wobec 5,3‰ w 2014 r. i 6,2‰ w 2010 r.). Na wsi wskaźnik ten wyniósł 5,2‰ i był nieznacznie wyższy niż w mieście (5,0‰). We wszystkich analizowanych okresach liczba nowo zawartych małżeństw w przeliczeniu na 1000 ludności była wyższa w województwie podkarpackim niż średnio w Polsce.

Tabl. 3. **Ruch naturalny ludności i saldo migracji na 1000 ludności**

Wyszczególnienie	2010	2014	2015
POLSKA			
Małżeństwa	5,93	4,90	4,91
Urodzenia żywe	10,73	9,75	9,60
Zgony	9,83	9,78	10,27
w tym niemowląt ^a	4,98	4,22	4,00
Przyrost naturalny ^b	0,90	-0,03	-0,67
Saldo migracji wewnętrznych	x	x	x
Saldo migracji zagranicznych	-0,05	-0,41	.

^a Dzieci w wieku poniżej 1 roku. Na 1000 urodzeń żywych. ^b Różnica między liczbą urodzeń żywych, a liczbą zgonów w danym okresie.

Tabl. 3. Ruch naturalny ludności i saldo migracji na 1000 ludności (dok.)

Wyszczególnienie	2010	2014	2015
WOJ. PODKARPACKIE			
Małżeństwa	6,21	5,30	5,10
Urodzenia żywe	10,34	9,37	9,20
Zgony	8,60	8,63	9,13
w tym niemowląt ^a	5,23	4,96	4,09
Przyrost naturalny ^b	1,74	0,75	0,07
Saldo migracji wewnętrznych	-0,93	-0,91	-1,13
Saldo migracji zagranicznych	0,02	-0,14	.
M. RZESZÓW			
Małżeństwa	6,45	4,94	5,10
Urodzenia żywe	10,32	10,68	10,20
Zgony	7,41	7,36	8,02
w tym niemowląt ^a	6,50	4,59	3,70
Przyrost naturalny ^b	2,90	3,32	2,18
Saldo migracji wewnętrznych	1,10	2,60	3,84
Saldo migracji zagranicznych	-0,06	-0,26	.

^a Dzieci w wieku poniżej 1 roku. Na 1000 urodzeń żywych. ^b Różnica między liczbą urodzeń żywych, a liczbą zgonów w danym okresie.

W 2015 r. w województwie podkarpackim saldo migracji wewnętrznych ludności na pobyt stały było ujemne (taką sytuację notuje się w województwie już od wielu lat). W wyniku migracji liczba ludności Podkarpacia zmniejszyła się w 2015 r. o 2400 osób, co w przeliczeniu na 1000 mieszkańców województwa wynosi minus 1,1. Oznacza to, że liczba osób wymeldowanych z pobytu stałego w ciągu omawianego okresu przekroczyła liczbę osób zameldowanych na pobyt stały w tym czasie.

W ruchu wewnętrznym w trzech powiatach województwa podkarpackiego odnotowano dodatnie saldo migracji – Rzeszowie (713), powiecie rzeszowskim (638) i powiecie łańcuckim (11). Największe ujemne saldo występowało w Przemyślu (minus 331) i powiecie jarosławskim (minus 314).

Dane prezentujące ludność w województwie podkarpackim znajdują się w niżej wymienionych publikacjach i opracowaniach udostępnionych na stronie internetowej Urzędu:

- „Biuletyn statystyczny województwa podkarpackiego” – publikacja dostępna co kwartał,
  - „Stan i ruch naturalny ludności w województwie podkarpackim” – opracowanie sygnałne dostępne co rok, jak również w **Banku Danych Lokalnych**.
-

RYNEK PRACY

PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE

W województwie podkarpackim w 2015 r. sytuacja na rynku pracy nieznacznie pogorszyła się w stosunku do 2014 r. Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w kolejnych kwartalnych okresach narastających było niższe w stosunku do analogicznych okresów ub. roku. Największy spadek zatrudnienia wystąpił w I półroczu.

W 2015 roku przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w województwie podkarpackim ukształtowało się na poziomie 223,9 tys. osób i obniżyło się w odniesieniu do 2014 r. o 0,1% (wobec wzrostu o 0,3% przed rokiem). W kraju przeciętne zatrudnienie wyniosło 5601,6 tys. osób i zwiększyło się w skali roku o 1,3% (wobec wzrostu o 0,6% przed rokiem).

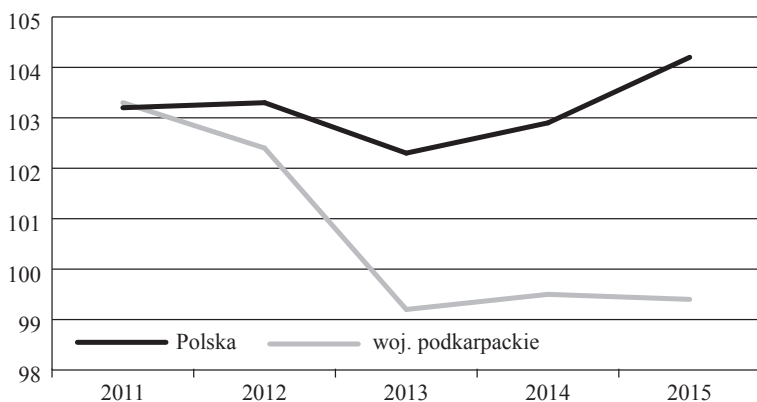
Dane o przeciętnym zatrudnieniu obejmują osoby zatrudnione na podstawie stosunku pracy w pełnym wymiarze czasu pracy oraz niepełnym, w przeliczeniu na pełnozatrudnionych.

Tabl. 4. **Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw**

Wyszczególnienie	2010	2014	2015		
	w tysiącach		2010=100	2014=100	
Polska	5372,6	5529,5	5601,6	104,2	101,3
Podkarpackie	225,2	224,0	223,9	99,4	99,9
m. Rzeszów	47,0	43,2	41,9	89,0	97,0

W 2015 r. pod względem liczby osób zatrudnionych województwo podkarpackie zajęło 9. miejsce w kraju (podobnie jak rok wcześniej), a udział przeciętnego zatrudnienia w województwie podkarpackim wyniósł 4,0% zatrudnienia

Wykres 11. **Dynamika przeciętnego zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw**
2010 = 100

Polski i zmniejszył się do roku ubiegłego o 0,1 p. proc.

W województwie podkarpackim największe zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw od wielu lat występuje w przetwórstwie przemysłowym oraz handlu; naprawie pojazdów samochodowych. W 2015 r. przeciętne zatrudnienie w przetwórstwie przemysłowym wyniosło 109,9 tys. osób, co stanowiło 49,1% ogółu zatrudnionych w sektorze przedsiębiorstw, a jego udział zwiększył się w odniesieniu do poprzedniego roku o 0,9 p. proc.

W sekcji handel; naprawa pojazdów samochodowych zatrudnienie wyniosło 45,2 tys. osób, a udział tej sekcji stanowił 20,2% ogółu zatrudnionych i był wyższy o 0,2 p. proc. w stosunku do 2014 r.

Tabl. 5. Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w województwie podkarpackim

Wyszczególnienie	2014				2015				w tys.
	I-III	I-VI	I-IX	I-XII	I-III	I-VI	I-IX	I-XII	
	analogiczny okres roku poprzedniego = 100								
O g ó ł e m	100,7	100,8	100,3	100,3	99,4	98,9	99,4	99,9	223,9
w tym:									
Przemysł	99,8	99,9	99,7	100,0	102,1	101,8	101,3	101,7	119,5
w tym:									
przetwórstwo przemysłowe	100,0	100,1	99,9	100,2	102,3	102,0	101,5	101,9	109,9
dostawa wody; gospodarowa- nie ściekami i odpadami; rekultywacja ^a	103,8	103,2	102,1	101,7	102,1	101,7	102,1	101,9	5,0
Budownictwo	93,2	93,6	94,0	94,7	92,2	92,4	92,5	92,4	17,7
Handel; naprawa pojazdów									
samochodowych ^a	99,5	99,0	99,1	98,4	98,7	97,9	99,7	101,0	45,2
Transport i gospodarka magazy- nowa	105,3	105,2	105,3	104,5	98,6	98,8	99,5	100,8	9,4
Zakwaterowanie i gastronomia ^a ...	109,9	113,0	113,1	116,6	96,1	92,8	93,8	92,7	2,8
Obsługa rynku nieruchomości ^a	98,8	98,6	97,9	97,9	97,8	98,1	98,8	97,4	3,4
Działalność profesjonalna, nau- kowa i techniczna ^a	100,6	103,0	106,1	106,1	109,9	108,0	105,1	103,7	3,5
Administrowanie i działalność wspierająca ^a	125,5	126,8	115,2	113,1	87,2	85,5	91,7	93,6	10,1

^a Nie obejmuje działów: Badania naukowe i prace rozwojowe oraz Działalność weterynaryjna.

W 2015 r., w skali roku, największy spadek zatrudnienia zanotowano w budownictwie (o 7,6%). Zatrudnienie obniżyło się także w zakwaterowaniu i gastronomii (o 7,3%) oraz w administrowaniu i działalności wspierającej (o 6,4%). W mniejszym stopniu zatrudnienie zmniejszyło się m.in. w obsłudze rynku nieruchomości (o 2,6%). Wysoki wzrost przeciętnego zatrudnienia wystąpił m.in. w działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej (o 3,7%). W przetwórstwie przemysłowym oraz w dostawie wody; gospodarowaniu ściekami i odpadami; rekultywacji utrzymał się obserwowany również przed rokiem wzrost przeciętnego zatrudnienia (po 1,9%).

BEZROBOCIE REJESTROWANE

W końcu 2015 r. w województwie podkarpackim polepszyła się sytuacja na rynku pracy. W ujęciu rocznym zanotowano spadek ogólnej liczby zarejestrowanych bezrobotnych, oraz odnotowano wzrost liczby zgłoszonych ofert zatrudnienia.

W końcu grudnia 2015 r. liczba bezrobotnych zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy województwa podkarpackiego wyniosła 123,5 tys. osób i była mniejsza od zanotowanej przed rokiem (o 14,4 tys. osób, tj. o 10,5%) i mniejsza niż w 2010 r. (o 18,7 tys. osób, tj. o 13,2%). W kraju na koniec 2015 r. liczba bezrobotnych była niższa zarówno w stosunku do roku poprzedniego, jak i do 2010 r., odpowiednio o 14,3% i o 20,0%.

Dane o bezrobociu rejestrowanym dotyczące osób zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy prezentuje się zgodnie z ustawą z dnia 20 IV 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (tekst jednolity Dz. U. z 2013 r. poz. 674, z późniejszymi zmianami).

Tabl. 6. **Bezrobotni zarejestrowani oraz stopa bezrobocia**
Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	2010	2014	2015
POLSKA			
Bezrobotni zarejestrowani w tys.	1954,7	1825,2	1563,3
Bezrobotni nowo zarejestrowani ^a w tys.	3042,0	2452,8	2368,8
Bezrobotni wyrejestrowani ^a w tys.	2979,8	2786,2	2630,6
Bezrobotni zarejestrowani na 1 ofertę pracy	83	46	31
Stopa bezrobocia rejestrowanego w %	12,4	11,4*	9,8
WOJ. PODKARPACKIE			
Bezrobotni zarejestrowani w tys.	142,3	137,9	123,5
Bezrobotni nowo zarejestrowani ^a w tys.	174,5	161,0	158,0
Bezrobotni wyrejestrowani ^a w tys.	174,2	177,2	172,4
Bezrobotni zarejestrowani na 1 ofertę pracy	148	102	84
Stopa bezrobocia rejestrowanego w %	15,4	14,6*	13,2

^a W ciągu roku.

Tabl. 6. **Bezrobotni zarejestrowani oraz stopa bezrobocia** (dok.)
Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	2010	2014	2015
M. RZESZÓW			
Bezrobotni zarejestrowani w tys.	8,2	8,7	8,5
Bezrobotni nowo zarejestrowani ^a w tys.	11,5	10,1	9,9
Bezrobotni wyrejestrowani ^a w tys.	10,7	10,8	10,1
Bezrobotni zarejestrowani na 1 ofertę pracy	26	19	38
Stopa bezrobocia rejestrowanego w %	7,6	7,5*	7,3

^a W ciągu roku.

W województwie podkarpackim w końcu 2015 r., w odniesieniu do roku poprzedniego, zanotowano spadek liczby bezrobotnych we wszystkich dwudziestu pięciu powiatach, przy czym największy w powiecie sanockim i stalowowolskim (po 22,8%), a najmniejszy w powiecie mieleckim i Rzeszowie (po 2,9%).

Bez prawa do zasiłku pozostawało w końcu grudnia 2015 r. 109,1 tys. osób, a ich udział w ogólnej liczbie bezrobotnych wyniósł 88,3% (przed rokiem – 88,8%). Mieszkańcy wsi stanowili 63,2% ogólnej liczby bezrobotnych (przed rokiem – 63,1%).

Bezrobotni nieposiadający prawa do zasiłku to zarejestrowane w urzędach pracy osoby poszukujące pracy, które utraciły bądź nie nabyły prawa do zasiłku.

W końcu grudnia 2015 r. w województwie podkarpackim wśród bezrobotnych, podobnie jak w kraju, przeważały kobiety, które stanowiły 51,5% ogółu zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy. Liczba bezrobotnych kobiet wyniosła 63,6 tys. i w porównaniu z grudniem 2014 r. zmniejszyła się o 9,6%, a ich udział w ogólnej liczbie bezrobotnych zwiększył się o 0,5 p. proc. Bezrobocie nadal dotyczyło przede wszystkim ludzi młodych. W końcu grudnia 2015 r. najliczniejszą grupę wśród bezrobotnych stanowiły osoby w wieku od 25 do 34 lat oraz od 35 do 44 lat. Ich odsetek w ogólnej liczbie bezrobotnych w końcu 2015 r. wyniósł odpowiednio: 30,2% i 21,2%. Osoby w wieku od 18 do 24 lat stanowiły 17,7% bezrobotnych, od 45 do 54 lat – 18,0%, a powyżej 54 lat – 12,9%.

Większość bezrobotnych rejestrujących się w powiatowych urzędach pracy to osoby o stosunkowo niskim poziomie wykształcenia. Dwie najliczniejsze grupy stanowiły osoby posiadające wykształcenie zasadnicze zawodowe (29,7%) oraz średnie zawodowe i policealne (25,5%) (przed rokiem odpowiednio 30,1% i 25,5% ogółu bezrobotnych). Wykształcenie gimnazjalne i niższe posiadało 20,2%, szkoły wyższe ukończyło 14,2% bezrobotnych, a licea ogólnokształcące – 10,4%.

W końcu 2015 r. bezrobotni poszukujący pracy ponad rok stanowili 44,3%, a ich udział w ogólnej liczbie bezrobotnych w odniesieniu do analogicznego okresu 2014 r. zmniejszył się o 0,6 p. proc. Osoby pozostające bez pracy do 1 miesiąca w końcu 2015 r. stanowiły 8,6% (rok wcześniej 8,7%) bezrobot-

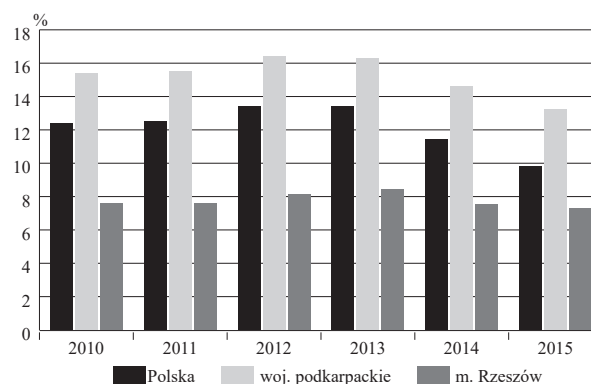
nych, od 1 do 3 miesięcy – 17,9% (17,4%), od 3 do 6 miesięcy – 14,6% (14,5%), natomiast od 6 do 12 miesięcy – 14,5% (w końcu 2014 r. – 14,6%).

W ogólnej liczbie bezrobotnych 19,8% (rok wcześniej 21,5%) stanowiły osoby dotychczas niepracujące. Wśród bezrobotnych posiadających staż pracy, największy odsetek stanowiły osoby ze stażem pracy 1-5 lat – 27,7% (28,0%) oraz ze stażem pracy do 1 roku – 23,3% (22,4%).

Do osób w szczególnej sytuacji na rynku pracy należą m.in. długotrwale bezrobotni (tzn. pozostający bez pracy łącznie przez okres ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich dwóch lat, z wyłączeniem okresów odbywania stażu i przygotowania zawodowego w miejscu pracy), których udział wśród ogółu zarejestrowanych bezrobotnych wyniósł w końcu grudnia 2015 r. 60,5% i w odniesieniu do analogicznego okresu ub. roku zmniejszył się o 1,0 p. proc. W porównaniu z końcem grudnia 2014 r. wzrósł udział osób powyżej 50 roku życia (z 20,6% do 22,2%), a zmalał osób bezrobotnych w wieku poniżej 25 lat (z 19,3% do 17,7%).

Wykres 12. **Stopa bezrobocia rejestrowanego**
Stan w dniu 31 XII

Stopę bezrobocia rejestrowanego obliczono jako stosunek liczby bezrobotnych zarejestrowanych do liczby cywilnej ludności aktywnej zawodowo, tj. bez osób odbywających czynną służbę wojskową oraz pracowników jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego.

Bezrobotni zarejestrowani w urzędach pracy województwa podkarpackiego w końcu grudnia 2015 r. stanowili 13,2% (rok wcześniej – 14,6%) cywilnej ludności aktywnej zawodowo. W kraju stopa bezrobocia wyniosła 9,8%, wobec 11,4% przed rokiem. W Rzeszowie stopa bezrobocia rejestrowanego wyniosła 7,3% i była o 0,2 p. proc. niższa niż rok wcześniej.

Spadek omawianego wskaźnika w skali roku odnotowano we wszystkich dwudziestu pięciu powiatach województwa podkarpackiego, z czego największy w powiecie łańcuckim i nizańskim (po 3,0 p. proc.). Nadal obserwowano dość duże terytorialne zróżnicowanie stopy bezrobocia w województwie. Rozpiętość pomiędzy najniższą i najwyższą wartością tego wskaźnika w powiatach wyniosła 14,9 p. proc., a w skali roku zmniejszyła się o 1,2 p. proc. Najwyższą stopę bezrobocia odnotowano w powiatach: leskim (20,8%), brzozowskim (20,7%), strzyżowskim (20,2%) oraz nizańskim (20,0%), zaś najniższą w Krośnie (5,9%) i Rzeszowie (7,3%).

Tabl. 7. Bezrobotni zarejestrowani oraz stopa bezrobocia w województwie podkarpackim

Wyszczególnienie	2014				2015			
	I-III	IV-VI	VII-IX	X-XII	I-III	IV-VI	VII-IX	X-XII
Bezrobotni zarejestrowani (stan w końcu okresu):								
w tys. osób	155,3	136,6	132,3	137,9	139,9	120,6	118,3	123,5
analogiczny okres roku poprzedniego = 100	95,8	93,7	90,7	89,4	90,1	88,2	89,4	89,5
Bezrobotni nowo zarejestrowani (napływ):								
w tys. osób	39,5	31,6	43,3	46,5	40,0	31,4	41,4	45,2
analogiczny okres roku poprzedniego = 100	88,4	93,7	94,7	98,7	101,3	99,3	95,6	97,2
Bezrobotni wyrejestrowani (odpływ):								
w tys. osób	38,4	50,3	47,7	40,8	38,0	50,8	43,7	39,9
analogiczny okres roku poprzedniego = 100	105,4	100,5	104,4	105,4	99,0	100,9	91,7	97,8
Płynność bezrobocia (napływ- -odpływ) w tys. osób	1,1	-18,7	-4,4	5,7	2,0	-19,4	-2,3	5,3
Stopa bezrobocia (stan w końcu okresu) w %	16,3	14,7	14,3	14,6*	14,8	13,0	12,8	13,2

W 2015 r. w województwie podkarpackim liczba nowo zarejestrowanych bezrobotnych wyniosła 158,0 tys. osób i była mniejsza niż przed rokiem (o 2,9 tys., tj. o 1,8%) i mniejsza w porównaniu z 2010 r. (o 16,5 tys., tj. o 9,4%).

Najliczniejszą grupę nadal stanowiły osoby rejestrujące się po raz kolejny, a ich odsetek w ogólnej liczbie nowo zarejestrowanych wyniósł 83,1% i zwiększył się w stosunku do 2014 r. (o 1,0 p. proc.).

Jednocześnie z ewidencji bezrobotnych w ciągu 2015 r. skreślono 172,4 tys. osób, tj. o 2,7% mniej niż przed rokiem i o 1,0% mniej niż w 2010 r. Główną przyczynę wyrejestrowania stanowiło podjęcie pracy, w wyniku czego z rejestru bezrobotnych skreślono 85,5 tys. osób (wobec 82,9 tys. przed rokiem). Udział tej kategorii bezrobotnych w ogólnej liczbie wyrejestrowanych zwiększył się w ujęciu rocznym o 2,8 p. proc. (do 49,6%).

Powiatowe urzędy pracy w województwie podkarpackim w ciągu całego 2015 r. miały do dyspozycji 61,3 tys. ofert pracy, tj. o 1,2% więcej niż rok wcześniej. W końcu roku na 1 ofertę pracy przypadało 84 bezrobotnych (wobec 102 osób przed rokiem).

BADANIE AKTYWNOŚCI EKONOMICZNEJ LUDNOŚCI

Wyniki Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL) przeprowadzonego w IV kwartale 2015 r. w województwie podkarpackim wskazują, że w porównaniu z analogicznym okresem poprzedniego roku:

- nastąpił spadek bezrobocia; zmniejszyła się liczba bezrobotnych oraz spadła stopa bezrobocia w populacji mężczyzn i kobiet, jak również wśród mieszkańców miast,
- zwiększył się udział pracujących w liczbie ludności w wieku 15 lat i więcej,
- zmniejszyło się obciążenie osób pracujących osobami niepracującymi,
- zmniejszyła się liczba biernych zawodowo.

W IV kwartale 2015 r. zbiorowość aktywnych zawodowo w województwie podkarpackim liczyła 898 tys. osób, a biernych zawodowo – 754 tys. osób. Populacja aktywnych zawodowo w województwie podkarpackim (na podstawie BAEL)¹ zmniejszyła się w stosunku do analogicznego okresu roku poprzedniego o 0,2% oraz do IV kwartału 2010 r. o 4,3%. Znaczący wpływ na ten spadek miała przede wszystkim niższa liczba bezrobotnych – 105 tys. osób (tj. o 15,3% mniej niż przed rokiem).

Dane o aktywności ekonomicznej ludności w wieku 15 lat i więcej opracowano na podstawie reprezentacyjnego Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL), prowadzonego w cyklu kwartalnym. Badaniem objęte są osoby będące członkami gospodarstw domowych w wylosowanych mieszkaniach z wyjątkiem osób przebywających poza gospodarstwem domowym, tj. za granicą lub w gospodarstwach zbiorowego zakwaterowania 12 miesięcy i więcej.

Tabl. 8. Aktywność ekonomiczna ludności² w wieku 15 lat i więcej w IV kwartale

Wyszczególnienie	2010	2014	2015
POLSKA			
Aktywni zawodowo w tys.	17153	17427	17489
pracujący	15557	16018	16280
bezrobotni	1597	1410	1210
Bierni zawodowo w tys.	13826	13543	13473
Współczynnik aktywności zawodowej w %	55,4	56,3	56,5
Wskaźnik zatrudnienia w %	50,2	51,7	52,6
Stopa bezrobocia w %	9,3	8,1	6,9
WOJ. PODKARPACKIE			
Aktywni zawodowo w tys.	938	900	898
pracujący	837	776	793
bezrobotni	100	124	105
Bierni zawodowo w tys.	744	762	754
Współczynnik aktywności zawodowej w %	55,8	54,1	54,4
Wskaźnik zatrudnienia w %	49,8	46,7	48,0
Stopa bezrobocia w %	10,7	13,8	11,7

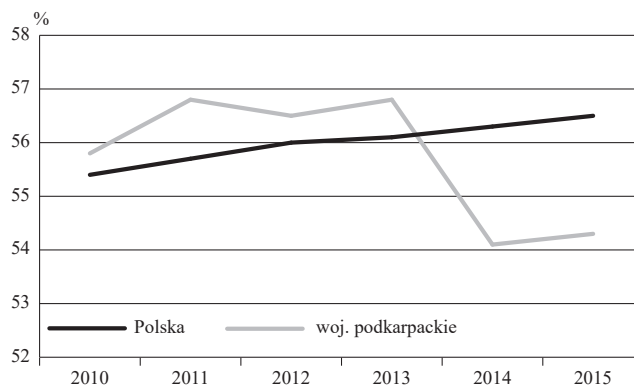
¹ Prezentowane wyniki BAEL zostały uogólnione w oparciu o bilanse ludności opracowane na podstawie NSP 2011.

² Ze względu na zaokrąglenia dokonywane przy uogólnianiu wyników reprezentacyjnego badania aktywności ekonomicznej ludności (BAEL), sumy składników mogą się różnić od podanych wielkości „ogółem”.

Struktura ludności według statusu na rynku pracy w IV kwartale 2015 r. zarówno na Podkarpaciu, jak i w Polsce uległa zmianie. W porównaniu z sytuacją sprzed pięciu lat w województwie podkarpackim odnotowano nieznaczny wzrost udziału liczby bezrobotnych o 0,5 p. proc. (w kraju spadek o 1,3 p. proc.) oraz spadek udziału liczby pracujących o 1,8 p. proc. (w kraju wzrost o 2,4 p. proc.). Niekorzystnym zjawiskiem na Podkarpaciu jest zwiększenie udziału osób biernych zawodowo w ogólnej liczbie ludności z 44,3% w IV kwartale 2010 r. do 45,6% w IV kwartale 2015 r. (w Polsce spadek o 1,1 p. proc.). W omawianym okresie w województwie współczynnik aktywności zawodowej wyniósł 54,4%, co oznacza, że na każde 100 osób (które ukończyły 15 lat) 54 osoby były aktywne zawodowo, czyli miały pracę lub jej poszukiwały.

Współczynnik aktywności zawodowej obliczono jako udział aktywnych zawodowo (ogółem lub danej grupy) w liczbie ludności w wieku 15 lat i więcej (ogółem lub danej grupy).

Wykres 13. Współczynnik aktywności zawodowej w IV kwartale

Współczynnik ten zwiększył się w porównaniu z IV kwartałem 2014 roku o 0,3 p. proc., a w odniesieniu do IV kwartału 2010 roku zmniejszył się o 1,4 p. proc. W omawianym okresie wartość tego współczynnika była wyższa dla mężczyzn (62,5%) niż dla kobiet (46,7%). Na wsi wskaźnik osiągnął nieco niższą wartość niż w mieście (54,2% wobec 54,6%). W Polsce współczynnik aktywności zawodowej ludności wyniósł 56,5% i był wyższy zarówno w stosunku do analogicznego okresu roku poprzedniego (o 0,2 p. proc.), jak i do IV kwartału 2010 r. (o 1,1 p. proc.).

W IV kwartale 2015 r. populacja osób pracujących w województwie podkarpackim (na podstawie BAEL) wyniosła 793 tys. osób i stanowiła 88,3% aktywnych zawodowo. Wśród pracujących przeważali mężczyźni (56,0%), jak również mieszkańcy wsi (56,9%).

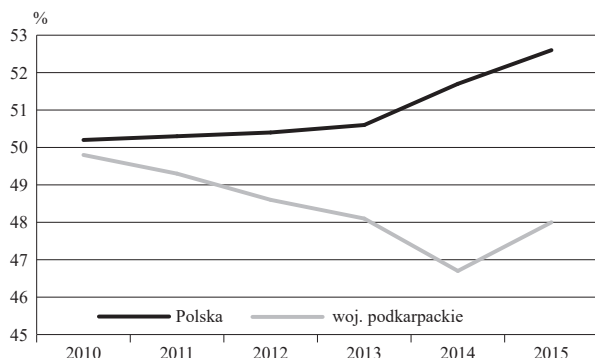
Do pracujących zaliczono wszystkie osoby w wieku 15 lat i więcej, które w okresie badanego tygodnia:

- wykonywały przez co najmniej 1 godzinę jakąkolwiek pracę przynoszącą dochód lub zarobek, tzn. były zatrudnione w charakterze pracownika najemnego, pracowały we własnym lub dzierżawionym gospodarstwie rolnym albo prowadziły własną działalność gospodarczą poza rolnictwem, pomagały (bez wynagrodzenia) w prowadzeniu rodzinnego gospodarstwa rolnego lub rodzinnej działalności gospodarczej poza rolnictwem,
- miały pracę, ale jej nie wykonywały:
  - z powodu choroby, urlopu macierzyńskiego, rodzicielskiego lub wypoczynkowego,
  - z innych powodów przy czym długość przerwy w pracy wynosiła:
    - ✓ do 3 miesięcy,
    - ✓ powyżej 3 miesięcy i dotyczyła osób, które były pracownikami najemnymi i w tym czasie otrzymywały co najmniej 50% dotychczasowego wynagrodzenia.

Do pracujących, zgodnie z międzynarodowymi standardami, zaliczono również uczniów, z którymi zakład pracy lub osoby fizyczne zawarły umowę o naukę zawodu lub przyuczenie do określonej pracy, jeżeli otrzymywali wynagrodzenie.

W Polsce na podstawie danych BAEL populacja pracujących w IV kwartale 2015 r. wyniosła 16280 tys. osób i stanowiła 93,1% aktywnych zawodowo. Populacja ta uległa zwiększeniu w stosunku do analogicznego okresu roku poprzedniego oraz do IV kwartału 2010 roku (odpowiednio: o 1,6% i 4,6%). Biorąc pod uwagę wiek pracujących na Podkarpaciu największy udział w omawianej populacji miały osoby w wieku 35-44 lata – 29,4%, najmniejszy zaś osoby w wieku 15-24 lata – 4,7%. W województwie populacja pracujących uległa zmniejszeniu w stosunku do IV kwartału 2010 r. o 5,3%, natomiast w stosunku do analogicznego okresu roku poprzedniego zwiększyła się o 2,2%.

Wykres 14. Wskaźnik zatrudnienia w IV kwartale

Wskaźnik zatrudnienia obliczono jako udział pracujących (ogółem lub danej grupy) w liczbie ludności w wieku 15 lat i więcej (ogółem lub danej grupy).

Wskaźnik zatrudnienia w województwie podkarpackim w IV kwartale 2015 r. wyniósł 48,0%. W odniesieniu do IV kwartału 2014 r.

nastąpił wzrost wskaźnika zatrudnienia o 1,3 p. proc. (w skali kraju wzrósł o 0,9 p. proc.). Wskaźnik ten zwiększył się zarówno w populacji kobiet, jak i mężczyzn (odpowiednio: o 1,1 p. proc. i 1,7 p. proc.).

Ze względu na poziom wykształcenia, w IV kwartale 2015 r. najwyższym wskaźnikiem zatrudnienia na Podkarpaciu charakteryzowały się osoby z wykształceniem wyższym (75,5%), najniższym zaś osoby posiadające wykształcenie gimnazjalne, podstawowe, niepełne podstawowe i bez wykształcenia szkolnego (11,8%). Stosunkowo niski wskaźnik zatrudnienia wystąpił wśród osób legitymujących się wykształceniem średnim ogólnokształcącym (38,8%).

Liczba bezrobotnych w IV kwartale 2015 roku na Podkarpaciu wyniosła 105 tys. osób i spadła w odniesieniu do analogicznego okresu roku poprzedniego o 15,3%, natomiast wzrosła w stosunku do IV kwartału 2010

Bezrobotni na podstawie BAEL są to osoby w wieku 15-74 lata, które spełniały jednocześnie 3 warunki:

- w okresie badanego tygodnia nie były osobami pracującymi,
- aktywnie poszukiwały pracy, tzn. podjęły konkretne działania w ciągu 4 tygodni (wliczając jako ostatni - tydzień badany), aby znaleźć pracę,
- były gotowe podjąć pracę w ciągu 2 tygodni następujących po badanym tygodniu.

Do bezrobotnych zalicza się także osoby, które nie poszukiwały pracy, ponieważ miały pracę załatwioną i oczekiwały na jej rozpoczęcie przez okres nie dłuższy niż 3 miesiące oraz były gotowe tę pracę podjąć.

roku o 5,0%. W analizowanym okresie w województwie podkarpackim wśród bezrobotnych większość stanowili mężczyźni – 53,3% oraz mieszkańcy wsi – 67,6%.

W Polsce liczba bezrobotnych (na podstawie danych BAEL) wyniosła 1210 tys. osób i zmniejszyła się zarówno w stosunku do analogicznego okresu roku poprzedniego, jak i do IV kwartału 2010 r. (odpowiednio: o 14,2% i o 24,2%).

Biorąc pod uwagę strukturę wiekową bezrobotnych w naszym województwie, w IV kwartale

2015 roku najliczniejszą grupę bezrobotnych odnotowano wśród osób młodych, tj. w wieku 25-34 lata (32,1%) oraz wśród osób wchodzących na rynek pracy, tj. w wieku 15-24 lata (26,4%), a najmniej liczną grupą bezrobotnych były osoby w wieku 55 lat i więcej (6,6%).

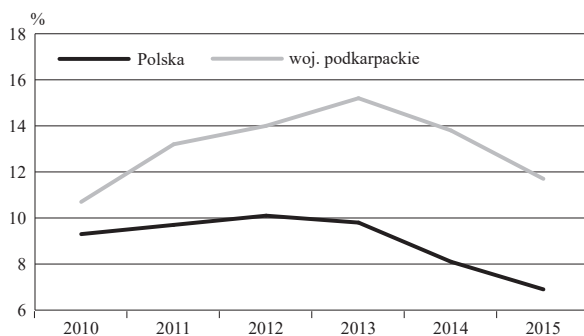
Przeciętny czas poszukiwania pracy przez osoby bezrobotne w IV kwartale 2015 r. w województwie podkarpackim przekraczał 9 miesięcy i był krótszy o ponad 2 miesiące w porównaniu do roku poprzedniego. W Polsce przeciętny czas poszukiwania pracy przez osoby bezrobotne w IV kwartale 2015 r. przekraczał 11 miesięcy, natomiast w IV kwartale 2014 r. wyniósł 12 miesięcy.

W analizowanym okresie w województwie podkarpackim liczba osób, które poszukiwały pracy dłużej niż rok wyniosła 22 tys. Udział tej grupy w ogólnej liczbie bezrobotnych wyniósł 21,2%, podczas gdy w IV kwartale 2014 r. – 37,9%. W Polsce w IV kwartale 2015 r. bezrobotni długotrwale poszukujący pracy stanowili 29,7% ogólnej liczby bezrobotnych, natomiast w analogicznym okresie 2014 r. – 35,2%.

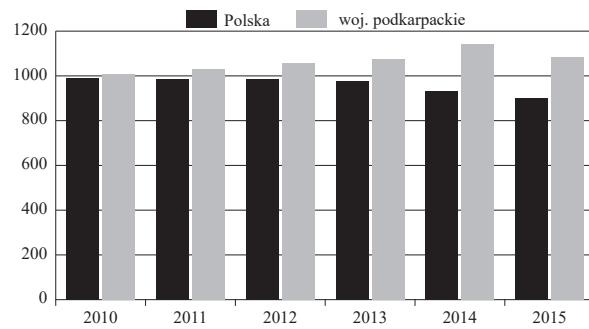
W omawianym okresie stopa bezrobocia w województwie podkarpackim wyniosła 11,7%, co oznacza, że wśród aktywnych zawodowo co dziewiąta osoba była bez pracy. Wskaźnik ten dla województwa podkarpackiego był wyższy o 4,8 p. proc. od wskaźnika ogólnokrajowego. Stopa bezrobocia zmniejszyła się na Podkarpaciu w stosunku do IV kwartału 2014 r. o 2,1 p. proc., natomiast jej wzrost odnotowano w porównaniu z sytuacją sprzed pięciu lat o 1,0 p. proc.

Stopę bezrobocia obliczono jako udział bezrobotnych (ogółem lub danej grupy) w liczbie ludności aktywnej zawodowo (ogółem lub danej grupy).

Wykres 15. Stopa bezrobocia w IV kwartale

Wykres 16. Liczba osób niepracujących na 1000 osób pracujących w IV kwartale

W IV kwartale 2015 r. w województwie podkarpackim w populacji mężczyzn wskaźnik ten wyniósł – 11,2%, a w populacji kobiet – 12,1%. Najwyższą stopą bezrobocia charakteryzowały się osoby w wieku 15-24 lata (43,1%), a najniższą osoby w wieku 55 lat i więcej (4,8%). Biorąc pod uwagę poziom wykształcenia, najwyższą stopą bezrobocia odznaczała się grupa osób z wykształceniem średnim ogólnokształcącym (15,6%), a najniższą z wykształceniem wyższym (5,9%).

W kraju stopa bezrobocia w IV kwartale 2015 r. wyniosła 6,9% i była niższa zarówno w stosunku do analogicznego okresu 2014 r. (o 1,2 p. proc.), jak również w porównaniu z IV kwartałem 2010 r. (o 2,4 p. proc.).

W analizowanym okresie zbiorowość biernych zawodowo w województwie podkarpackim liczyła 754 tys. osób i stanowiła 45,6% ogółu ludności w wieku 15 lat i więcej. W Polsce w tym samym okresie udział biernych zawodowo stanowił 43,5% ogółu ludności w wieku 15 lat i więcej. Na Podkarpaciu liczba biernych zawodowo uległa zmniejszeniu w odniesieniu do analogicznego okresu 2014 r. o 1,0%, podczas gdy w porównaniu do IV kwartału 2010 r. zwiększyła się o 1,3%. Natomiast w skali kraju uległa zmniejszeniu w odniesieniu do poprzedniego okresu, jak i IV kwartału 2010 r. (odpowiednio: o 0,5% i o 2,6%). W województwie podkarpackim większość biernych zawodowo stanowili mieszkańcy wsi (58,4%) oraz kobiety (60,2%).

W IV kwartale 2015 r. w województwie podkarpackim na 1000 osób pracujących przypadało 1083 osoby niepracujące, podczas gdy w analogicznym okresie 2014 r. – 1142 osoby, a w IV kwartale 2010 r. – 1008 osób. W skali kraju w analizowanym okresie oraz w IV kwartale 2014 r. i 2010 r. na 1000 osób pracujących przypadało mniej osób niepracujących niż w naszym województwie (odpowiednio: 902 osoby, 934 osoby i 991 osób).

Dane prezentujące rynek pracy w województwie podkarpackim znajdują się w niżej wymienionych publikacjach i opracowaniach udostępnionych na stronie internetowej Urzędu:

- „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa podkarpackiego” – opracowanie sygnałne dostępne co miesiąc,
- „Biuletyn statystyczny województwa podkarpackiego” – publikacja dostępna co kwartał,
- „Aktywność ekonomiczna ludności w województwie podkarpackim” – opracowanie sygnałne dostępne co kwartał,

*jak również w **Banku Danych Lokalnych**.*

WYNAGRODZENIA

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw w województwie podkarpackim w 2015 r. było wyższe niż przed rokiem. W kolejnych okresach narastających odnotowano wzrosty płac, chociaż wolniejsze niż przed rokiem. Najbardziej płace wzrosły w I kwartale, po czym nastąpiło spowolnienie tempa wzrostu w odniesieniu do analogicznych okresów ub. roku. W porównaniu z 2014 r. zwiększył się czas przepracowany i wzrosło średnie wynagrodzenie za godzinę pracy.

Tabl. 9. **Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw**

Wyszczególnienie	2010	2014	2015		
	w złotych			2010=100	2014=100
Polska	3434,62	3980,24	4121,41	119,9	103,5
Podkarpackie	2777,74	3281,07	3399,62	122,5	103,6
m. Rzeszów	3405,12	4080,81	4218,33	124,1	103,4

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw w 2015 r. ukształtowało się na poziomie 3399,62 zł i było o 3,6% wyższe niż przed rokiem (wobec wzrostu o 4,2% w 2014 r.). W Polsce wyniosło 4121,41 zł i wzrosło o 3,5% w porównaniu z rokiem poprzednim (wobec wzrostu o 3,7% w 2014 r.). Pod względem wysokości płac nasze województwo plasuje się na piętnastym miejscu w kraju z przeciętnym miesięcznym wynagrodzeniem brutto niższym o 1592 zł od województwa mazowieckiego, które zajmuje pierwsze miejsce w tym rankingu, a o 722 zł niższym od średniej krajowej.

***Przeciętne wynagrodzenie brutto (z wypłatami z zysku)** to stosunek sumy wynagrodzeń osobowych brutto, honorariów wypłaconych niektórym grupom pracowników za prace wynikające z umowy o pracę, wypłat z tytułu udziału w zysku lub w nadwyżce bilansowej w spółdzielniach oraz dodatkowych wynagrodzeń rocznych dla pracowników jednostek sfery budżetowej do przeciętnej liczby zatrudnionych w danym okresie; po wyeliminowaniu osób wykonujących pracę nakładczą oraz zatrudnionych za granicą.*

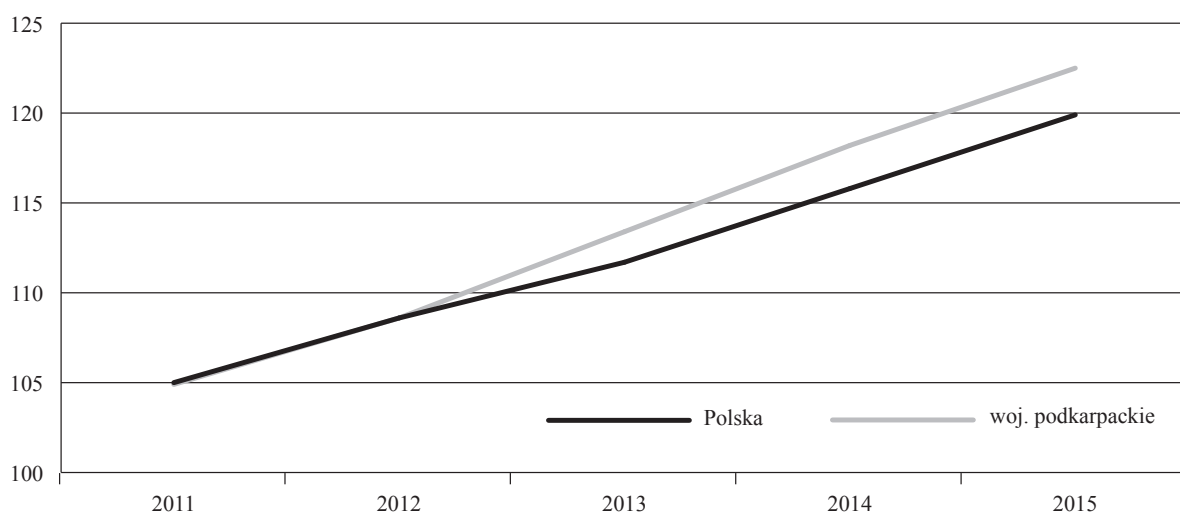
Wzrost wynagrodzeń, w porównaniu z 2014 r., wystąpił we wszystkich badanych sekcjach, w tym największy w działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej (o 11,4%). Nieco mniejszy wzrost płac odnotowano m.in. w sekcjach: handel; naprawa pojazdów samochodowych (o 5,3%), administrowane i działalność wspierająca (o 4,9%), zakwaterowanie i gastronomia (o 3,5%) oraz przetwórstwo przemysłowe (o 3,1%).

W 2015 r. przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto wyższe od średniej wojewódzkiej odnotowano w ośmiu sekcjach na 15 badanych. W pozostałych sekcjach płace były niższe, z tego najniższe odnotowano w administrowaniu i działalności wspierającej (2093,56 zł). W sekcji przetwórstwo przemysłowe, które jest najliczniejszą sekcją pod względem ilości osób zatrudnionych, przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto wyniosło 3506,59 zł i było wyższe o 106,97 zł od średniej dla województwa.

Tabl. 10. **Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw w województwie podkarpackim**

Sekcje	2014				2015				w zł
	I-III	I-VI	I-IX	I-XII	I-III	I-VI	I-IX	I-XII	
	analogiczny okres roku poprzedniego = 100								
O g ó ł e m	104,4	104,7	104,3	104,2	104,5	103,5	103,6	103,6	3399,62
w tym:									
Przemysł	105,6	106,6	105,7	105,5	104,2	102,9	103,2	103,0	3557,20
w tym:									
przetwórstwo przemysłowe	106,0	107,1	106,1	105,8	104,5	103,1	103,3	103,1	3506,59
dostawa wody; gospodaro- wanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	101,6	102,2	102,6	103,2	103,5	102,4	102,3	102,7	3496,41
Budownictwo	103,8	102,6	103,2	103,1	102,8	102,5	102,7	102,7	3276,73
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	101,9	101,6	101,5	100,9	104,1	103,4	104,4	105,3	2830,00
Transport i gospodarka magazy- nowa	105,9	107,3	107,1	109,1	104,8	104,3	103,4	103,0	2948,53
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	104,2	101,6	103,2	103,5	103,5	105,1	101,6	103,5	2311,40
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	106,8	106,4	106,8	106,6	103,1	103,4	102,9	103,0	3757,49
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna ^a	105,2	103,9	100,5	100,5	110,1	110,2	111,3	111,4	4434,29
Administrowanie i działal- ność wspierająca ^Δ	108,4	105,6	105,0	106,4	102,3	104,2	104,3	104,9	2093,56

Wykres 17. **Dynamika przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw**
2010 = 100

Zatrudnieni w jednostkach sektora przedsiębiorstw w województwie podkarpackim przepracowali ogółem 389,2 mln godzin, tj. o 0,2% więcej niż przed rokiem. Najwięcej godzin przepracowano w sekcjach: przetwórstwo przemysłowe – 190,5 mln godzin (48,9% ogółu), handel; naprawa pojazdów samochodowych – 79,6 mln godzin (20,4%) oraz budownictwo – 31,0 mln godzin (8,0%), natomiast najmniej w pozostałej działalności usługowej – 1,0 mln godzin (0,3%).

Średni czas przepracowany w ciągu miesiąca przez 1 zatrudnionego w sektorze przedsiębiorstw w 2015 r. wyniósł 145 godzin.

Przeciętne wynagrodzenie godzinowe w tym okresie ukształtowało się na poziomie 23,47 zł i w porównaniu z 2014 r. odnotowano wzrost wynagrodzenia za godzinę pracy o 3,3%. W województwie w dwóch liczących się sekcjach, tj. przetwórstwie przemysłowym oraz handlu; naprawie pojazdów samochodowych wynagrodzenie godzinowe ukształtowało się odpowiednio na poziomie 24,28 zł i 19,30 zł.

Dane prezentujące przeciętne wynagrodzenia brutto w województwie podkarpackim znajdują się w niżej wymienionych publikacjach i opracowaniach udostępnionych na stronie internetowej Urzędu:

- „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa podkarpackiego” – opracowanie sygnalne dostępne co miesiąc,
  - „Biuletyn statystyczny województwa podkarpackiego” – publikacja dostępna co kwartał, jak również w **Banku Danych Lokalnych**.
-

ŚWIADCZENIA SPOŁECZNE

W województwie podkarpackim w 2015 r. przeciętna liczba emerytów i rencistów ukształtowała się na poziomie niższym niż w roku ubiegłym. Na przestrzeni analizowanych lat notuje się systematyczny spadek świadczeniobiorców. Na kierunek zmian zachodzących w całej populacji emerytów i rencistów miała wpływ malejąca zbiorowość rolników indywidualnych pobierających świadczenia.

W analizowanym roku odnotowano wzrost przeciętnej miesięcznej emerytury i renty brutto, przy czym wyższą dynamiką charakteryzowały się świadczenia wypłacane przez ZUS, niż rolnikom indywidualnym

W 2015 r. na Podkarpaciu przeciętna liczba emerytów i rencistów wyniosła 451,7 tys. osób i była niższa niż w ubiegłym roku o 0,2% oraz w odniesieniu do odnotowanej w 2010 r. – o 4,3%. Zmiany w tym zakresie nastąpiły także w skali kraju – w omawianym roku świadczenia otrzymało przeciętnie 8476,9 tys. osób, tj. o 0,1% więcej niż w roku ubiegłym, a o 4,4% mniej niż w 2010 r.

Tabl. 11. Świadczenia społeczne

Wyszczególnienie	2010	2014	2015		
	w liczbach bezwzględnych			2010 = 100	2014 = 100
POLSKA ^a					
Przeciętna miesięczna liczba emerytów i rencistów w tys.:					
pobierających świadczenia wypłacane przez ZUS	7491,4	7255,6	7273,8	97,1	100,3
rolników indywidualnych	1374,7	1211,6	1203,2	87,5	99,3
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto wypłacana przez ZUS w zł	1588,95	1922,92	1980,96	124,7	103,0
w tym emerytura	1698,35	2043,11	2096,55	123,4	102,6
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto rolników indywidualnych w zł	954,68	1144,73	1179,63	123,6	103,0
w tym emerytura	996,18	1176,46	1209,81	121,4	102,8

^a Łącznie z rentami wypadkowymi finansowanymi z FUS, a wypłacanymi przez MON, MSW oraz MS w zbiegu z emeryturami finansowanymi z budżetu MON, MSW oraz MS, a także wypłatami świadczeń rolnych z MON, MSW oraz MS nieuwzględnionymi w województwie.

Tabl. 11. Świadczenia społeczne (dok.)

Wyszczególnienie	2010	2014	2015		
	w liczbach bezwzględnych			2010 = 100	2014 = 100
WOJ. PODKARPACKIE					
Przeciętna miesięczna liczba emerytów i rencistów w tys.:					
pobierających świadczenia wypłacane przez ZUS	380,8	375,6	376,4	98,8	100,2
rolników indywidualnych	91,4	77,2	75,3	82,4	97,5
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto wypłacana przez ZUS w zł	1351,01	1660,43	1720,93	127,4	103,6
w tym emerytura	1472,22	1787,40	1843,37	125,2	103,1
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto rolników indywidualnych w zł	925,13	1115,31	1150,49	124,4	103,2
w tym emerytura	958,17	1144,40	1180,38	123,2	103,1

W 2015 r. odsetek osób pobierających świadczenia emerytalno-rentowe na Podkarpaciu w ogólnej ich zbiorowości w Polsce wyniósł 5,3% i pozostał na poziomie roku poprzedniego. Świadczeniobiorcy ZUS z terenu województwa podkarpackiego stanowili 5,2%, natomiast KRUS 6,3% pobierających świadczenia.

W 2015 r. emerytury i renty z ZUS otrzymywało 376,4 tys. osób. Liczba emerytów wzrosła

Informacje o świadczeniach emerytalnych i rentowych (poza rolnikami indywidualnymi) dotyczą świadczeń wypłacanych w ramach pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych – ze środków Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, budżetu państwa (w ramach dotacji celowej oraz od 2007 r., także z odrębnego rozdziału wydatków budżetu państwa) oraz w okresie od 1 I 2009 r. do 30 VI 2014 r. ze środków zgromadzonych w otwartych funduszach emerytalnych (OFE).

o 0,2% w stosunku do 2014 r. W porównaniu z rokiem poprzednim zmniejszyła się przeciętna liczba rencistów otrzymujących świadczenia z tytułu niezdolności do pracy (o 5,4%) oraz liczba osób pobierających renty rodzinne (o 0,1%).

W 2015 r. najliczniejszą grupę świadczeniobiorców ZUS stanowili emeryci (67,8% całej zbiorowości), a najmniejszą – osoby pobierające renty z tytułu niezdolności do pracy (15,0%).

Tabl. 12. Świadczenia społeczne w województwie podkarpackim

Wyszczególnienie	2014				2015			
	I-III	I-VI	I-IX	I-XII	I-III	I-VI	I-IX	I-XII
Przeciętna miesięczna liczba emerytów i rencistów w tys.	454,6	454,6	453,2	452,8	451,8	451,8	451,8	451,7
analogiczny okres poprzedniego roku = 100	98,8	98,9	98,8	98,8	99,4	99,4	99,7	99,8
pobierających świadczenia wypłacane przez ZUS	376,3	376,6	375,6	375,6	376,2	376,3	376,3	376,4
analogiczny okres poprzedniego roku = 100	99,4	99,5	99,3	99,3	100,0	99,9	100,2	100,2
rolników indywidualnych	78,3	78,0	77,6	77,2	75,6	75,5	75,5	75,3
analogiczny okres poprzedniego roku = 100	96,0	96,1	96,2	96,2	96,5	96,8	97,3	97,5
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto w zł:								
wypłacana przez ZUS	1633,03	1647,74	1656,67	1660,43	1691,92	1706,91	1714,39	1720,93
analogiczny okres poprzedniego roku = 100	104,3	103,8	103,8	103,7	103,6	103,6	103,5	103,6
rolników indywidualnych	1107,38	1111,99	1113,94	1115,31	1133,01	1147,78	1149,81	1150,49
analogiczny okres poprzedniego roku = 100	103,8	102,8	102,4	102,2	102,3	103,2	103,2	103,2

Informacje o świadczeniach emerytalnych i rentowych rolników indywidualnych dotyczą świadczeń wypłacanych przez Kasę Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego ze środków Funduszu Emerytalno-Rentowego i budżetu państwa (w ramach dotacji celowej oraz od 2007 r. z odrębnego rozdziału wydatków budżetu państwa), a także ze środków wypłacanych w ramach pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych, w przypadku gdy rolnicy posiadają uprawnienia do łącznego pobierania świadczeń z tych środków.

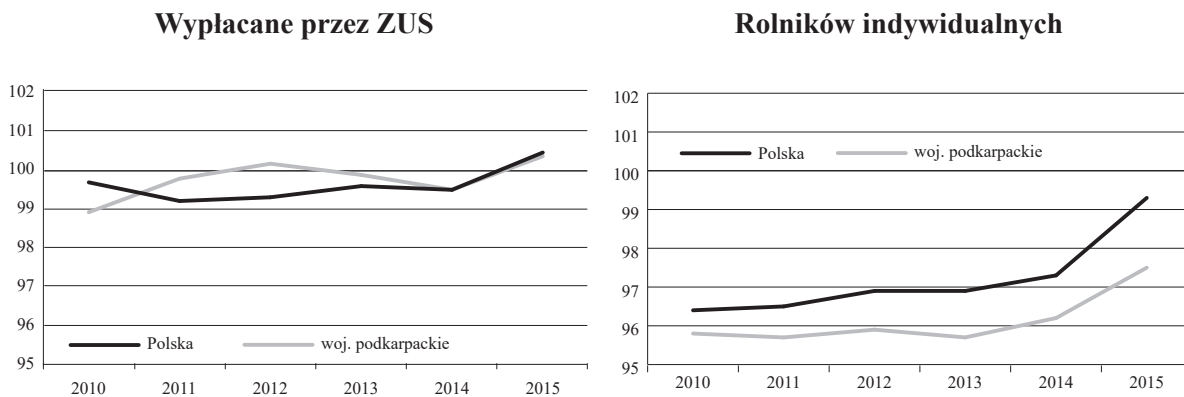
Odmienne kształtowała się dynamika liczby osób otrzymujących świadczenia emerytalno-rentowe w ramach rolniczego systemu ubezpieczeń społecznych. Emerytury i renty rolnicze w 2015 r. pobierało 75,3 tys. osób (o 2,5% mniej niż przed rokiem i o 17,6% mniej w stosunku do 2010 r.).

W ciągu ostatniego roku zaobserwowano spadek w przypadku osób otrzymujących emerytury – o 3,3%,

natomiast zwiększyła się zbiorowość osób korzystających z renty z tytułu niezdolności do pracy – o 0,9% oraz z rent rodzinnych – o 0,7%. Wśród świadczeniobiorców KRUS, podobnie jak w przypadku świadczeń wypłacanych przez ZUS, dominowali emeryci, przy czym ich odsetek wyniósł 78,1%. Najniższy udział miały natomiast osoby pobierające renty rodzinne, które stanowiły 3,2% ogółu świadczeniobiorców KRUS.

Wykres 18. Dynamika przeciętnej miesięcznej liczby emerytów i rencistów pobierających świadczenia

Rok poprzedni = 100

Świadczenia emerytalno-rentowe obejmują kwotę świadczeń należnych (bieżących oraz wyrównawczych), uwzględniającą zmniejszenia m.in. z tytułu osiągnięcia przychodów z pracy.

W województwie podkarpackim w 2015 r. przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto wypłacana przez ZUS wyniosła 1720,93 zł i była wyższa o 3,6% niż przed rokiem (w kraju wzrosła o 3,0%). To samo świadczenie pobierane przez rolników indywidualnych

ukształtowało się na poziomie 1150,49 zł i zwiększyło się o 3,2% w ciągu roku.

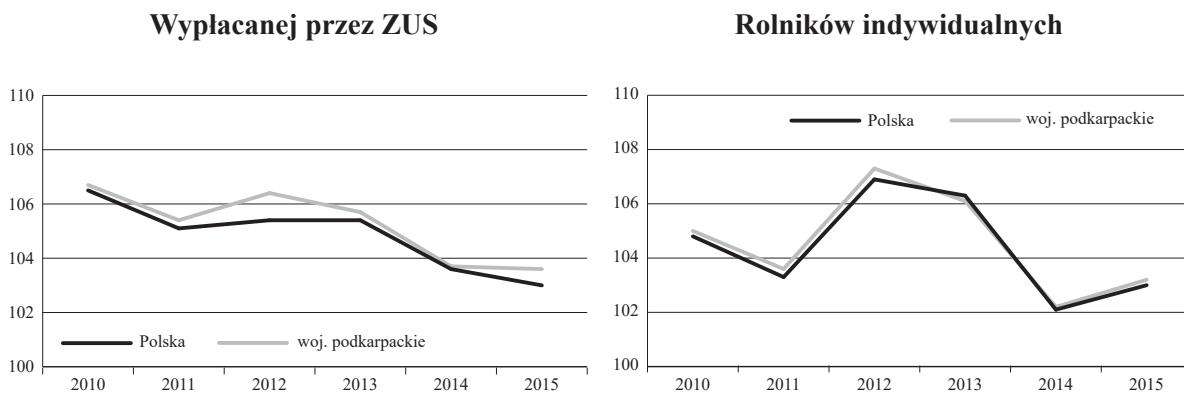
Tendencję wzrostową obserwowano w przypadku wszystkich kategorii świadczeń zarówno w województwie, jak i w kraju. Na Podkarpaciu nieznacznie, ale szybciej rosła przeciętna emerytura i renta wypłacana przez ZUS niż to samo świadczenie z KRUS.

Świadczenia emerytalno-rentowe nie obejmują wypłat emerytur i rent realizowanych na mocy umów międzynarodowych.

W ostatnim roku różnica w województwie wynosiła 0,4 p. proc. Rozpatrując natomiast poszczególne kategorie świadczeń, największy wzrost w ciągu roku odnotowano zarówno na Podkarpaciu, jak i w Polsce w przypadku renty z tytułu niezdolności do pracy wypłacanej przez ZUS (odpowiednio o 4,4% i o 3,5%). W świadczeniach wypłacanych przez KRUS największy wzrost na Podkarpaciu odnotowano w przypadku renty rodzinnej – o 4,3%, natomiast w kraju najwięcej wzrosła renta z tytułu niezdolności do pracy – o 4,1%.

Wykres 19. Dynamika przeciętnej miesięcznej emerytury i renty brutto

Rok poprzedni = 100

W 2015 r. wysokość świadczeń w województwie kształtowała się poniżej średniej krajowej. Pod względem przeciętnej emerytury i renty z ZUS województwo zajmowało ostatnie miejsce w kraju, natomiast pod względem świadczeń pobieranych przez rolników indywidualnych uplasowało się na trzynastym miejscu. W przypadku wypłat realizowanych przez KRUS odnotowano jednak mniejsze odchylenia od średniej krajowej w poszczególnych kategoriach świadczeń (o 3,3% przy rentach rodzinnych, o 2,4% przy emeryturach oraz o 1,7% przy rentach z tytułu niezdolności do pracy) w porównaniu z wypłatami z ZUS (gdzie emerytury były niższe od średniej krajowej o 12,1%, renty rodzinne – o 14,1%, natomiast renty z tytułu niezdolności do pracy – o 15,5%).

---

*Dane prezentujące świadczenia społeczne w województwie podkarpackim znajdują się w publikacji pt. „Biuletyn statystyczny województwa podkarpackiego”, który co kwartał dostępny jest na stronie internetowej Urzędu, jak również w **Banku Danych Lokalnych**.*

CENY

W województwie podkarpackim w 2015 r. ceny towarów i usług konsumpcyjnych były niższe od notowanych w 2014 r. Ceny konsumpcyjne spadły w porównaniu z rokiem poprzednim w większym stopniu niż w skali kraju. Podobnie jak w kraju spadek cen nastąpił w grupie transport, odzież i obuwie oraz żywność i napoje bezalkoholowe. Natomiast wzrost cen towarów i usług odnotowano w zakresie zdrowia, napojów alkoholowych i wyrobów tytoniowych.

Ceny towarów i usług konsumpcyjnych w województwie podkarpackim w 2015 r. w odniesieniu do roku poprzedniego spadły o 1,1% (w Polsce ceny były niższe niż przed rokiem o 0,9%).

Podstawę do opracowania wskaźników cen towarów i usług konsumpcyjnych stanowi obserwacja cen reprezentantów towarów i usług. Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych obliczono przy przyjęciu systemu wag z roku poprzedzającego rok badany.

Systemy wag w zakresie poszczególnych województw oraz w skali kraju opracowano na podstawie struktury wydatków (bez spożycia naturalnego) gospodarstw domowych na zakup towarów i usług konsumpcyjnych, uzyskanej z badania budżetów gospodarstw domowych. Grupowania towarów i usług konsumpcyjnych dokonano na podstawie Klasyfikacji Spożycia Indywidualnego według Celu (COICOP, do 2013 r. – COICOP/HICP).

W województwie pogłębił się spadek cen towarów i usług związanych z transportem (o 9,5%). Niższe w skali roku były też ceny odzieży i obuwia (o 3,3%) oraz żywności i napojów bezalkoholowych (o 1,4%).

Tabl. 13. Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych

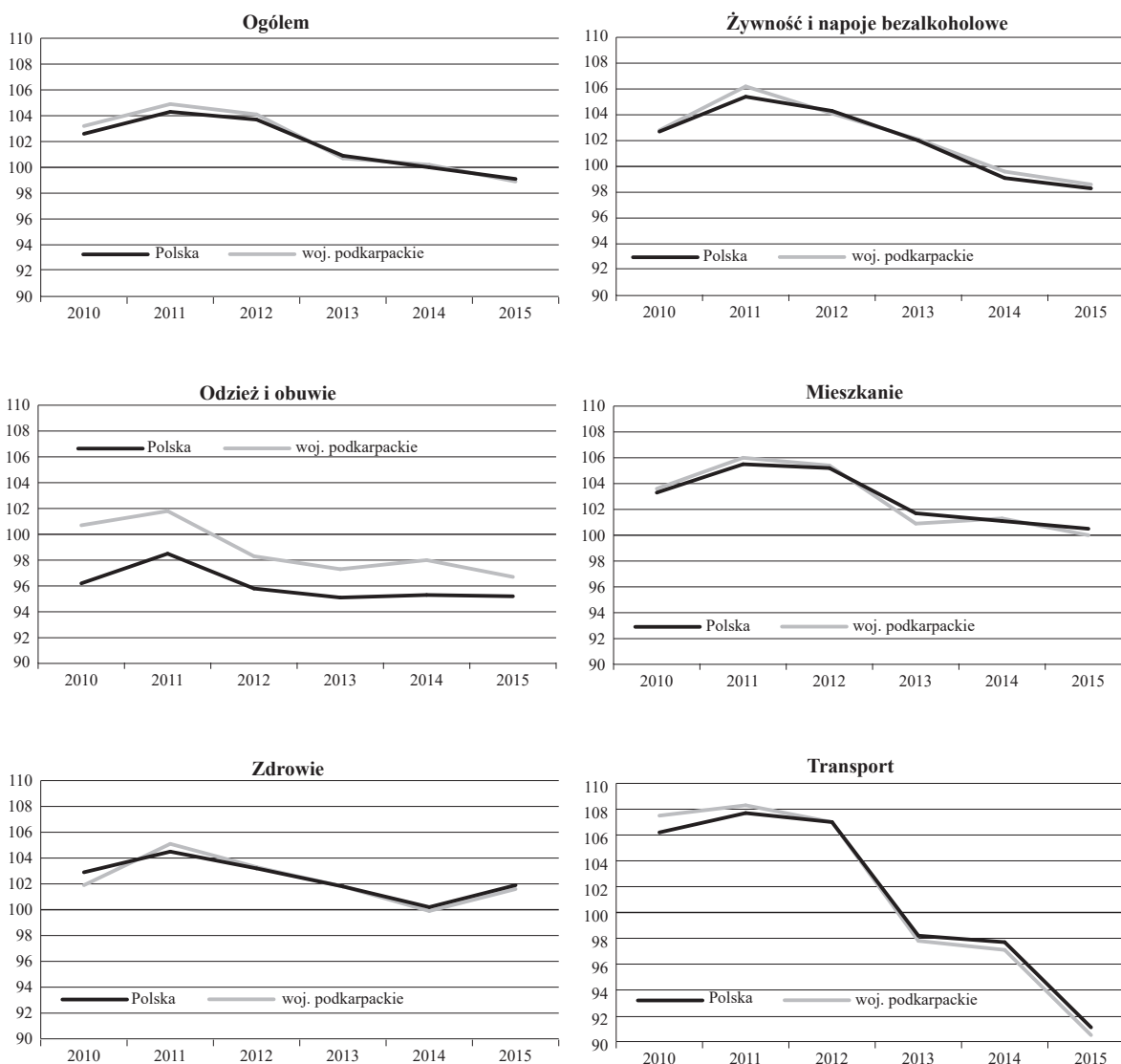
Wyszczególnienie	2010	2014	2015
	rok poprzedni = 100		
POLSKA			
O g ó ł e m	102,6	100,0	99,1
Żywność i napoje bezalkoholowe	102,7	99,1	98,3
Napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe	105,3	103,7	101,2
Odzież i obuwie	96,2	95,3	95,2
Mieszkanie	103,3	101,1	100,5
Zdrowie	102,9	100,2	101,9
Transport	106,2	97,7	91,1
Rekreacja i kultura	99,7	101,0	100,7
Edukacja	102,7	96,2	101,1

Tabl. 13. Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych (dok.)

Wyszczególnienie	2010	2014	2015
	rok poprzedni = 100		
WOJ. PODKARPACKIE			
O g ó l e m	103,2	100,2	98,9
Żywność i napoje bezalkoholowe	102,8	99,6	98,6
Napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe	105,2	104,0	101,5
Odzież i obuwie	100,7	98,0	96,7
Mieszkanie	103,6	101,3	100,0
Zdrowie	101,9	99,9	101,6
Transport	107,5	97,1	90,5
Rekreacja i kultura	101,6	101,5	100,1
Edukacja	102,5	96,2	100,7

Wykres 20. Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych

Rok poprzedni = 100

W 2015 r. spadek cen towarów i usług konsumpcyjnych w odniesieniu do analogicznego okresu roku poprzedniego wystąpił we wszystkich kwartałach (w I kw. o 1,8%, w II kw. o 1,1%, w III kw. o 0,9% i w IV kw. o 0,8%). We wszystkich kwartałach w 2015 r. w największym stopniu spadły ceny w zakresie transportu (odpowiednio o 11,8%, o 8,6%, o 8,8% i o 8,9%). Spadki cen w odniesieniu do analogicznego okresu 2014 r. we wszystkich kwartałach dotyczyły także odzieży i obuwia oraz grupy żywność i napoje bezalkoholowe. Natomiast wzrost cen towarów i usług konsumpcyjnych zaobserwowano w zakresie zdrowia, a także w grupie napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe.

Tabl. 14. Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych w województwie podkarpackim

Wyszczególnienie	2014				2015			
	I-III	IV-VI	VII-IX	X-XII	I-III	IV-VI	VII-IX	X-XII
	analogiczny okres roku poprzedniego = 100							
O g ó ł e m	100,7	100,5	100,1	99,5	98,2	98,9	99,1	99,2
Żywność i napoje bezalkoholowe	101,6	99,8	98,7	98,1	96,6	98,5	99,5	100,0
Napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe	104,2	104,1	104,0	103,5	102,8	101,4	101,0	100,9
Odzież i obuwie	98,5	98,5	98,1	96,9	96,6	96,6	96,8	97,0
Mieszkanie	101,8	101,8	101,0	100,9	100,2	100,2	100,1	99,7
Zdrowie	99,9	100,0	100,0	99,6	101,3	100,7	102,3	102,2
Transport	97,6	98,3	97,7	95,0	88,2	91,4	91,2	91,1
Rekreacja i kultura	103,8	101,1	100,7	100,6	101,2	100,2	99,8	99,2
Edukacja	93,5	93,8	96,7	101,1	101,0	100,7	100,4	100,9

W grudniu 2015 r. w porównaniu z analogicznym okresem roku poprzedniego największe zmiany cen wystąpiły w grupie artykułów żywnościowych. W województwie podkarpackim najbardziej podrożały: cebula (o 70,5%), ziemniaki (o 32,1%) oraz cukier (o 22,9%). Mniej niż przed rokiem płacono za masło świeże o wartości tłuszczu 82% (o 10,2%) i sok jabłkowy (o 8,9%).

Źródłem informacji o cenach detalicznych prezentowanych towarów i usług są notowania cen dokonywane przez ankieterów w wybranych punktach sprzedaży, w wytypowanych rejonach badania cen. Ceny towarów i usług konsumpcyjnych notowano raz w miesiącu z wyjątkiem owoców i warzyw, w zakresie których notowania cen prowadzone były dwa razy w miesiącu.

Wśród usług konsumpcyjnych wzrosła cena ciepłej wody za 1 m³ (o 3,8%), cena biletu do kina (o 3,1%) oraz cena wizyty u specjalisty (o 2,2%).

Tabl. 15. Przeciętne ceny detaliczne wybranych towarów i usług konsumpcyjnych w grudniu

Wyszczególnienie	2010	2014	2015	
	w złotych			XII 2014 = 100
POLSKA				
Chleb pszenno-żytni – za 0,5 kg	2,08	2,20	2,21	100,5
Kurczęta patroszone – za 1 kg	5,96	6,93	6,60	95,2
Mięso wieprzowe z kością (schab środkowy)				
– za 1 kg	13,68	14,28	13,79	96,6
Szynka wieprzowa gotowana – za 1kg	21,65	24,12	24,01	99,5
Mleko krowie spożywcze o zawartości				
tłuszczu 3-3,5%, sterylizowane – za 1 l	2,67	2,95	2,80	94,9
Masło świeże o zawartości tłuszczu ok. 82,5%				
– za 200 g	4,27	4,37	3,98	91,1
Cebula – za 1 kg	2,25	1,54	2,20	142,9
Ziemniaki – za 1 kg	1,43	0,82	1,19	145,1
Cukier biały kryształ – za 1 kg	2,94	2,07	2,44	117,9
Sok jabłkowy – za 1 l	3,64	3,72	3,63	97,6
Garnitur męski 2-częściowy, z tkaniny udziałem				
wełny (w latach 2010 i 2014 z elanowej)				
– za 1 kpl.	467,17	473,67	662,30	x
Półbuty skórzane męskie na podszwie nie-				
skórzanej – za 1 parę	164,09	191,53	197,64	103,2
Proszek do prania – za 280 g (w latach 2010				
i 2014 za 400 g)	4,43	5,19	5,33	x
Ciepła woda – za 1 m ³	17,89	21,34	21,68	101,6
Bilet normalny na przejazd jednorazowy				
autobusem miejskim	2,23	2,72	2,71	99,6
Bilet do kina	15,23	17,86	18,39	103,0
Wizyta u lekarza specjalisty	69,63	87,45	90,26	103,2
WOJ. PODKARPACKIE				
Chleb pszenno-żytni – za 0,5 kg	2,01	2,03	2,04	100,5
Kurczęta patroszone – za 1 kg	6,02	7,02	6,53	93,0
Mięso wieprzowe z kością (schab środkowy)				
– za 1 kg	14,29	14,90	14,23	95,5
Szynka wieprzowa gotowana – za 1kg	19,01	23,06	22,01	95,4
Mleko krowie spożywcze o zawartości				
tłuszczu 3-3,5%, sterylizowane – za 1 l	2,56	3,12	2,99	95,8

Tabl. 15. Przeciętne ceny detaliczne wybranych towarów i usług konsumpcyjnych w grudniu (dok.)

Wyszczególnienie	2010	2014	2015	
	w złotych			XII 2014 = 100
WOJ. PODKARPACKIE (dok.)				
Masło świeże o zawartości tłuszczu ok. 82,5%				
– za 200 g	4,06	4,32	3,88	89,8
Cebula – za 1 kg	2,15	1,12	1,91	170,5
Ziemniaki – za 1 kg	1,52	0,78	1,03	132,1
Cukier biały kryształ – za 1 kg	2,84	2,01	2,47	122,9
Sok jabłkowy – za 1 l	3,54	3,95	3,60	91,1
Garnitur męski 2-częściowy, z tkaniny udziałem wełny (w latach 2010 i 2014 z elanowełny)				
– za 1 kpl.	543,30	547,55	838,50	x
Półbuty skórzane męskie na podeszwie nie- skórzanej – za 1 parę	162,74	181,33	182,16	100,5
Proszek do prania – za 280 g (w latach 2010 i 2014 za 400 g)	4,25	5,33	5,39	x
Ciepła woda – za 1 m ³	18,02	21,31	22,12	103,8
Bilet normalny na przejazd jednorazowy autobusem miejskim	2,02	2,41	2,41	100,0
Bilet do kina	13,18	14,68	15,13	103,1
Wizyta u lekarza specjalisty	58,33	77,50	79,17	102,2

Dane prezentujące ceny towarów i usług konsumpcyjnych w województwie podkarpackim znajdują się w niżej wymienionych publikacjach i opracowaniach udostępnionych na stronie internetowej Urzędu:

- „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa podkarpackiego” – opracowanie sygnałne dostępne co miesiąc,
  - „Biuletyn statystyczny województwa podkarpackiego” – publikacja dostępna co kwartał,
- jak również w **Banku Danych Lokalnych**.*

ROLNICTWO

WARUNKI AGROMETEOROLOGICZNE

Siewy zbóż ozimych jesienią 2014 r. przeprowadzano na przeważającej powierzchni w optymalnych terminach agrotechnicznych. W początkowej fazie wschodów zbóż i rzepaku obserwowano rejonami niedobory wilgoci w glebie, utrudniające wschody roślin. Utrzymująca się w listopadzie 2014 r. wysoka, jak na tę porę roku, temperatura powietrza podtrzymywała vegetację i zapewniła dość dobre warunki dla wschodów, wzrostu i rozwoju ozimin, zwłaszcza późno zasianych. Dobowe wahania temperatury powietrza sprzyjały hartowaniu się roślin. W końcowej fazie rozwoju rośliny były na ogół dostatecznie wyrosnięte i rozkrzewione. Utrzymująca się w grudniu 2014 r. wysoka temperatura powietrza, wznosząca okresami powyżej 5°C podtrzymywała vegetację roślin. Występujące lokalnie i krótkotrwale spadki temperatury powietrza przy powierzchni gruntu, miejscami poniżej -10°C, nie spowodowały uszkodzenia roślin ozimych.

Styczeń 2015 r., z wyjątkiem kilku pierwszych dni miesiąca gdzie odnotowano lokalnie spadki temperatury poniżej -15°C, był na ogół ciepły. W wyniku dobowych wahań temperatury powietrza powtarzały się procesy zamarzania i rozmarzania wierzchniej warstwy gleby, lokalnie powodując osłabienie systemu korzeniowego roślin. Wyjątkowo ciepły luty przyczynił się do wzmożenia procesów fizjologicznych roślin, zakłócając ich zimowy spoczynek. Pod koniec miesiąca obserwowano początki ruszenia vegetacji ozimin i trwałych użytków zielonych.

Ciepła pogoda w marcu umożliwiała wysiew zbóż jarych i sprzyjała vegetacji roślin. Zaawansowanie vegetacji było zbliżone do roku ubiegłego. Występujące w ciągu pierwszej i drugiej dekady kwietnia chłodne dni z niedoborem opadów hamowały tempo wzrostu i rozwoju roślin. Lokalnie obserwowano znaczne przesuszenie wierzchniej warstwy gleby.

Dość niskie temperatury powietrza w maju spowolniły vegetację roślin. Stan zbóż ozimych był nieco gorszy niż przed rokiem, zaobserwowano większe nasilenie chorób grzybowych i szkodników. Zboża jare były słabiej wyrosnięte, plantacje rzepaku były zróżnicowane, rośliny słabo rozgałęzione. Warunki vegetacji i przeprowadzania prac polowych w czerwcu były zróżnicowane, głównie ze względu na niedostatek opadów. W części województwa, zwłaszcza na glebach lekkich, odnotowano niedobór wilgoci w glebie, co miało niekorzystny wpływ na plonowanie roślin.

W lipcu, trwało dojrzewanie rzepaku i rzepiku oraz zbóż ozimych i jarych, a notowane w pierwszej połowie miesiąca opady deszczu poprawiły stan uwilgotnienia wierzchniej warstwy gleby. Pierwsza połowa sierpnia była upalna i bez opadów deszczu. W drugiej połowie miesiąca nieco się ochłodziło i wystąpiły niewielkie opady deszczu o charakterze przelotnym. Zbiór zbóż odbywał się w okresie upalnej pogody. Niedobór wilgoci w glebie spowodował obniżenie plonów kukurydzy, ziemniaków, upraw pastewnych i użytków zielonych. Rolnicy wstrzymywali się z wykonaniem podorywek ze względu na przesuszenie gleby.

Ciepła i słoneczna pogoda we wrześniu stwarzała dobre warunki dla przeprowadzania zbioru upraw, ale niekorzystnie wpływała na stan uwilgotnienia gleby. Utrzymujący się niedobór wilgoci w glebie spowodował opóźnienie siewu zbóż ozimych. Warunki agrometeorologiczne w październiku były zróżnicowane. Pogoda na początku miesiąca sprzyjała powszechnie wykonywanym pracom polowym. Występujące w kolejnych dniach października chłodniejsze dni nieznacznie wpłynęły na spowolnienie procesów życiowych roślin. Notowane wówczas opady deszczu poprawiły stan uwilgotnienia przesuszonej wierzchniej warstwy gleby i miały korzystny wpływ na siew ozimin, procesy kiełkowania ziarna i wschody roślin.

Przebieg pogody w listopadzie był na ogół korzystny dla rolnictwa. Utrzymująca się w ciągu miesiąca wysoka, jak na tę porę roku temperatura powietrza i gleby podtrzymywała vegetację i stwarzała dobre warunki dla wschodów, wzrostu i rozwoju późno zasianych ozimin. Dobowe wahania temperatury powietrza w tym okresie sprzyjały hartowaniu się roślin, jednak później notowano dość wysokie temperatury, które wpłynęły na rozhartowanie roślin.

Tabl. 16. Wybrane dane dotyczące rolnictwa

Wyszczególnienie	2010	2014	2015
POLSKA			
Plony z 1 ha w dt:			
zboża podstawowe z mieszankami			
zbożowymi	35,1	40,8	36,7
rzepak i rzepik	23,6	34,4	28,5
ziemniaki ^a	219	278	210
buraki cukrowe	484	683	520
Obsada zwierząt gospodarskich na 100 ha			
użytków rolnych w szt. ^b (stan w czerwcu):			
bydło	38,6	40,7	41,0
trzoda chlewna	102,6	80,5	80,0
owce	1,8	1,5	1,6
drób kurzy (w wieku powyżej 2 tygodni)	1031,5	892,0	1004,6
Przeciętne ceny skupu w zł:			
ziarno pszenicy za 1 dt	59,84	68,36	66,83
ziarno żyta za 1 dt	42,12	53,34	51,42
ziemniaki jadalne (bez wczesnych) za 1 dt	50,86	51,99	51,15
żywiec rzeźny wołowy (bez cieląt) za 1 kg	4,56	5,96	6,02
żywiec rzeźny wieprzowy za 1 kg	3,89	4,82	4,30
mleko krowie za 1 l	1,07	1,37	1,13
Ceny na targowiskach w zł:			
ziarno pszenicy za 1 dt	64,91	84,97	75,59
ziarno żyta za 1 dt	48,58	63,91	58,67
ziemniaki jadalne (bez wczesnych) za 1 dt	98,51	100,19	82,04
prosię na chów za 1 szt.	130,20	164,52	154,03
WOJ. PODKARPACKIE			
Plony z 1 ha w dt:			
zboża podstawowe z mieszankami			
zbożowymi	31,9	34,1	32,3
rzepak i rzepik	22,0	28,5	24,0
ziemniaki ^a	217	290	225
buraki cukrowe	385	739	529
Obsada zwierząt gospodarskich na 100 ha			
użytków rolnych w szt. ^b (stan w czerwcu):			
bydło	18,7	16,5	16,6
trzoda chlewna	48,6	33,5	29,1
owce	3,1	2,9	3,0
drób kurzy (w wieku powyżej 2 tygodni)	974,0	778,3	813,5
Przeciętne ceny skupu w zł:			
ziarno pszenicy za 1 dt	54,07	62,75	60,37
ziarno żyta za 1 dt	35,23	47,68	46,11
ziemniaki jadalne (bez wczesnych) za 1 dt	43,48	35,09	43,13
żywiec rzeźny wołowy (bez cieląt) za 1 kg	4,55	5,73	5,87
żywiec rzeźny wieprzowy za 1 kg	3,86	4,84	4,23
mleko krowie za 1 l	0,90	1,31	1,08
Ceny na targowiskach w zł:			
ziarno pszenicy za 1 dt	71,27	90,03	76,95
ziarno żyta za 1 dt	52,12	69,90	59,63
ziemniaki jadalne (bez wczesnych) za 1 dt	108,76	103,87	81,49
prosię na chów za 1 szt.	129,65	177,12	165,81

^a Łącznie z uprawą w ogrodach przydomowych, w 2010 r. bez ogrodów przydomowych. ^b W 2010 r. dane Powszechnego Spisu Rolnego.

PRODUKCJA ROŚLINNA

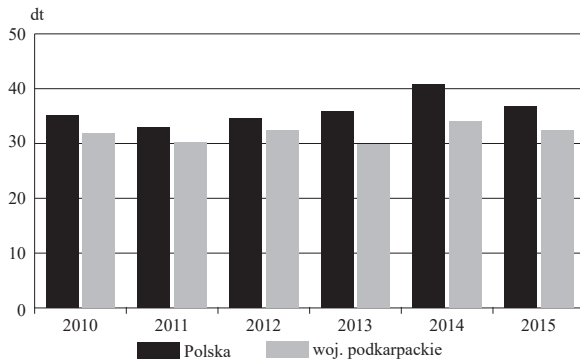
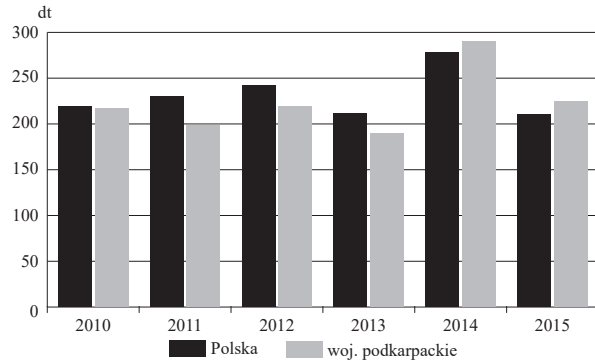
W województwie podkarpackim w 2015 r. uzyskano niższą niż przed rokiem produkcję zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi, rzepaku i rzepiku, ziemniaków oraz buraków cukrowych. O niższym poziomie produkcji zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi i ziemniaków zadecydowały niższe wydajności z jednostki powierzchni oraz niższa powierzchnia uprawy. Niższe plonowanie rzepaku i rzepiku oraz buraków cukrowych miało wpływ na zmniejszenie produkcji, choć powierzchnia uprawy była wyższa niż przed rokiem.

Powierzchnia zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi w 2015 r. wyniosła 204,2 tys. ha i w porównaniu z rokiem poprzednim zmniejszyła się o 2,9%, w porównaniu z powierzchnią z 2010 r. zwiększyła się o 0,9%. Plony zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi w 2015 r. osiągnęły poziom 32,3 dt z 1 ha i były niższe o 5,3% w porównaniu z plonami uzyskanymi w 2014 r., a wyższe o 1,3% w porównaniu z plonami uzyskanymi w 2010 r. Plony zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi uzyskane w województwie podkarpackim w odniesieniu do średnich w kraju były niższe o 12,0%. Zbiory zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi kształtowały się na poziomie 658,8 tys. ton i były niższe o 8,1% niż przed rokiem, a wyższe (o 1,9%) niż w 2010 r. Zmniejszenie produkcji zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi w odniesieniu do roku poprzedniego było wynikiem niższego plonowania wszystkich gatunków zbóż o czym zadecydowały gorsze niż przed rokiem warunki wilgotnościowe w okresie wegetacji.

W 2015 r. powierzchnia uprawy rzepaku i rzepiku w województwie wynosiła 23,4 tys. ha i zwiększyła się zarówno w porównaniu z rokiem poprzednim (o 13,0%), jak i w stosunku do 2010 r. (o 45,5%). Uzyskane z 1 ha powierzchni plony – 24,0 dt były niższe (o 15,8%) od uzyskanych w roku poprzednim, a wyższe w odniesieniu do 2010 r. (o 9,1%). Zbiory rzepaku i rzepiku przy zwiększonym areale uprawy i niższej wydajności z 1 ha były niższe od notowanych przed rokiem (o 4,9%) i wyniosły 56,2 tys. ton. W porównaniu z 2010 r. zbiory rzepaku i rzepiku były o 59,0% wyższe.

W województwie podkarpackim powierzchnia uprawy buraków cukrowych w 2015 r. wyniosła 3,7 tys. ha i była nieznacznie większa niż rok wcześniej (o 0,9%), a w relacji do 2010 r. zmniejszyła się o 18,7%. Omawiany rok był niekorzystny pod względem warunków agrometeorologicznych dla wzrostu korzeni w okresie wegetacji buraków cukrowych, plony tej uprawy osiągnęły poziom 529 dt/ha i były niższe (o 28,4%) od uzyskanych w 2014 r., a w odniesieniu do 2010 r. były o 37,4% wyższe. Ocenia się, że zbiory buraków cukrowych wyniosły 194,8 tys. ton i były niższe w porównaniu z rokiem poprzednim o 27,7%, a wyższe w relacji z 2010 r. o 11,7%.

Szacuje się, że powierzchnia uprawy ziemniaków (łącznie z powierzchnią w ogrodach przydomowych) w 2015 r. wyniosła 22,1 tys. ha i była mniejsza o 16,3% niż przed rokiem. W omawianym roku średni plon ziemniaków z 1 ha wyniósł 225 dt i był niższy od uzyskanego w roku ubiegłym o 22,4%. Plony ziemniaków uzyskane w województwie podkarpackim w odniesieniu do średnich w kraju były wyższe o 7,1%. Produkcja ziemniaków w województwie w 2015 r. wyniosła 497,3 tys. ton i była o 35,1% niższa niż w 2014 r.

Wykres 21. **Plony zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi z 1 ha**Wykres 22. **Plony ziemniaków^a z 1 ha**

^a Łącznie z uprawą w ogrodach przydomowych, w 2010 r. bez ogrodów przydomowych.

POGŁOWIE ZWIERZĄT GOSPODARSKICH

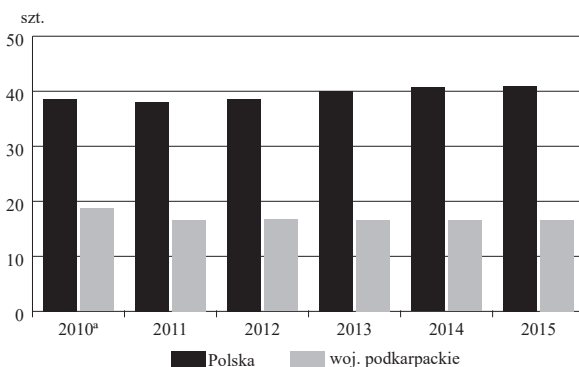
W odniesieniu do roku poprzedniego w województwie podkarpackim zwiększyło się pogłowie bydła, owiec i drobiu, zmniejszyło się natomiast pogłowie trzody chlewnej.

Pogłowie bydła w 2015 r. (stan w czerwcu) w województwie liczyło 95,5 tys. szt., co stanowiło 1,6% pogłowia bydła w kraju. W porównaniu z 2014 r. liczebność stada zwiększyła się o 0,7% (podobnie jak w Polsce), natomiast w odniesieniu do 2010 r. zmniejszyła się o 16,1% (w kraju odnotowano wzrost o 3,8%). W ogólnym pogłowie bydła 57,5% stanowiły krowy (dla Polski odsetek ten wyniósł 41,0%)

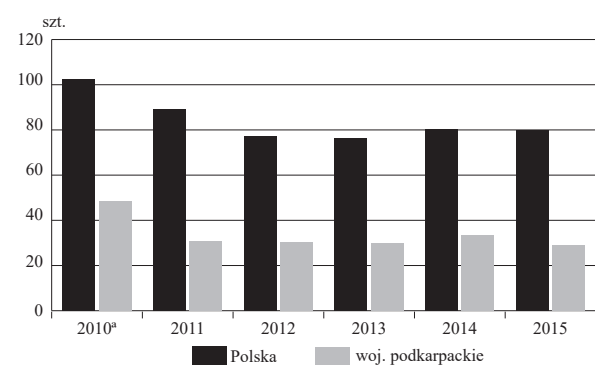
Badania pogłowia trzody chlewnej i produkcji żywca wieprzowego prowadzone są 3-krotnie w roku – w marcu według stanu na 1 marca, w czerwcu według stanu na 1 czerwca i w grudniu według stanu na 1 grudnia, a badania pogłowia bydła, owiec i drobiu oraz produkcji zwierzęcej związanej z tymi gatunkami – 2-krotnie w roku – według stanu w czerwcu i grudniu.

Wykres 23. **Obsada bydła na 100 ha użytków rolnych**

Stan w czerwcu

Wykres 24. **Obsada trzody chlewnej na 100 ha użytków rolnych**

Stan w czerwcu^b

^a Powszechny Spis Rolny 2010 według stanu w dniu 30 VI. ^b W latach 2011-2013 – stan w końcu lipca.

Pogłowie trzody chlewnej w 2015 r. według stanu w czerwcu ukształtowało się na poziomie 166,9 tys. szt. (w tym 17,2 tys. szt. tj. 10,3% stanowiły lochy). W porównaniu z 2014 r. wielkość stada trzody chlewnej zmniejszyła się o 13,2% (w Polsce odnotowano spadek o 0,7%), a w porównaniu z 2010 r. pogłowie trzody chlewnej zmniejszyło się o 43,7% (w kraju zmniejszyło się o 23,6%). Udział województwa podkarpackiego w ogólnokrajowym pogłowiu trzody wyniósł 1,4%.

W 2015 r. stado owiec (według stanu w czerwcu) liczyło 17,2 tys. szt., co stanowiło 7,6% pogłowia krajowego. W porównaniu z 2014 r. pogłowie owiec zwiększyło się o 1,9% (w Polsce odnotowano wzrost o 2,1%). Porównując stan stada owiec z 2010 r. odnotowano jego spadek, w województwie pogłowie zmniejszyło się o 9,3%, a w kraju o 12,9%.

Pogłowie drobiu ogółem w czerwcu 2015 r. liczyło 4980,9 tys. sztuk, a jego udział stanowił 3,0% pogłowia w Polsce. W porównaniu z 2014 r. jego liczebność w województwie zwiększyła się o 2,4% (w kraju wzrosło o 11,3%). W odniesieniu do stanu notowanego w 2010 r. pogłowie drobiu zarówno w województwie, jak i w kraju było mniejsze odpowiednio o 25,2% i o 6,3%.

W województwie podkarpackim drób kurzy stanowił 93,8% drobiu ogółem, a jego pogłowie w 2015 r. wyniosło 4675,1 tys. sztuk. Było ono większe w porównaniu z rokiem poprzednim (o 4,4%), a w odniesieniu do 2010 r. zmniejszyło się o 21,3%.

SKUP PRODUKTÓW ROLNYCH

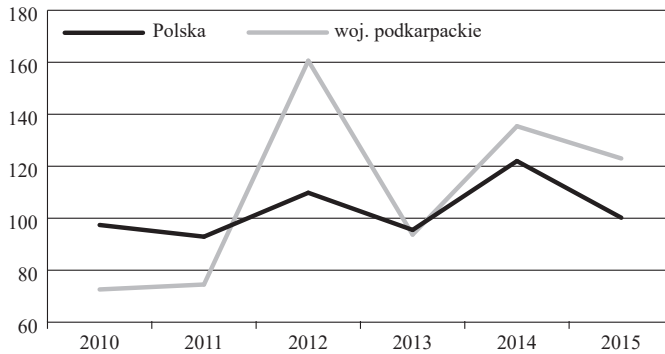
W 2015 r. w porównaniu z rokiem poprzednim w województwie podkarpackim odnotowano wzrost skupu zbóż, ziemniaków i żywca rzeźnego (w wadze żywej). Mniej niż przed rokiem skupiono mleka.

W 2015 r. skupiono 176,7 tys. ton ziarna zbóż podstawowych konsumpcyjnych i paszowych (łącznie z mieszankami zbożowymi, bez ziarna siewnego). Skup był większy zarówno w odniesieniu do roku poprzedniego (o 23,0%), jak i w porównaniu z 2010 r. (o 86,7%). Podobnie i w kraju skup był większy zarówno od uzyskanego w roku poprzednim (o 0,2%), jak i porównaniu z 2010 r. (o 19,1%). Skup zbóż podstawowych konsumpcyjnych i paszowych (łącznie z mieszankami zbożowymi, bez ziarna siewnego) województwa podkarpackiego stanowił 1,8% skupu ogólnokrajowego. W 2015 r. w województwie skupiono 153,4 tys. ton pszenicy. Skup pszenicy był wyższy w porównaniu z rokiem poprzednim (o 18,7%), jak i w odniesieniu do 2010 r. (o 97,0%) i stanowił 2,3% skupu w kraju. Żyta skupiono 6,6 tys. ton, tj. więcej niż rok temu (o 2,4%), a mniej w porównaniu z 2010 r. (o 26,1%).

Wykres 25. Dynamika skupu zbóż podstawowych konsumpcyjnych i paszowych (łącznie z mieszankami zbożowymi, bez ziarna siewnego)

Rok poprzedni = 100

W omawianym roku odnotowano wzrost skupu ziemniaków w porównaniu z 2014 r. (o 14,6%), a w odniesieniu do 2010 r. skup ziemniaków był ponad 2-krotnie większy i w 2015 r. kształtował się na poziomie 31,5 tys. ton. Skup ziemniaków w województwie podkarpackim stanowił 2,1% skupu ogólnokrajowego. W kraju odnotowano spadek skupu ziemniaków (o 5,2%) w porównaniu z poprzednim rokiem, a w odniesieniu do 2010 r. był wyższy (o 33,8%).

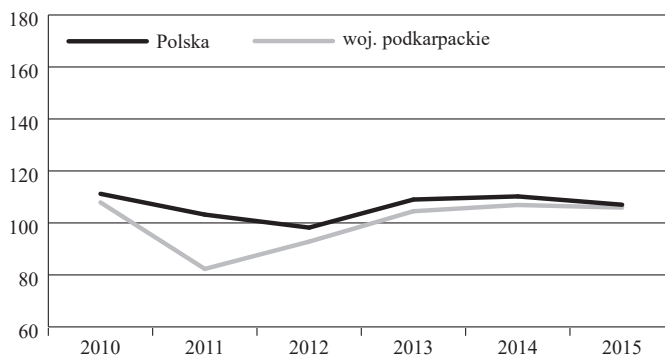
W 2015 r. skupiono 83,1 tys. ton żywności rzeźnego w wadze żywej (co stanowiło

1,4% skupu ogólnokrajowego), tj. o 5,9% więcej niż przed rokiem, a o 9,6% mniej niż w 2010 r. W kraju odnotowano wzrost skupu o 7,0% w odniesieniu do roku poprzedniego, jak i w porównaniu z 2010 r. (o 30,3%).

W ciągu ostatniego roku skupiono 38,5 tys. ton żywności wieprzowego w wadze żywej, tj. więcej

Wykres 26. Dynamika skupu żywca rzeźnego ogółem (w wadze żywej)

Rok poprzedni = 100

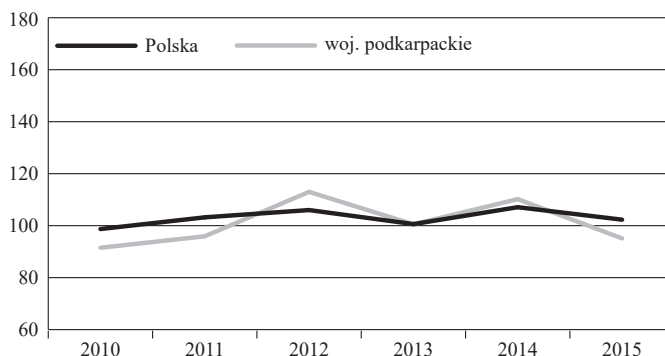

o 10,8% niż rok wcześniej i nieznacznie mniej niż w 2010 r. (o 0,1%). Skup żywca wołowego w 2015 r. ukształtował się na poziomie 7,5 tys. ton i był mniejszy w porównaniu z rokiem poprzednim (o 1,6%), jak i w stosunku do 2010 r. (o 40,2%).

Więcej (o 1,5%) niż przed rokiem skupiono żywca drobiowego. W 2015 r. skupiono 34,1 tys. ton tego surowca. W porównaniu z 2010 r. skup żywca drobiowego był o 10,4% mniejszy.

Wykres 27. Dynamika skupu mleka krowiego

Rok poprzedni = 100

W województwie podkarpackim w 2015 r. skupiono 115,6 mln litrów mleka (co stanowiło 1,1% ogółu mleka skupionego w kraju). Skup mleka w województwie był mniejszy w porównaniu ze skupem z roku poprzedniego (o 4,9%), a większy niż pięć lat wcześniej (o 14,2%). W kraju skupiono więcej mleka zarówno w porównaniu ze skupem sprzed roku, jak i z 2010 r. (odpowiednio o 2,3% i o 20,6%)

CENY PRODUKTÓW ROLNYCH W SKUPIE I NA TARGOWISKACH

W 2015 r. w porównaniu z rokiem poprzednim odnotowano wzrost cen skupu ziemniaków i żywca wołowego, a niższe były ceny skupu zbóż, żywca wieprzowego, drobiowego i mleka. Na targowiskach ceny były niższe niż przed rokiem.

Średnia cena skupu pszenicy w województwie w 2015 r. wyniosła 60,37 zł za 1 dt (w kraju – 66,83 zł) i była o 3,8% niższa niż przed rokiem, a o 11,7% wyższa w porównaniu z 2010 r.

*Przeciętne roczne **ceny skupu** obliczono jako iloraz wartości (w cenach bieżących bez VAT) i ilości poszczególnych produktów rolnych.*

Na targowiskach za 1 dt pszenicy płacono 76,95 zł (w kraju – 75,59 zł) i cena ta była niższa w porównaniu z ceną z 2014 r. (o 14,5%), a w porównaniu z ceną uzyskaną w 2010 r. była wyższa (o 8,0%).

Cena skupu żyta w omawianym roku ukształtowała się na poziomie 46,11 zł za 1 dt (w kraju – 51,42 zł) i była niższa (o 3,3%) w porównaniu z ceną uzyskaną w 2014 r, a o 30,9% wyższa niż 2010 r. W obrocie targowiskowym cena żyta była niższa niż rok wcześniej (o 14,7%), a w odniesieniu do ceny uzyskanej sprzed pięciu lat była wyższa o 14,4% osiągając poziom 59,63 zł (w Polsce – 58,67 zł).

*Przeciętne roczne **ceny uzyskiwane przez rolników na targowiskach** obliczono jako średnie arytmetyczne z przeciętnych cen w poszczególnych miesiącach.*

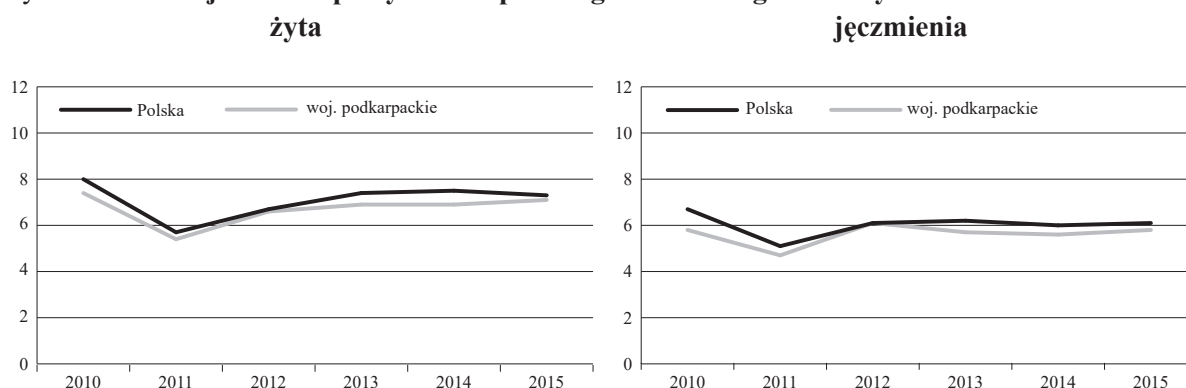
W 2015 r. za ziemniaki jadalne w skupie płacono 43,13 zł za 1 dt (w kraju – 51,15 zł), tj. o 22,9% więcej niż przed rokiem, a o 0,8% mniej niż w 2010 r. W obrocie targowiskowym cena ziemniaków ukształtowała się na poziomie 81,49 zł za 1 dt, tj. o 21,5% niższym w stosunku do zanotowanego w 2014 r. i o 25,1% niższym niż w 2010 r. W Polsce cena ziemniaków w 2015 r. wyniosła 82,04 zł za 1 dt.

Cena skupu żywca wołowego w 2015 r. wyniosła 5,87 zł za 1 kg (w kraju – 6,02 zł) i zwiększyła się zarówno w stosunku do ceny uzyskanej w roku poprzednim (o 2,4%), jak i w odniesieniu do 2010 r. (o 29,0%).

W omawianym roku za 1 kg żywca wieprzowego w skupie płacono średnio 4,23 zł (w kraju 4,30 zł), tj. o 12,6% mniej niż w roku poprzednim, a o 9,6% więcej niż w 2010 r.

W 2015 r. w odniesieniu do roku poprzedniego polepszyła się relacja skupu żywca wieprzowego do cen targowiskowych żyta, natomiast w odniesieniu do 2010 r. uległa pogorszeniu. W badanym roku w województwie podkarpackim relacja ta ukształtowała się na poziomie 7,1 (wobec 6,9 w 2014 r. i 7,4 w 2010 r.), a w kraju wyniosła 7,3 (wobec 7,5 w roku poprzednim i 8,0 w 2010 r.). Relacja cen skupu żywca wieprzowego do targowiskowych cen jęczmienia w 2015 r. utrzymała się na poziomie sprzed pięciu lat, a w odniesieniu do 2014 r. polepszyła się i wyniosła 5,8 (wobec 5,6 w 2014 r.). W kraju relacja ta w analizowanym okresie kształtowała się na poziomie 6,1 wobec 6,0 w 2014 r. i 6,7 w 2010 r.

Wykres 28. Relacja cen skupu żywca wieprzowego do cen targowiskowych:

Cena skupu żywca drobiowego w województwie w 2015 r. osiągnęła poziom 3,86 zł za 1 kg (w kraju – 3,94 zł) i była o 4,7% niższa w porównaniu z notowaną w roku poprzednim, a o 18,4% wyższa niż w 2010 r.

W 2015 r. za 1 litr mleka płacono w skupie 1,08 zł (w kraju – 1,13 zł), tj. o 17,6% mniej niż przed rokiem i o 20,0% więcej w odniesieniu do 2010 r.

GLOBALNA, KOŃCOWA I TOWAROWA PRODUKCJA ROLNICZA

W 2014 r. w województwie podkarpackim odnotowano zwiększenie globalnej produkcji rolniczej w odniesieniu do 2013 r. (w cenach stałych) o czym zadecydowała wyższa wartość produkcji roślinnej. Podobne kierunki zmian w skali roku notowano również w produkcji końcowej. Natomiast zmniejszenie wartości zarejestrowano w produkcji towarowej (przy wzroście produkcji roślinnej i spadku produkcji zwierzęcej).

Globalna produkcja rolnicza w 2014 r., w porównaniu z rokiem poprzednim, zwiększyła się o 4,6%, o czym zadecydowała o 19,5% wyższa niż rok wcześniej produkcja roślinna. W produkcji zwierzęcej odnotowano spadek o 12,9%. Udział województwa podkarpackiego w ogólnokrajowej globalnej produkcji w 2014 r. wyniósł 2,3% i w przypadku produkcji roślinnej ukształtował się na poziomie 2,8%, a zwierzęcej – 1,9%. W 2014 r. produkcja globalna w kraju

była wyższa (o 9,1%) w porównaniu z rokiem poprzednim, przy czym odnotowano wzrost zarówno w produkcji roślinnej o 10,1%, jak i w produkcji zwierzęcej 8,0%.

Globalna produkcja rolnicza obejmuje:

- **produkcję roślinną**, tj. surowe (nieprzetworzone) produkty pochodzenia roślinnego (zbiory danego roku);
- **produkcję zwierzęcą**, tj. produkcję żywca rzeźnego oraz surowych (nieprzetworzonych) produktów pochodzenia zwierzęcego i przyrost pogłowia zwierząt gospodarskich (inwentarza żywego – stada podstawowego i obrotowego), do którego zaliczono: bydło, trzodę chlewną, owce, konie i drób.

Końcowa produkcja rolnicza stanowi sumę wartości: produkcji towarowej, spożycia naturalnego produktów rolnych pochodzących z własnej produkcji, przyrostu zapasów produktów roślinnych i zwierzęcych oraz przyrostu wartości pogłowia zwierząt gospodarskich (inwentarza żywego – stada podstawowego i obrotowego). Produkcja końcowa, w odróżnieniu od produkcji globalnej, nie obejmuje tych produktów pochodzących z własnej produkcji, które zostały zużyte na cele produkcyjne, np. pasz, materiału siewnego, obornika.

roślinnej (o 20,4%). Wartość produkcji zwierzęcej była o 13,2% niższa niż przed rokiem.

W towarowej produkcji rolniczej w 2014 r. odnotowano zmniejszenie wartości produkcji ogółem (o 4,2%) przy wzroście wartości produkcji roślinnej (o 6,9%), a zmniejszeniu wartości produkcji zwierzęcej (o 12,0%).

Udział województwa podkarpackiego w ogólnokrajowej produkcji końcowej oraz towarowej wyniósł odpowiednio 2,1% i 1,9%.

Z wartości końcowej produkcji rolniczej w 2014 r., w województwie podkarpackim 50,1% stanowiła produkcja zwierzęca, natomiast na produkcję roślinną przypadało 49,9%. Wartość produkcji końcowej w 2014 roku w porównaniu z rokiem poprzednim była o 0,8% wyższa, wskutek wzrostu produkcji

Towarowa produkcja rolnicza stanowi sumę sprzedaży produktów rolnych do skupu i na targowiskach.

W produkcji rolniczej (globalnej, końcowej i towarowej) prezentowane dane nie uwzględniają płatności uzupełniających do powierzchni upraw (m.in. chmielu, tytoniu, zbóż, oleistych, strączkowych i roślin przeznaczonych na nasiona oraz na paszę).

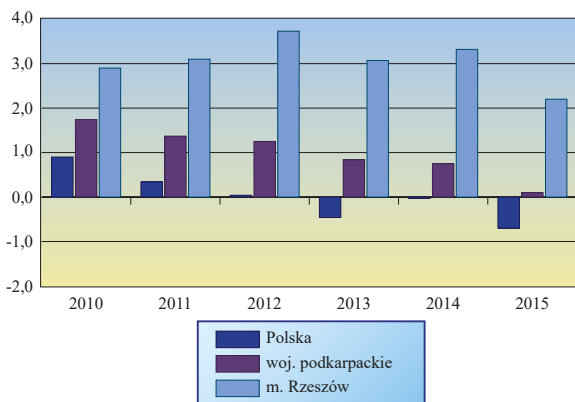
Dane prezentujące rolnictwo w województwie podkarpackim znajdują się w niżej wymienionych publikacjach i opracowaniach udostępnionych na stronie internetowej Urzędu:

- „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa podkarpackiego” – opracowanie sygnałne dostępne co miesiąc,
- „Biuletyn statystyczny województwa podkarpackiego” – publikacja dostępna co kwartał,
- „Rolnictwo w województwie podkarpackim” – publikacja dostępna co roku w wersji elektronicznej,

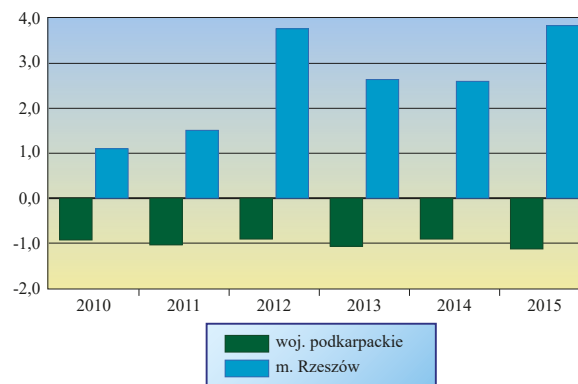
jak również w **Banku Danych Lokalnych**.

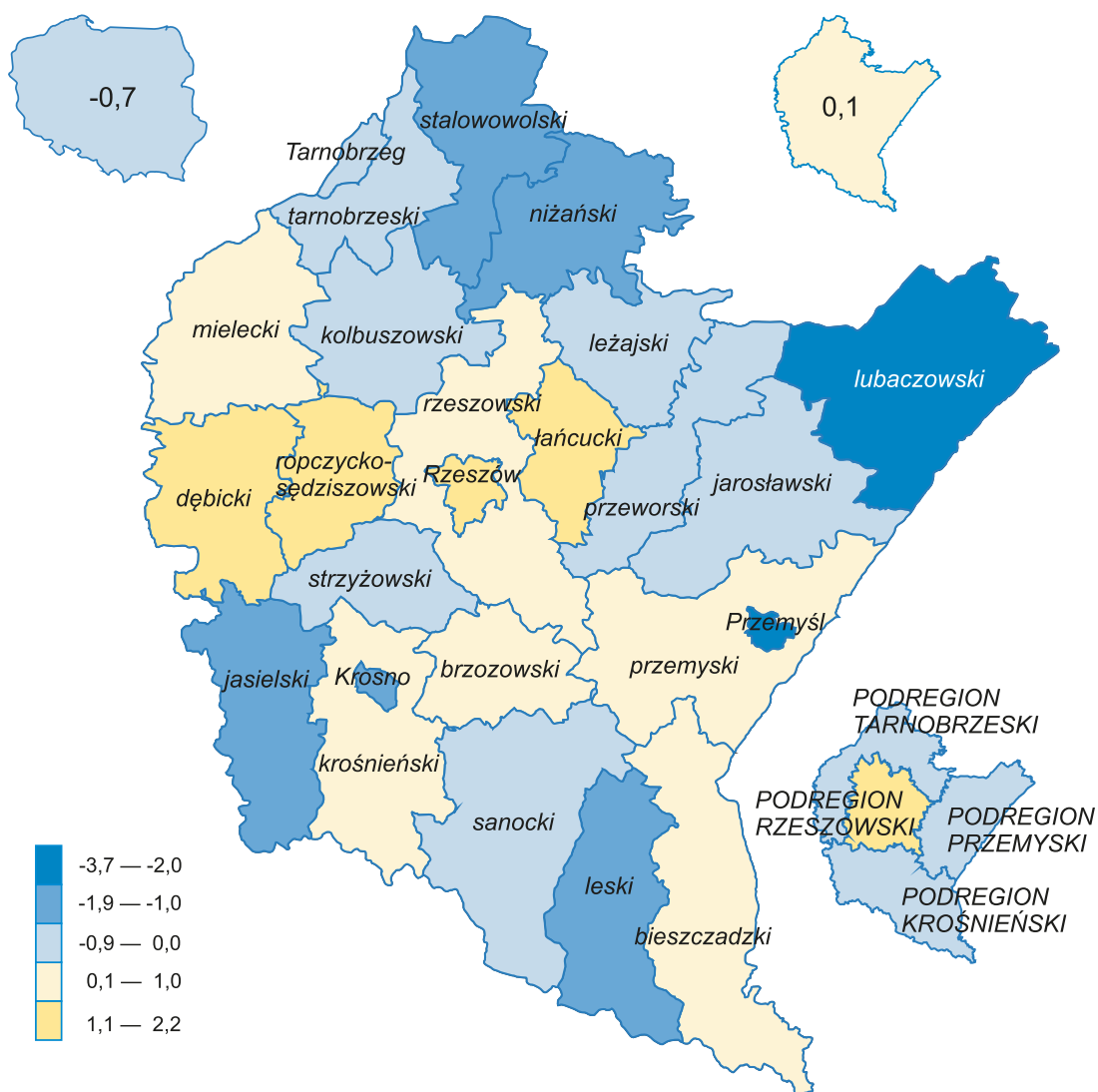
Wykres 29. Przyrost naturalny na 1000 ludności

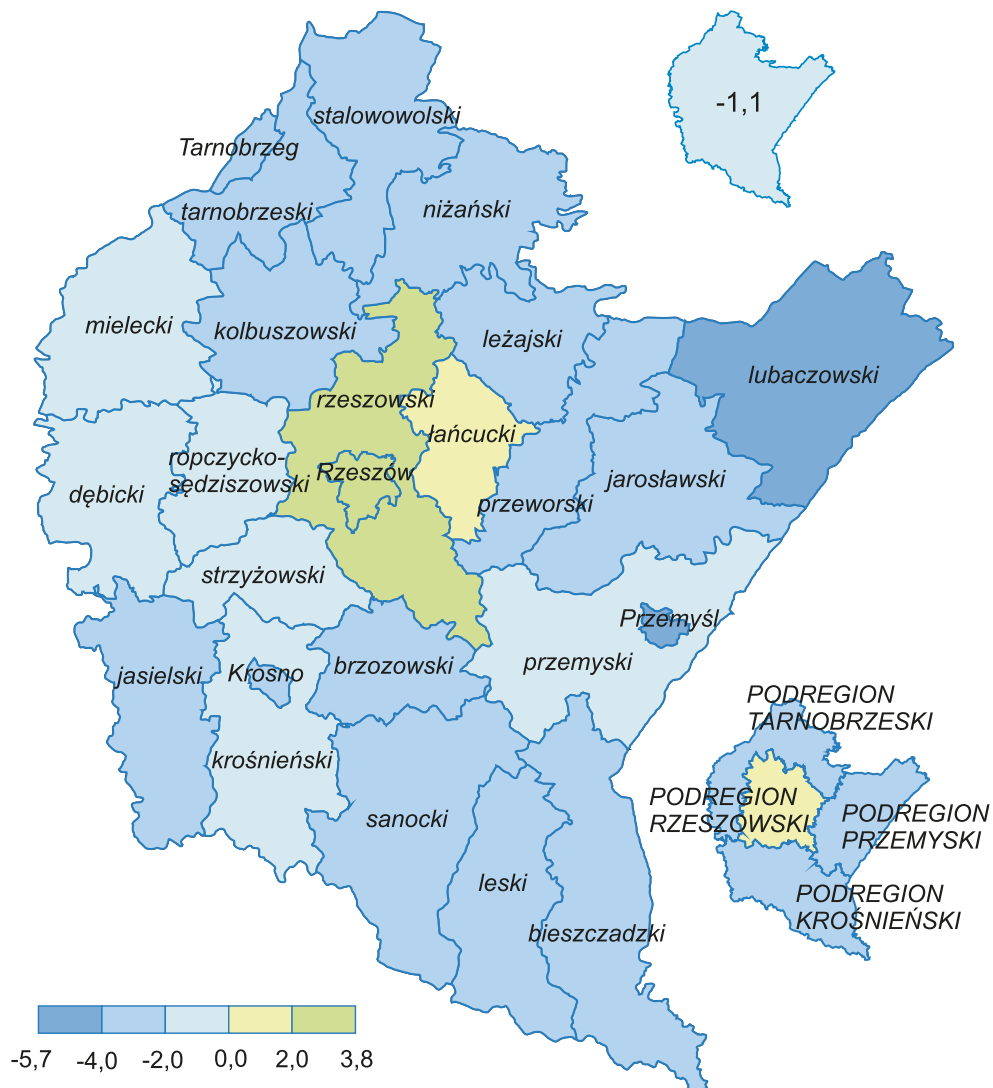
Wykres 30. Saldo migracji wewnętrznych na pobyt stały na 1000 ludności

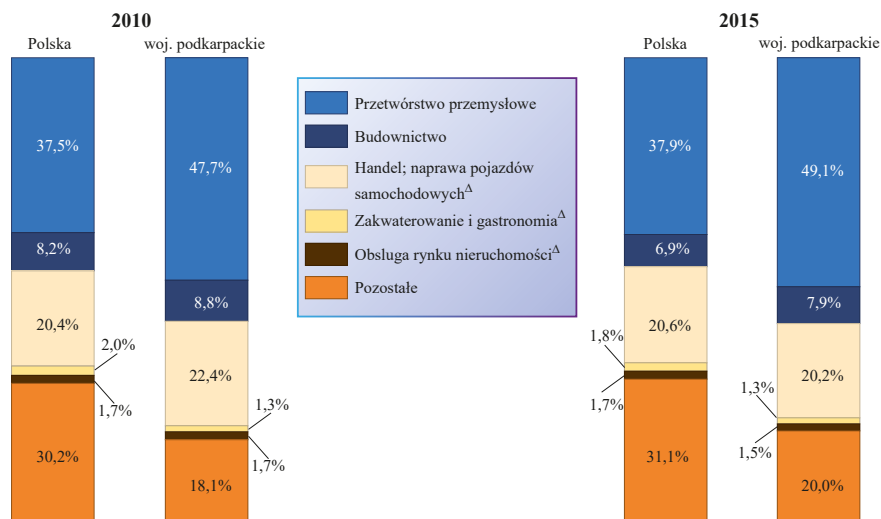
Wykres 31. Przyrost naturalny na 1000 ludności w województwie podkarpackim według podregionów i powiatów w 2015 r.

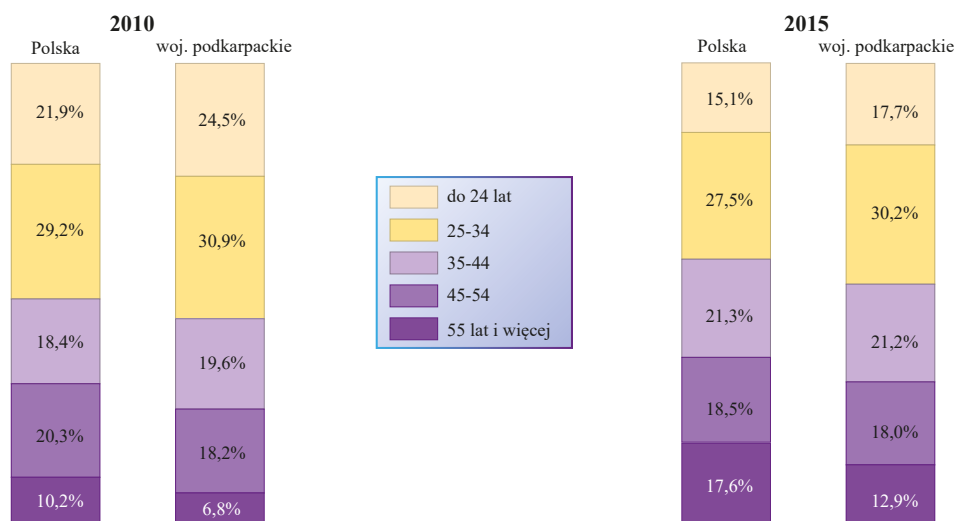
Wykres 32. Saldo migracji wewnętrznych na pobyt stały na 1000 ludności w województwie podkarpackim według podregionów i powiatów w 2015 r.

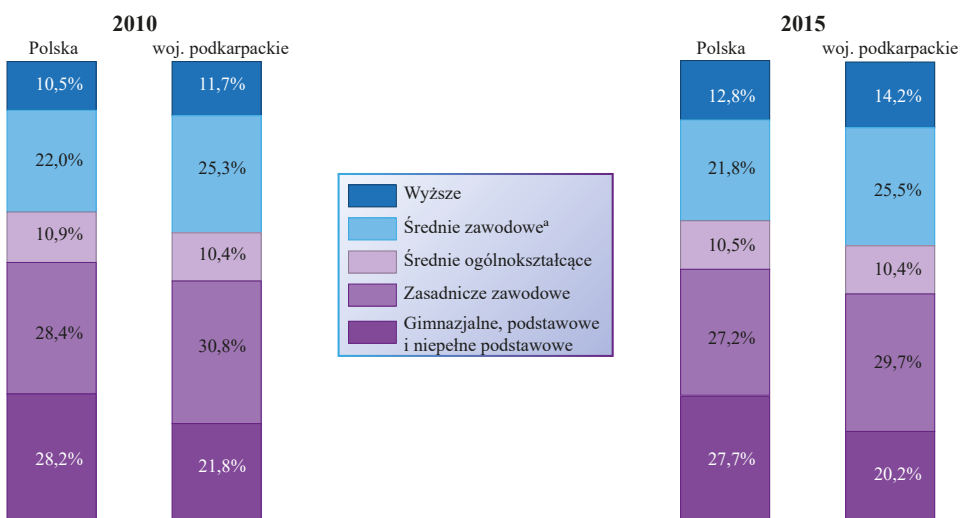
Wykres 33. Struktura przeciętnego zatrudnienia według sekcji PKD 2007

Wykres 34. **Struktura bezrobotnych zarejestrowanych według wieku**
Stan w dniu 31 XII

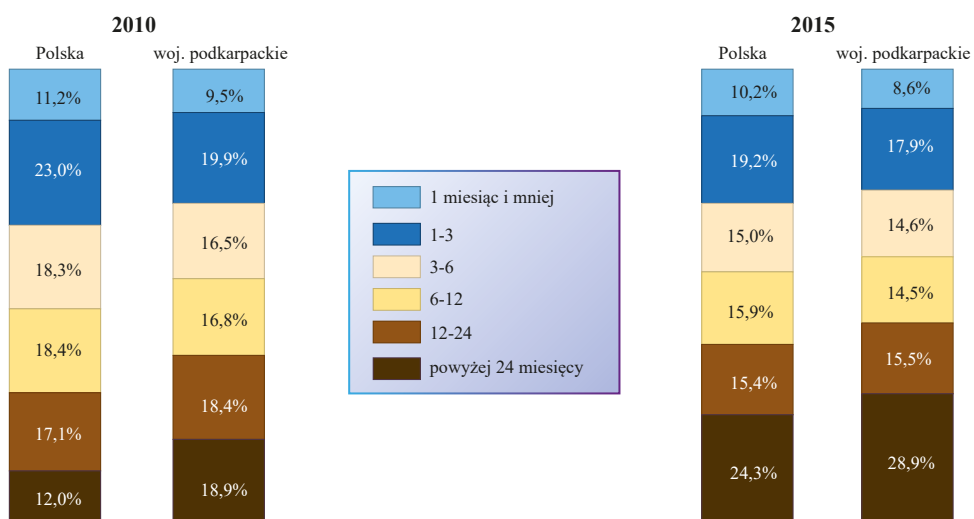

Wykres 35. **Struktura bezrobotnych zarejestrowanych według poziomu wykształcenia**
Stan w dniu 31 XII

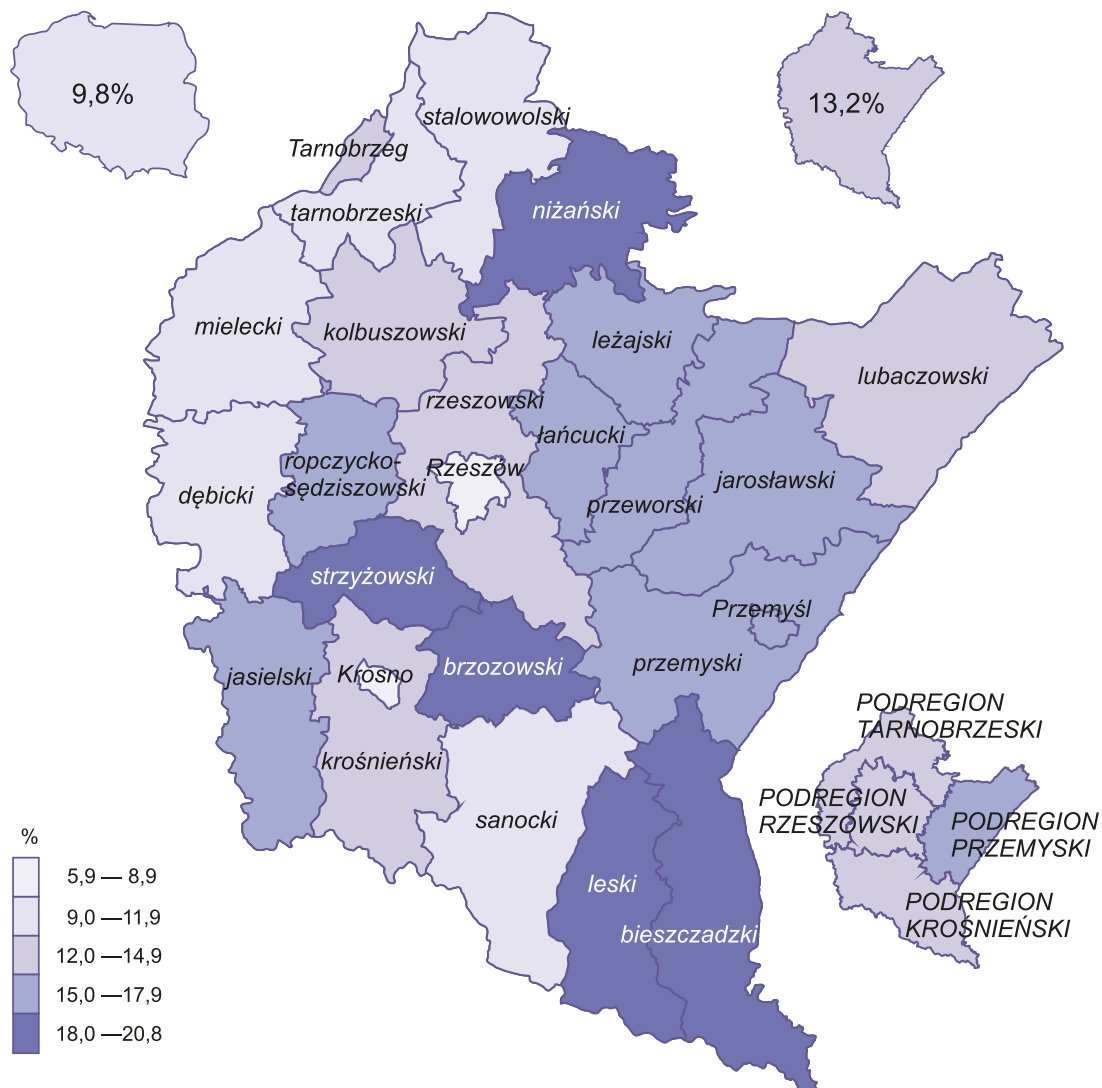
^a Łącznie z wykształceniem policealnym.

Wykres 36. **Struktura bezrobotnych zarejestrowanych według czasu pozostawania bez pracy^a**
Stan w dniu 31 XII

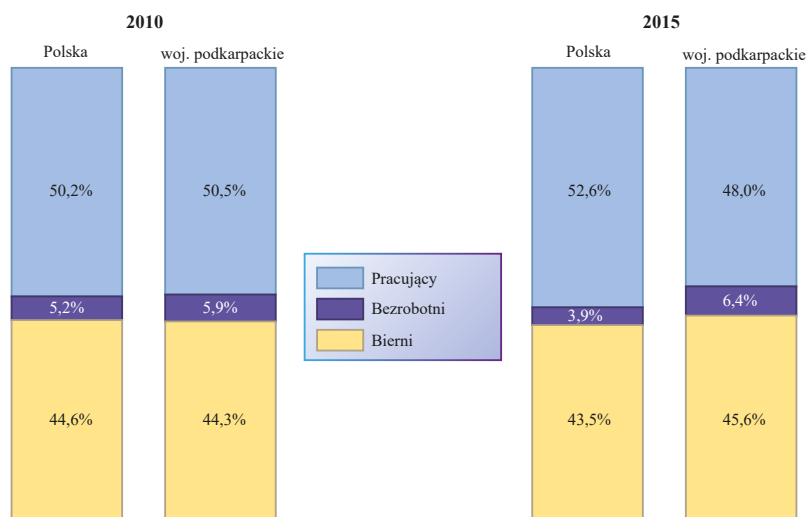

^a Przedziały zostały domknięte prawostronnie.

Wykres 37. Stopa bezrobocia rejestrowanego w województwie podkarpackim według podregionów i powiatów w 2015 r.
Stan w dniu 31 XII

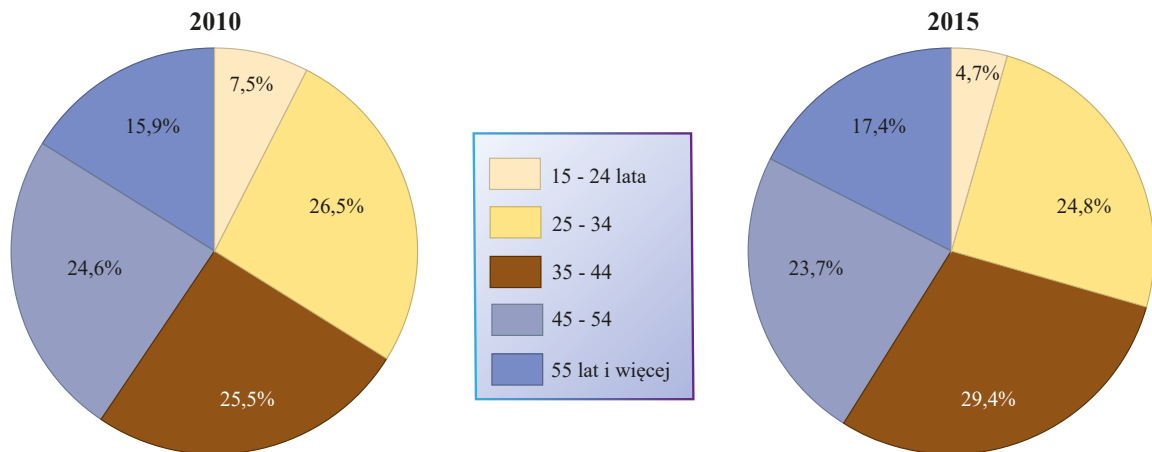

Wykres 38. Struktura ludności w wieku 15 lat i więcej wg statusu na rynku pracy w IV kwartale według BAEL

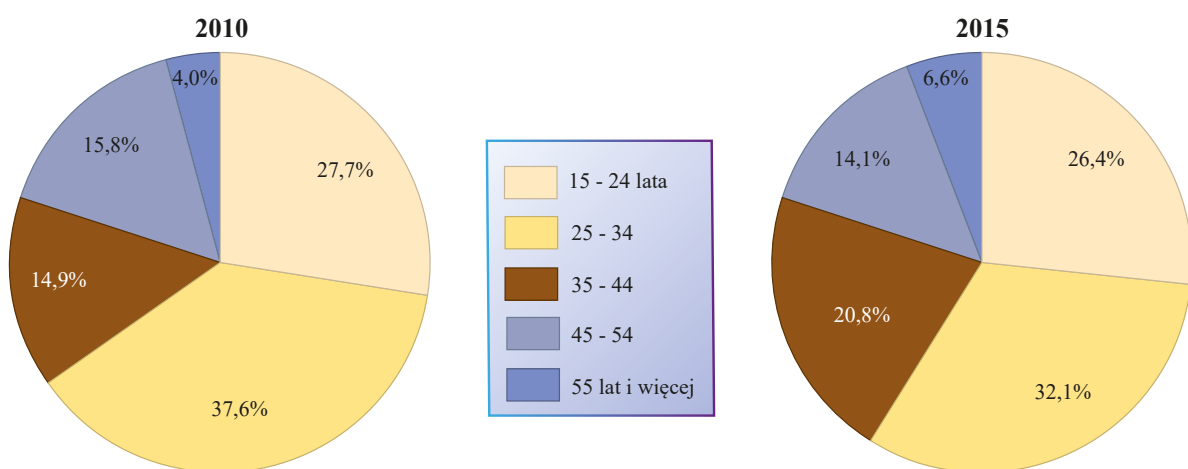

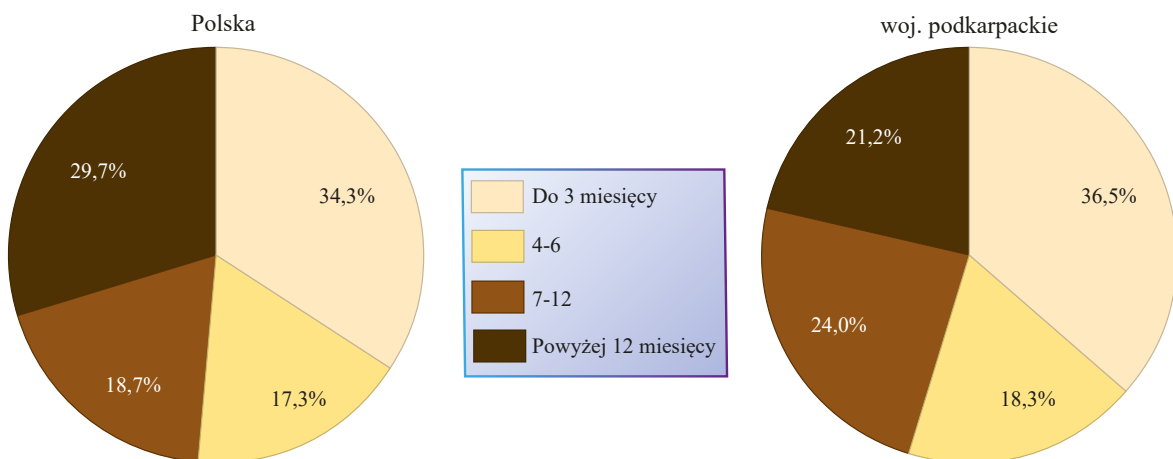
Wykres 39. Struktura pracujących według wieku w województwie podkarpackim w IV kwartale według BAEL

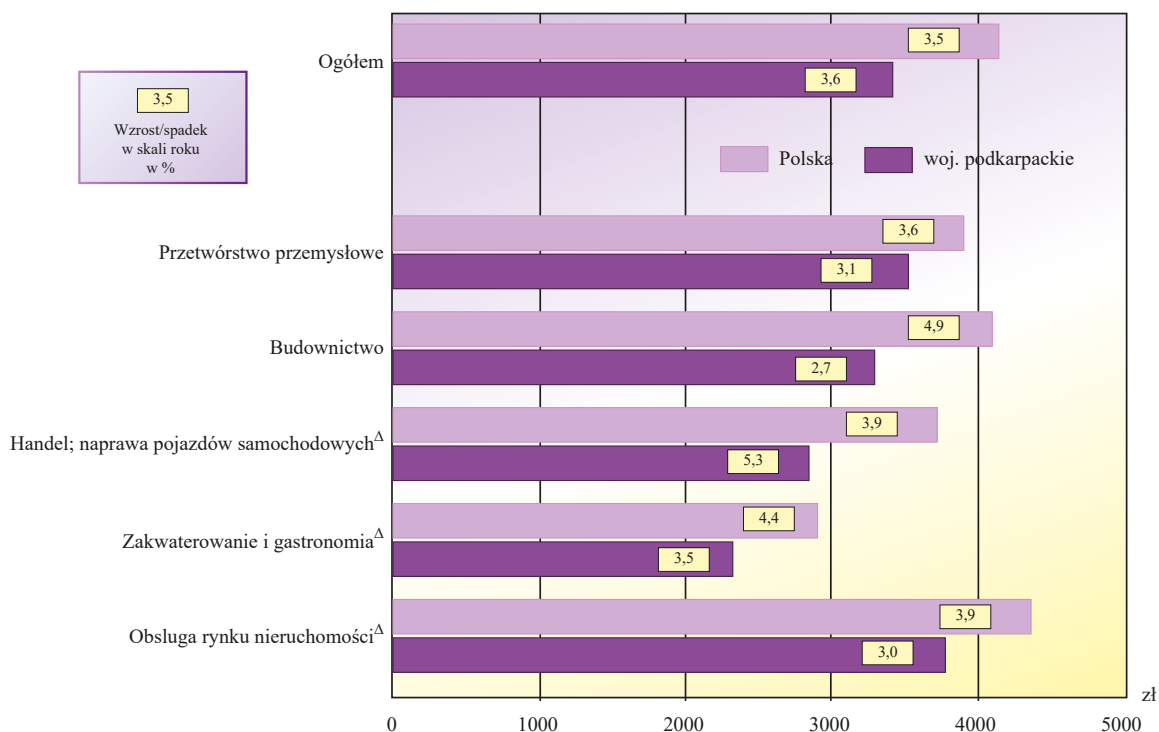
Wykres 40. Struktura bezrobotnych według wieku w województwie podkarpackim w IV kwartale według BAEL

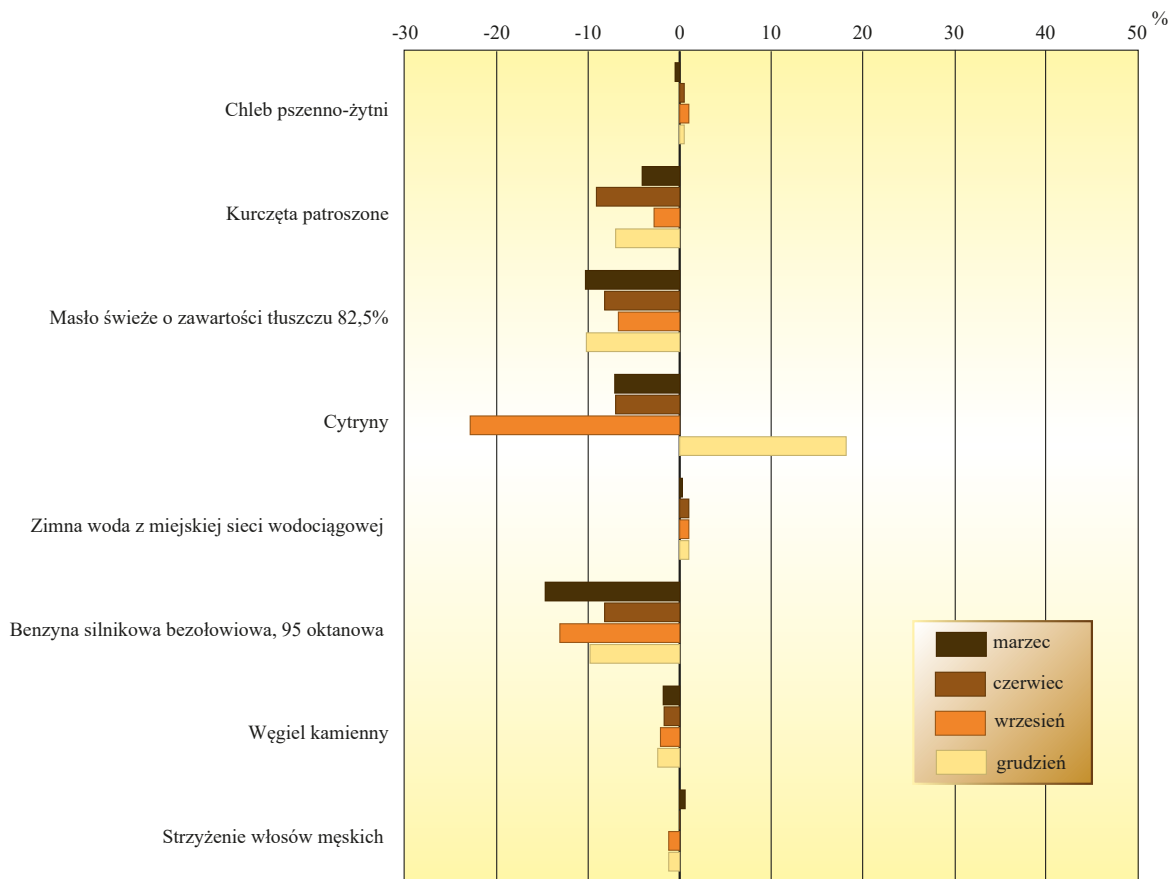
Wykres 41. Struktura bezrobotnych według czasu poszukiwania pracy w IV kwartale 2015 r. według BAEL

Wykres 42. Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw w wybranych sekcjach w 2015 r.

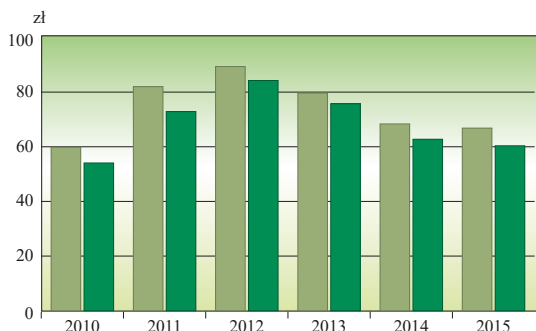

Wykres 43. Zmiany cen wybranych towarów i usług konsumpcyjnych w skali roku w województwie podkarpackim w 2015 r.

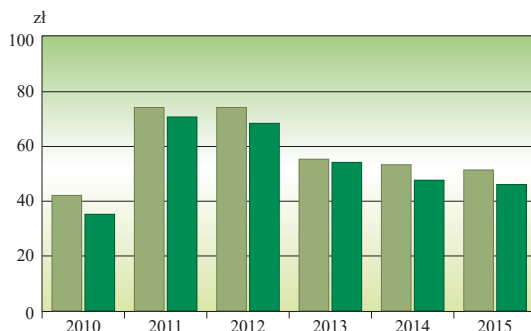

Wykres 44. Ceny produktów rolnych w skupie i na targowiskach

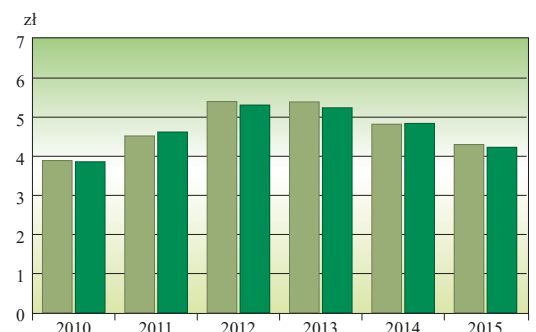
Cena skupu pszenicy za 1 dt

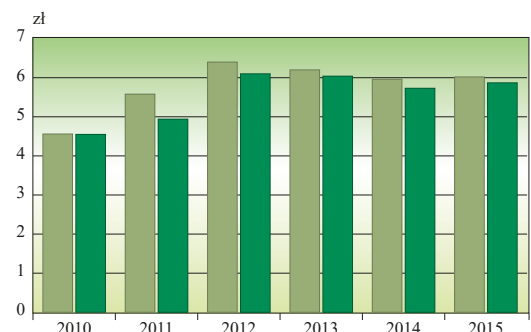
Cena skupu żyta za 1 dt

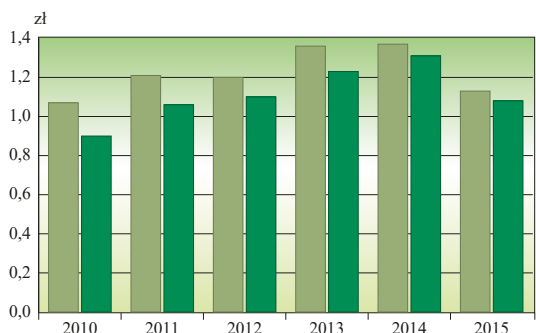
Cena skupu żywca wieprzowego za 1 kg

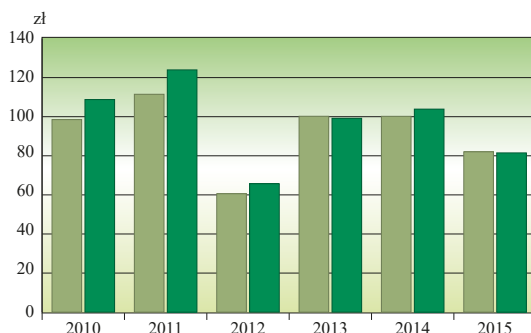
Cena skupu żywca wołowego za 1 kg

Cena skupu mleka za 1 l

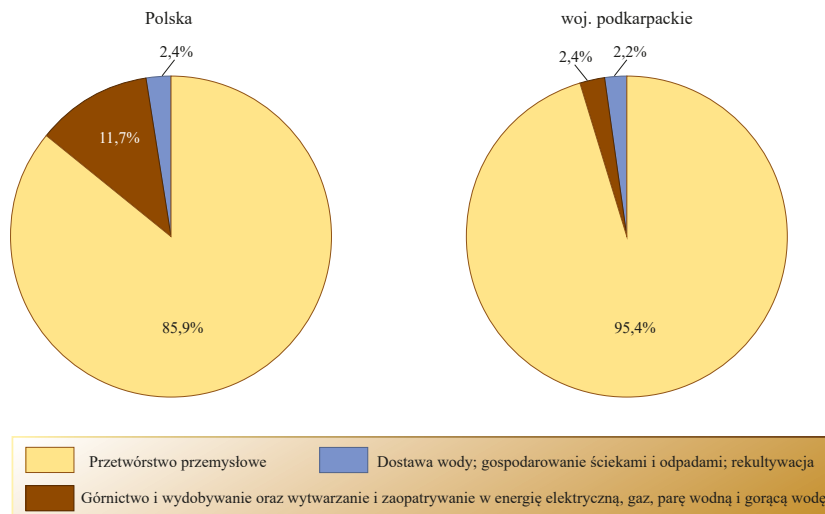

Cena targowiskowa ziemniaków jadalnych (bez wczesnych) za 1 dt

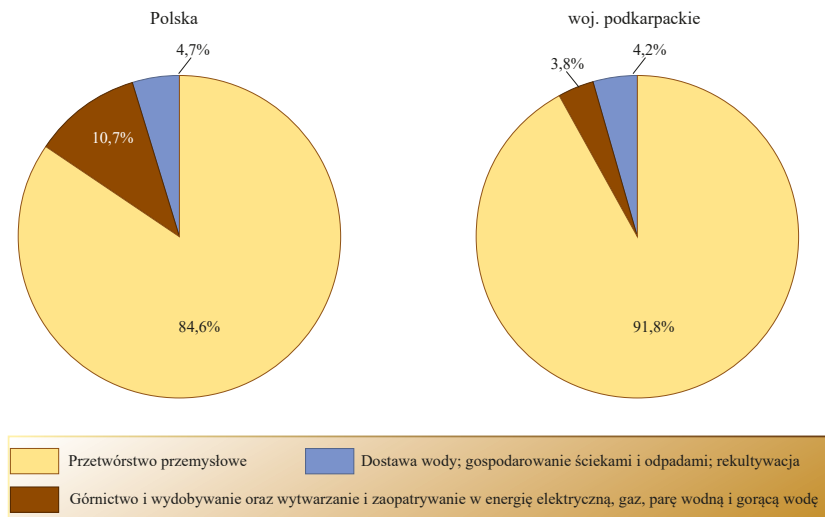

■ Polska ■ woj. podkarpackie

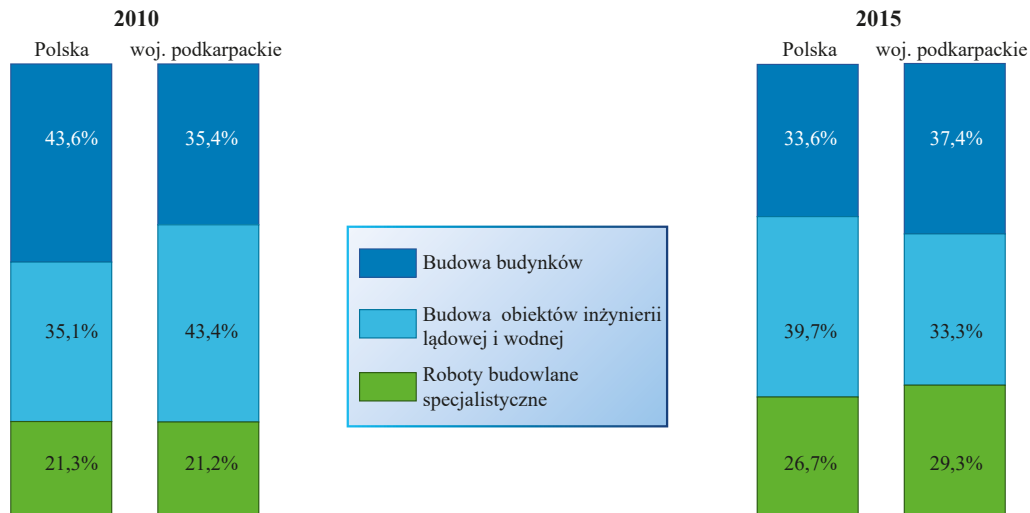
Wykres 45. Struktura produkcji sprzedanej przemysłu według sekcji PKD 2007 w 2015 r. (ceny bieżące)

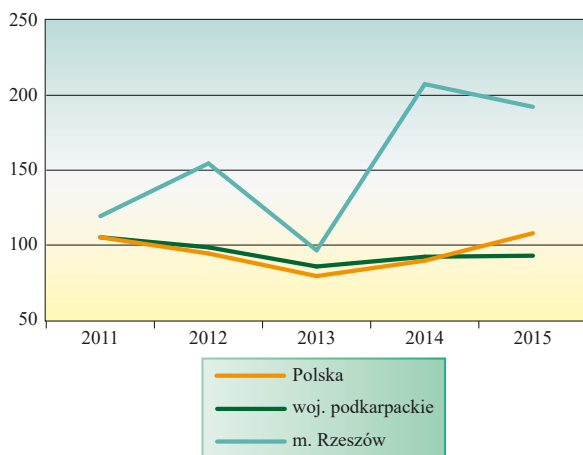
Wykres 46. Struktura przeciętnego zatrudnienia w przemyśle według sekcji PKD 2007 w 2015 r.

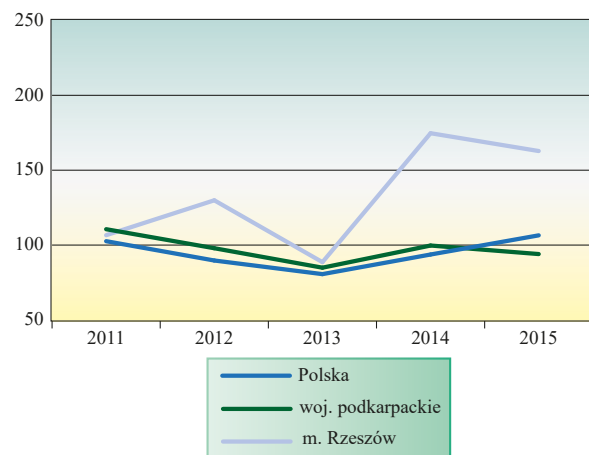
Wykres 47. Struktura produkcji budowlano-montażowej według działów PKD 2007 (ceny bieżące)

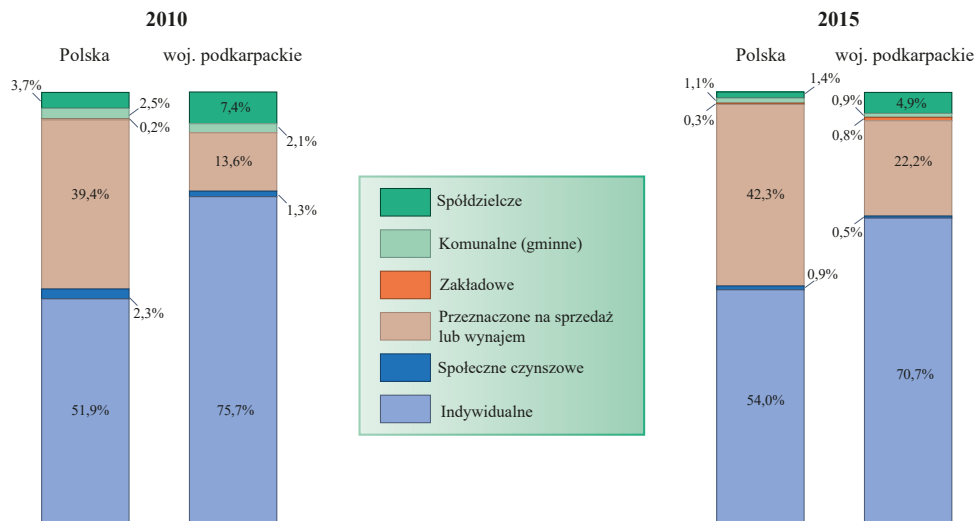
Wykres 48. Dynamika liczby mieszkań, na których budowę wydano pozwolenia 2010 = 100

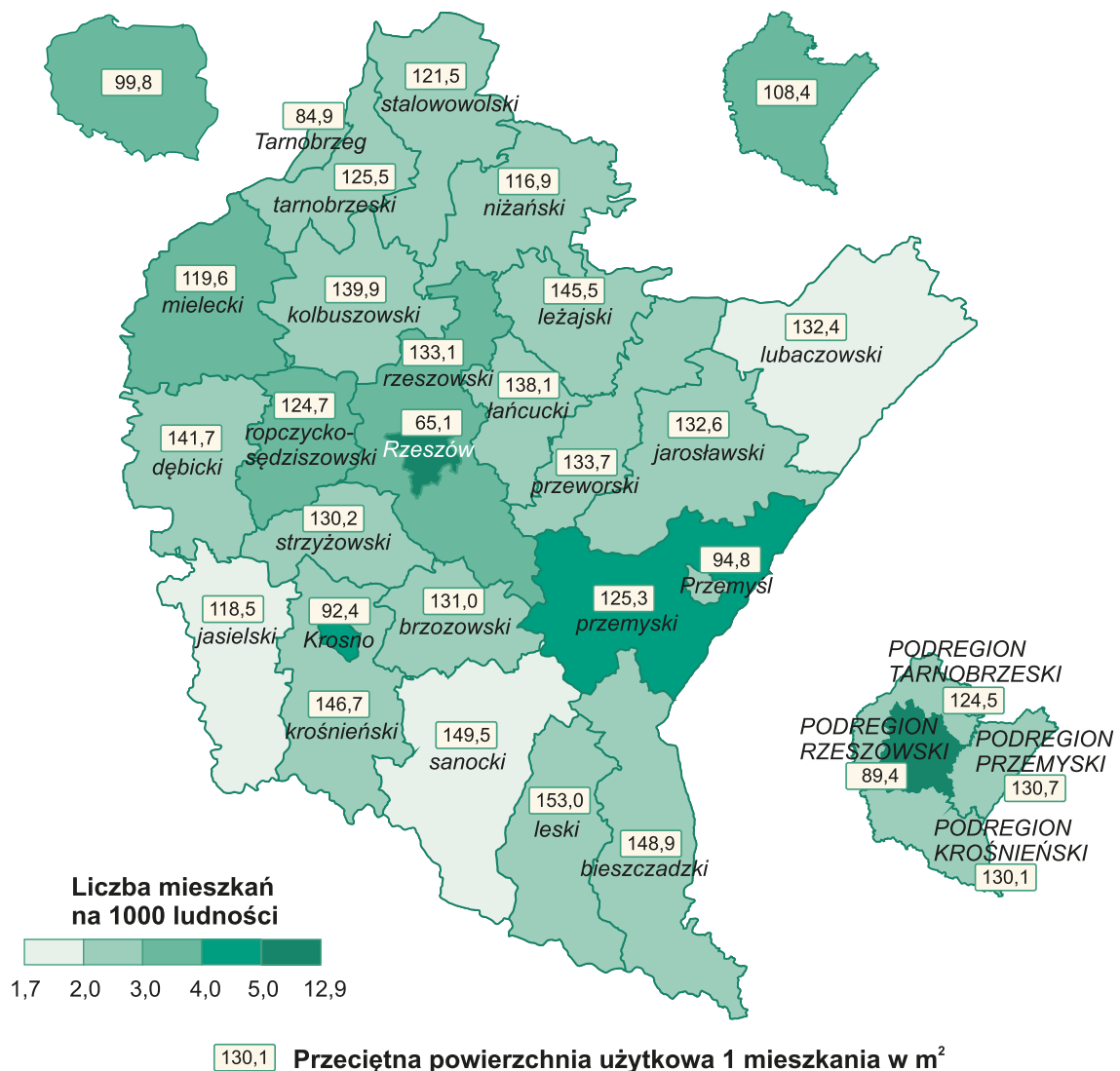
Wykres 49. Dynamika liczby mieszkań, których budowę rozpoczęto 2010 = 100

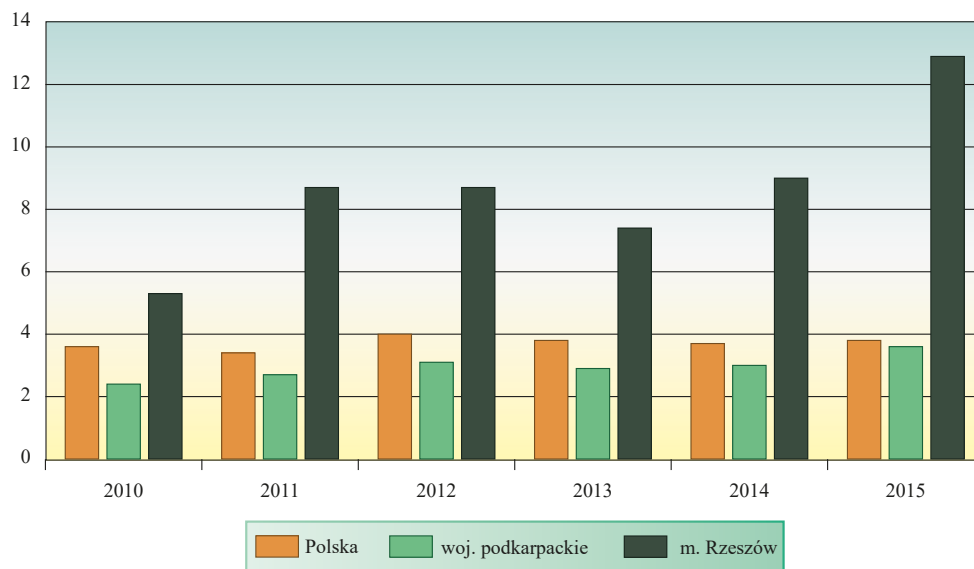
Wykres 50. Struktura liczby mieszkań oddanych do użytkowania według form budownictwa

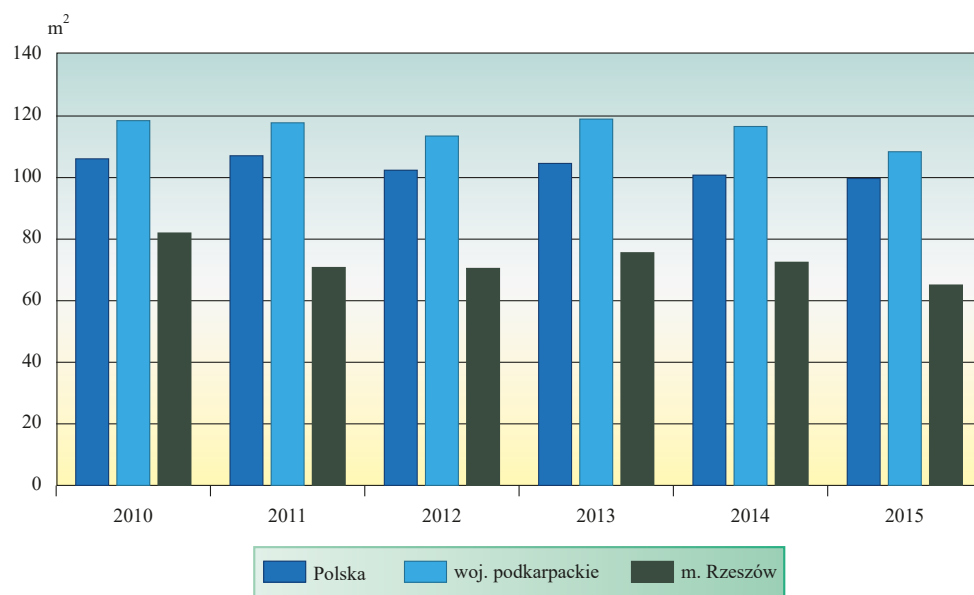
Wykres 51. Mieszkania oddane do użytkowania w województwie podkarpackim według podregionów i powiatów w 2015 r.

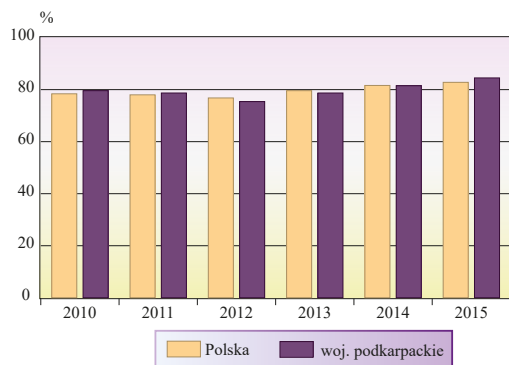
Wykres 52. Mieszkania oddane do użytkowania na 1000 ludności

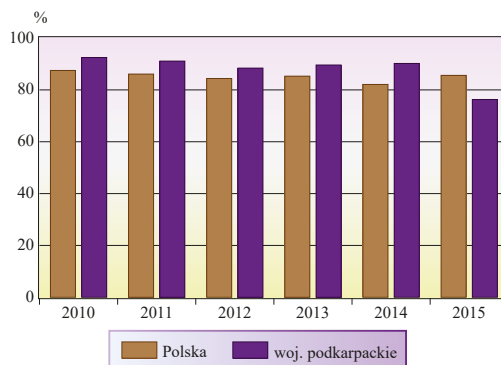
Wykres 53. Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania oddanego do użytkowania

Wykres 54. Udział liczby przedsiębiorstw wykazujących zysk netto w ogólnej liczbie badanych podmiotów

Wykres 55. Udział przychodów przedsiębiorstw wykazujących zysk netto w przychodach z całokształtu działalności

PRZEMYSŁ

Produkcja sprzedana przemysłu w województwie podkarpackim w 2015 r. we wszystkich kwartalnych okresach narastających była wyższa niż w analogicznych okresach ub. roku. W ujęciu rocznym wzrosło przeciętne zatrudnienie, a także wydajność pracy w przemyśle.

Produkcja sprzedana przemysłu w województwie podkarpackim w 2015 r. osiągnęła wartość (w cenach bieżących) 37458,3 mln zł i była (w cenach stałych) o 2,1% wyższa od uzyskanej w roku ubiegłym (w 2014 r. wzrosła o 0,3%). Biorąc pod uwagę okresy kwartalne wzrost produkcji obserwowano w I kwartale 2015 r. (o 1,5%) oraz w II kwartale (o 1,8%). W III kwartale odnotowano spadek produkcji (o 1,7%), ale już w IV kwartale produkcja znacząco wzrosła (o 6,9%). W kraju produkcja sprzedana w 2015 r. była o 4,9% wyższa niż przed rokiem (wobec wzrostu o 3,3% w 2014 r.).

Dane o produkcji sprzedanej przemysłu dotyczą działalności przemysłowej i nieprzemysłowej podmiotów gospodarczych zaliczanych do sekcji: „Górnictwo i wydobywanie”, „Przetwórstwo przemysłowe”, „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych” oraz „Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją” i obejmują:

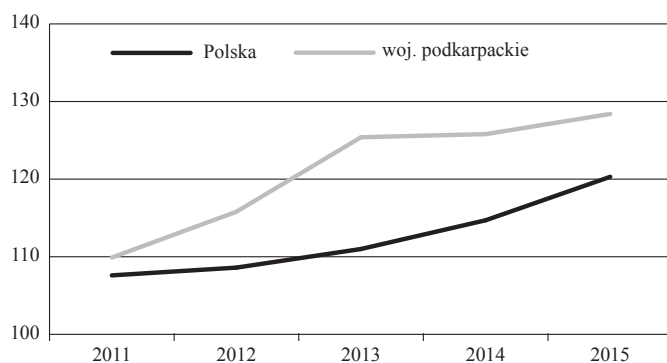
- wartość sprzedanych wyrobów gotowych (niezależnie od tego, czy otrzymano za nie należne opłaty), półfabrykatów i części własnej produkcji;
- wartość robót i usług świadczonych odpłatnie, tj. zarówno przemysłowych, jak i nieprzemysłowych;
- zryczałtowaną odpłatność agenta w przypadku zawarcia umowy na warunkach zlecenia lub pełne przychody agenta w przypadku zawarcia umowy agencyjnej;
- wartość produktów w formie rozliczeń w naturze;
- produkty przeznaczone na powiększenie wartości własnych środków trwałych.

Tabl. 17. **Przemysł**

Wyszczególnienie	2010	2014	2015
POLSKA			
Produkcja sprzedana przemysłu (ceny bieżące) w mln zł	945306,9	1166591,0	1197028,5
Udział produkcji sprzedanej przetwórstwa przemysłowego w produkcji sprzedanej przemysłu (ceny bieżące) w %	83,0	85,4	85,9
Przeciętne zatrudnienie w przemyśle w tys.	2442,2	2472,9	2510,7
WOJ. PODKARPACKIE			
Produkcja sprzedana przemysłu (ceny bieżące) w mln zł	29656,2	36849,5	37458,3
Udział produkcji sprzedanej przetwórstwa przemysłowego w produkcji sprzedanej przemysłu (ceny bieżące) w %	91,7	95,2	95,4
Przeciętne zatrudnienie w przemyśle w tys.	118,2	117,5	119,5

Tabl. 17. **Przemysł** (dok.)

Wyszczególnienie	2010	2014	2015
M. RZESZÓW			
Produkcja sprzedana przemysłu (ceny bieżące) w mln zł	3624,9	4071,1	4283,3
Udział produkcji sprzedanej przetwórstwa przemysłowego w produkcji sprzedanej przemysłu (ceny bieżące) w %	76,2	91,7	92,2
Przeciętne zatrudnienie w przemyśle w tys.	16,7	15,6	15,2

Wykres 56. **Dynamika produkcji sprzedanej przemysłu**
(ceny stałe)
2010 = 100

Decydujący wpływ na ogólną dynamikę przemysłu miała sekcja przetwórstwo przemysłowe, której udział w produkcji całkowitej wyniósł 95,4% (w kraju 85,9%) i wzrósł w odniesieniu do poprzedniego roku o 0,2 p. proc. W sekcji tej produkcja sprzedana wyniosła 35735,6 mln zł i w stosunku do 2014 r. wzrosła o 2,3%. Wzrost produkcji wystąpił również w dostawie wody; gospodaro-

waniu ściekami i odpadami; rekultywacji (o 0,3%), a udział tej sekcji stanowił 2,2%. W 2015 r. wzrost produkcji sprzedanej wystąpił w 18 działach przemysłu (spośród 30 badanych). Uwzględniając działy o znaczącym udziale w produkcji sprzedanej przemysłu największy wzrost, w stosunku do 2014 r., wystąpił w produkcji maszyn i urządzeń (o 28,6%) oraz pojazdów samochodowych, przyczep i naczep (o 20,6%). Utrzymał się obserwowany przed rokiem wzrost produkcji urządzeń elektrycznych (o 10,8%), wyrobów z metali (o 2,2%), a także mebli (o 0,1%). Po spadku notowanym w 2014 r. wzrosła produkcja metali (o 9,8%) oraz wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny (o 1,3%). W okresie tym znacząco zmniejszyła się produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych (o 14,8%) oraz pozostałego sprzętu transportowego (o 11,3%), a w mniejszym stopniu obniżyła się produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych (o 3,6%), artykułów spożywczych (o 2,2%) oraz wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych (o 1,2%).

*Dane o wartości **produkcji sprzedanej przemysłu** prezentuje się bez VAT i podatku akcyzowego, natomiast łącznie z wartością dotacji przedmiotowych do wyrobów i usług – w tzw. cenach bazowych.*

Największy udział w strukturze produkcji sprzedanej przemysłu miała produkcja: pojazdów samochodowych, przyczep i naczep (13,1% wobec 11,4% w 2014 r.), wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych (12,6% wobec 12,9%), pozostałego sprzętu transportowego (udział działu pozostał na poziomie roku ubiegłego i wynosił 9,8%) oraz wyrobów z metali (9,7% wobec 9,8% w poprzednim roku). Pod względem wartości produkcji sprzedanej przemysłu, województwo podkarpackie uplasowało się, podobnie jak w ubiegłym roku, na 9. miejscu w kraju, a produkcja stanowiła 3,1% przychodów krajowych (przed rokiem 3,2%).

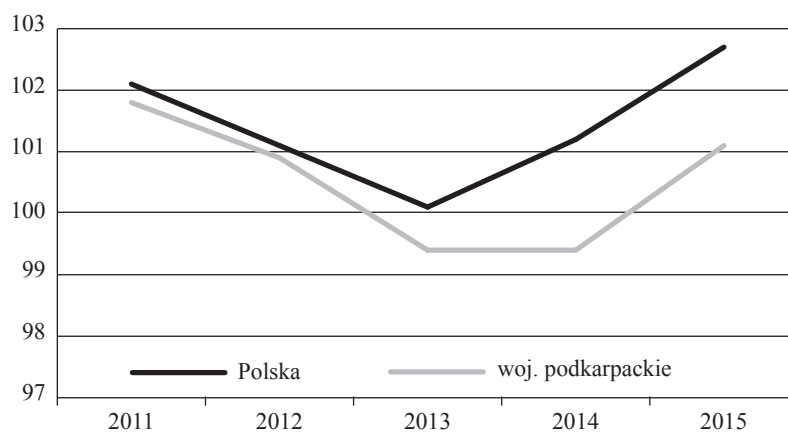
Tabl. 18. **Dynamika produkcji sprzedanej przemysłu w województwie podkarpackim**
(ceny stałe)

Sekcje i działy	2014				2015			
	I-III	I-VI	I-IX	I-XII	I-III	I-VI	I-IX	I-XII
	analogiczny okres roku poprzedniego = 100							
O g ó l e m	106,6	105,5	102,4	100,3	101,5	101,7	100,5	102,1
w tym:								
Przetwórstwo przemysłowe	107,1	105,8	102,6	100,5	101,7	101,8	100,6	102,3
w tym:								
Produkcja artykułów spożywczych	89,2	94,0	90,6	92,7	105,2	100,1	98,0	97,8
Produkcja odzieży	98,1	103,6	105,2	104,9	105,7	104,0	104,3	108,6
Produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny ^Δ	102,6	101,9	100,4	98,5	102,0	99,2	100,0	101,3
Produkcja papieru i wyrobów z papieru	132,1	113,4	103,6	99,4	86,6	86,8	91,9	92,8
Produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych	123,8	119,4	120,5	121,5	107,3	106,4	95,6	96,4
Produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych	106,6	106,3	102,2	94,3	91,5	94,9	93,5	98,8
Produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych	110,1	102,2	101,4	102,0	97,5	101,6	84,3	85,2
Produkcja metali	104,4	101,6	96,6	96,0	106,4	106,0	108,6	109,8
Produkcja wyrobów z metali ^Δ	113,2	115,2	109,7	106,1	99,9	94,9	97,9	102,2
Produkcja urządzeń elektrycznych	107,5	96,9	93,7	101,6	101,7	105,0	106,0	110,8
Produkcja maszyn i urządzeń ^Δ	127,2	122,5	115,5	114,6	120,9	123,8	123,6	128,6
Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep ^Δ	107,0	106,0	99,7	98,3	112,4	113,7	118,3	120,6
Produkcja pozostałego sprzętu transportowego	103,2	100,7	94,3	87,6	97,6	97,4	97,0	88,7
Produkcja mebli	130,8	120,5	115,5	115,7	90,6	94,5	96,3	100,1
Dostawa wody, gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja^Δ	106,6	103,5	103,1	101,4	97,1	101,2	100,5	100,3
w tym:								
Pobór, uzdatnianie i dostarczanie wody	106,0	105,9	107,1	107,3	124,4	124,6	124,4	125,8
Gospodarka odpadami, odzysk surowców ^Δ	113,4	108,2	107,3	104,9	93,8	100,1	98,7	97,2

Przeciętne zatrudnienie w przemyśle w 2015 r. wyniosło 119,5 tys. osób i wzrosło o 1,7% w odniesieniu do ubiegłego roku (w 2014 r. pozostało na poziomie 2013 r.), natomiast w kraju zwiększyło się o 1,5% (po wzroście o 1,1% rok wcześniej). W województwie wzrost zatrudnienia o 1,9% wystąpił zarówno w przetwórstwie przemysłowym, jak i dostawie wody; gospodarowaniu ściekami i odpadami; rekultywacji.

W 2015 r. wydajność pracy w przemyśle, mierzona wartością produkcji sprzedanej na jednego zatrudnionego, zwiększyła się (w cenach stałych) w stosunku do poprzedniego roku o 0,4% (w kraju o 3,3%) przy jednoczesnym wzroście wynagrodzeń o 3,0%. Taki sam wzrost wydajności pracy, jak w całym przemyśle, wystąpił w przetwórstwie przemysłowym, natomiast w dostawie wody; gospodarowaniu ściekami i odpadami; rekultywacji obniżył się o 1,5%.

Wykres 57. **Dynamika przeciętnego zatrudnienia w przemyśle**
2010 = 100

Dane prezentujące produkcję sprzedaną przemysłu w województwie podkarpackim znajdują się w niżej wymienionych publikacjach i opracowaniach udostępnionych na stronie internetowej Urzędu:

- „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa podkarpackiego” – opracowanie sygnałne dostępne co miesiąc,
  - „Biuletyn statystyczny województwa podkarpackiego” – publikacja dostępna co kwartał,
- jak również w **Banku Danych Lokalnych**.*
-

BUDOWNICTWO

W 2015 r. produkcja sprzedana budownictwa w województwie podkarpackim była niższa niż przed rokiem, niższa była również produkcja budowlano-montażowa. W I kwartale odnotowano znaczący wzrost produkcji budowlano-montażowej, ale już od I półrocza nastąpiło załamanie tendencji wzrostowej. W odniesieniu do 2014 r. wzrosła wydajność pracy w budownictwie, przy jednoczesnym spadku przeciętnego zatrudnienia.

Produkcja sprzedana budownictwa w 2015 r. (w cenach bieżących) osiągnęła wartość 6361,8 mln zł i była o 0,2% niższa niż w 2014 r. (wobec wzrostu o 7,5% przed rokiem). W kraju w stosunku rocznym wzrosła o 1,3% (wobec wzrostu o 7,0% w 2014 r.). Udział produkcji sprzedanej budownictwa w województwie podkarpackim wyniósł 3,5% produkcji krajowej i nasze województwo uplasowało się w tym rankingu na 9. miejscu w kraju.

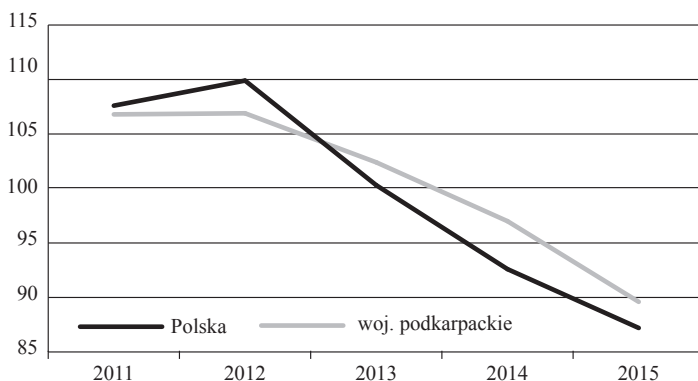
*Dane o **produkcji sprzedanej budownictwa** dotyczą działalności budowlanej i niebudowlanej podmiotów gospodarczych zaliczanych do sekcji „Budownictwo”. Dane te obejmują:*

- *wartość sprzedanych wyrobów, półfabrykatów i części własnej produkcji (niezależnie od tego czy otrzymano za nie należne opłaty);*
- *wartość robót i usług świadczonych odpłatnie, tj. przemysłowych, budowlanych, jak i innych niż przemysłowe i budowlane;*
- *zryczałtowaną odpłatność agenta w przypadku zawarcia umowy na warunkach zlecenia lub pełne przychody agenta w przypadku zawarcia umowy agencyjnej;*
- *wartość produktów w formie rozliczeń w naturze;*
- *produkty przeznaczone na powiększenie wartości własnych środków trwałych.*

Tabl. 19. **Budownictwo**

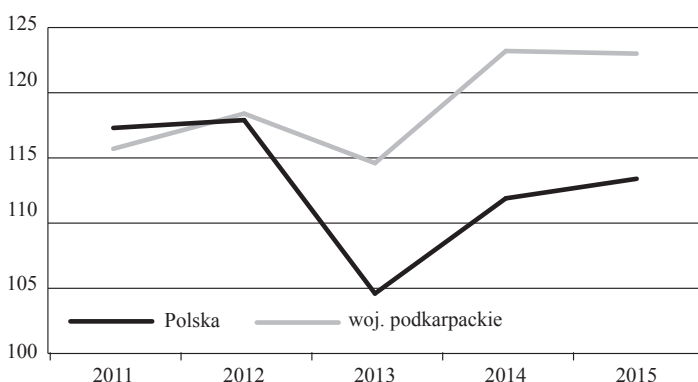
Wyszczególnienie	2010	2014	2015
POLSKA			
Produkcja sprzedana budownictwa (ceny bieżące) w mln zł	160403,9	179569,5	181990,4
Udział produkcji budowlano-montażowej w produkcji sprzedanej budownictwa (ceny bieżące) w %	51,5	47,4	47,8
Przeciętne zatrudnienie w budownictwie w tys.	442,8	409,9	386,0
WOJ. PODKARPACKIE			
Produkcja sprzedana budownictwa (ceny bieżące) w mln zł	5175,7	6375,9	6361,8
Udział produkcji budowlano-montażowej w produkcji sprzedanej budownictwa (ceny bieżące) w %	64,3	60,7	52,9
Przeciętne zatrudnienie w budownictwie w tys.	19,8	19,2	17,7
M. RZESZÓW			
Produkcja sprzedana budownictwa (ceny bieżące) w mln zł	1655,7	2084,6	2366,7
Udział produkcji budowlano-montażowej w produkcji sprzedanej budownictwa (ceny bieżące) w %	62,2	57,3	48,3
Przeciętne zatrudnienie w budownictwie w tys.	5,6	4,6	4,8

Wykres 58. **Dynamika przeciętnego zatrudnienia w budownictwie**
2010 = 100

W 2015 r. wydajność pracy w budownictwie, mierzona produkcją sprzedaną na jednego zatrudnionego, w cenach bieżących ukształtowała się na poziomie 358,8 tys. zł i była o 8,0% wyższa w porównaniu z analogicznym okresem ubiegłego roku (wobec wzrostu o 13,5% w 2014 r.), przy wyższym wynagrodzeniu o 2,7%.

Wykres 59. **Dynamika produkcji sprzedanej budownictwa (ceny bieżące)**
2010 = 100

W województwie podkarpackim produkcja budowlano-montażowa stanowiła 52,9% przychodów ogółem osiągniętych przez jednostki w sekcji budownictwo. Spadek produkcji budowlano-montażowej odnotowano we wszystkich trzech działach budownictwa, najgłębszy w jednostkach zajmujących się głównie robotami budowlanymi specjalistycznymi (o 19,4%) oraz specjalizujących się w budowie obiektów inżynierii lądowej i wodnej (o 11,3%), natomiast mniejszy w podmiotach, których podstawowym rodzajem działalności jest wznoszenie budynków (o 9,2%).

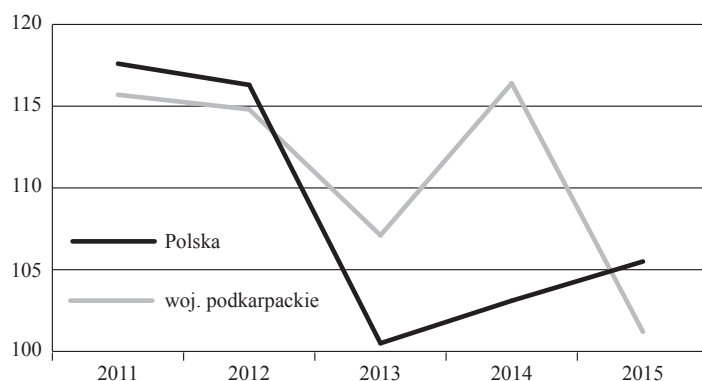
Spadkowi produkcji sprzedanej budownictwa towarzyszył spadek przeciętnego zatrudnienia, które w 2015 r. wyniosło 17,7 tys. osób i zmniejszyło się o 7,6% w stosunku do 2014 r. (w kraju o 5,8%).

W 2015 r. wydajność pracy w budownictwie, mierzona produkcją sprzedaną na jednego zatrudnionego, w cenach bieżących ukształtowała się na poziomie 358,8 tys. zł i była o 8,0% wyższa w po-

Wartość sprzedaży produkcji budowlano-montażowej zrealizowanej przez przedsiębiorstwa zaliczane do sekcji budownictwo wyniosła 3364,0 mln zł i była (w cenach bieżących) o 13,1% niższa w porównaniu z poprzednim rokiem (wobec wzrostu o 8,7% w 2014 r.). W omawianym okresie produkcja budowlano-montażowa zrealizowana na terenie kraju była o 2,3% wyższa (wobec wzrostu o 2,6% przed rokiem).

Dane o sprzedaży produkcji budowlano-montażowej dotyczą robót zrealizowanych na terenie kraju, wykonanych siłami własnymi (tj. bez podwykonawców) na rzecz zleceniodawców przez podmioty budowlane zaliczane zgodnie z PKD 2007 do sekcji „Budownictwo”. Obejmują roboty budowlane o charakterze inwestycyjnym, remontowym i konserwacyjnym oraz budownictwo tymczasowe na placach budów.

Wykres 60. **Dynamika produkcji buowlano-montażowej**
(ceny bieżące)
2010 = 100

W strukturze produkcji budowlano-montażowej, w porównaniu z 2014 r., zwiększył się udział jednostek, których podstawowym rodzajem działalności jest wznoszenie budynków (o 1,6 p. proc. do 37,4%) oraz specjalizujących się w budowie obiektów inżynierii lądowej i wodnej (o 0,7 p. proc. do 33,3%). Zmniejszył się natomiast udział podmiotów zajmujących się głównie robotami budowlanymi specjalistycznymi (o 2,3 p. proc. do 29,3%).

Tabl. 20. **Dynamika produkcji budowlano-montażowej w województwie podkarpackim**
(ceny bieżące)

Działy	2014				2015			
	I-III	I-VI	I-IX	I-XII	I-III	I-VI	I-IX	I-XII
	analogiczny okres roku poprzedniego = 100							
O g ó ł e m	116,2	115,9	111,4	108,7	126,5	97,2	97,8	86,9
Budowa budynków ^A	103,8	109,5	102,0	108,8	116,4	95,4	100,8	90,8
Budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej ^A	114,0	132,0	115,6	101,9	172,1	114,1	103,4	88,7
Roboty budowlane specjalistyczne	135,9	111,6	119,3	116,6	107,2	85,2	89,4	80,6

Dane prezentujące produkcję sprzedaną budownictwa w województwie podkarpackim znajdują się w niżej wymienionych publikacjach i opracowaniach udostępnionych na stronie internetowej Urzędu:

- „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa podkarpackiego” – opracowanie sygnałne dostępne co miesiąc,
- „Biuletyn statystyczny województwa podkarpackiego” – publikacja dostępna co kwartał,

jak również w **Banku Danych Lokalnych**.

BUDOWNICTWO MIESZKANIOWE

Uzyskane w 2015 r. w województwie podkarpackim efekty budownictwa mieszkaniowego były lepsze niż rok wcześniej. Zwiększyła się liczba i powierzchnia mieszkań oddanych do użytkowania, jak też liczba mieszkań, na których budowę wydano pozwolenia lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym, natomiast zmniejszyła się ilość rozpoczętych budów. Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania oddanego do użytkowania była mniejsza niż przed rokiem.

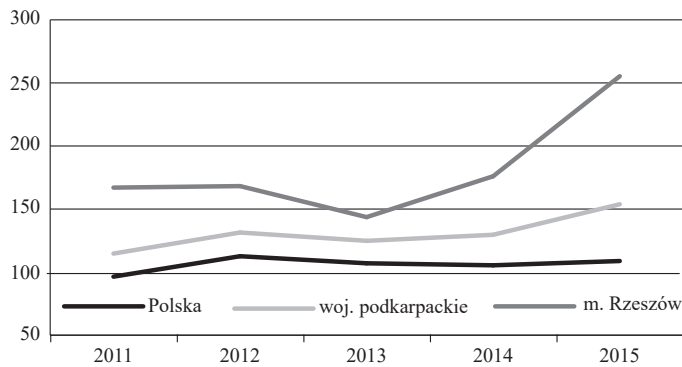
W 2015 r. w województwie podkarpackim oddano do użytkowania 7640 mieszkań, tj. o 18,7% więcej niż rok wcześniej i o 53,9% więcej w porównaniu z liczbą mieszkań oddanych w 2010 r. W kraju oddano o 3,2% więcej mieszkań w porównaniu z rokiem poprzednim i o 8,7% więcej w odniesieniu do 2010 r.

*Informacje o **mieszkaniach oddanych do użytkowania** dotyczą mieszkań w budynkach nowo wybudowanych i rozbudowanych (w części stanowiącej rozbudowę) oraz uzyskanych w wyniku przebudowy pomieszczeń niemieszkalnych. Podziału na mieszkania w budynkach spółdzielni mieszkaniowych, indywidualnych (tj. realizowanych przez osoby fizyczne, fundacje, kościoły i związki wyznaniowe) oraz realizowanych z przeznaczeniem na sprzedaż lub wynajem dokonano na podstawie sposobu finansowania budowy lub przeznaczenia mieszkań.*

Tabl. 21. **Budownictwo mieszkaniowe**

Wyszczególnienie	2010	2014	2015
POLSKA			
Mieszkania oddane do użytkowania na 1000 ludności	3,5	3,7	3,8
Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania oddanego do użytkowania w m ²	106,1	100,9	99,8
Mieszkania, na których budowę wydano pozwolenia lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym na 1000 ludności	4,5	4,1	4,9
Mieszkania, których budowę rozpoczęto na 1000 ludności	4,1	3,8	4,4
WOJ. PODKARPACKE			
Mieszkania oddane do użytkowania na 1000 ludności	2,3	3,0	3,6
Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania oddanego do użytkowania w m ²	118,5	116,6	108,4
Mieszkania, na których budowę wydano pozwolenia lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym na 1000 ludności	3,9	3,6	3,6
Mieszkania, których budowę rozpoczęto na 1000 ludności	3,6	3,6	3,4
M. RZESZÓW			
Mieszkania oddane do użytkowania na 1000 ludności	5,2	9,0	12,9
Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania oddanego do użytkowania w m ²	82,0	72,5	65,1
Mieszkania, na których budowę wydano pozwolenia lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym na 1000 ludności	7,0	14,1	12,9
Mieszkania, których budowę rozpoczęto na 1000 ludności	8,4	14,2	13,1

Wykres 61. **Dynamika liczby mieszkań oddanych do użytkowania**
2010 = 100

W 2015 r. w województwie podkarpackim największy udział w strukturze mieszkań oddanych do użytkowania miało budownictwo indywidualne (70,7%), w którym odnotowano wzrost (o 7,6%) liczby oddanych mieszkań w porównaniu z 2014 r. Również w budownictwie przeznaczonym na sprzedaż lub wynajem, którego udział w liczbie ogółem mieszkań oddanych do użytkowania stanowił 22,2% zanotowano wzrost (o 115,5%) liczby oddanych mieszkań.

Tabl. 22. **Mieszkania oddane do użytkowania w województwie podkarpackim**

Formy budownictwa	2014				2015			
	w liczbach bezwzględnych	w odsetkach	2013 = 100	przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w m ²	w liczbach bezwzględnych	w odsetkach	2014 = 100	przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w m ²
O g ó ł e m	6437	100,0	103,9	116,6	7640	100,0	118,7	108,4
w tym:								
indywidualne	5016	77,9	99,9	133,6	5399	70,7	107,6	130,9
przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	788	12,2	119,4	58,1	1698	22,2	215,5	54,2
spółdzielcze	537	8,3	121,8	55,6	375	4,9	69,8	54,5
komunalne (gminne)	20	0,3	95,2	42,3	70	0,9	350,0	50,1

Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania oddanego do użytkowania w województwie podkarpackim w 2015 r. wyniosła 108,4 m² (w kraju – 99,8 m²) i zmniejszyła się o 8,2 m² w porównaniu z powierzchnią z roku poprzedniego (w kraju o 1,1 m²). W porównaniu z 2010 r. przeciętna powierzchnia 1 mieszkania w województwie podkarpackim zmniejszyła się o 10,1 m², a w Polsce o 6,3 m².

Powierzchnia użytkowa mieszkania jest to łączna powierzchnia pokoi, kuchni, przedpokoi, łazienek i wszystkich innych pomieszczeń wchodzących w skład mieszkania.

Najwyższa średnia powierzchnia użytkowa mieszkania wystąpiła w budownictwie indywidualnym – 130,9 m², a najmniejszą charakteryzowały się mieszkania komunalne – 50,1 m². W 2015 r. największe mieszkania budowano w powiecie leskim (przeciętna powierzchnia użytkowa wyniosła 153,0 m²), sanockim (149,5 m²) i bieszczadzkim (148,9 m²), a najmniejsze w Rzeszowie (65,1 m²) i Tarnobrzegu (84,9 m²).

W ciągu 2015 r. w województwie podkarpackim wydano pozwolenia na budowę lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym 7658 mieszkań, tj. o 0,7% więcej niż przed rokiem, natomiast o 7,1% mniej niż w 2010 r. (w kraju wydano o 20,5% więcej pozwoleń niż przed rokiem i o 7,9% więcej w odniesieniu do 2010 r.).

Najwięcej wydano ich w 2015 r. inwestorom indywidualnym (77,5% ogółu) oraz budującym z przeznaczeniem na sprzedaż lub wynajem (22,1%). Liczba mieszkań, na których budowę wydano pozwolenia lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym w skali roku wzrosła w budownictwie przeznaczonym na sprzedaż lub wynajem – o 8,5% oraz w budownictwie indywidualnym – o 1,2%. Natomiast znaczący spadek wystąpił jedynie w budownictwie komunalnym – o 69,7%. W 2015 r. nie wydano żadnego pozwolenia lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym na budowę mieszkań w budownictwie spółdzielczym i zakładowym (przed rokiem ich liczba wyniosła odpowiednio 48 i 32).

Tabl. 23. **Mieszkania^a, na realizację których wydano pozwolenia lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym w województwie podkarpackim**

Formy budownictwa	2014			2015		
	w liczbach bezwzględnych	w odsetkach	2013 = = 100	w liczbach bezwzględnych	w odsetkach	2014 = = 100
O g ó ł e m	7605	100,0	107,7	7658	100,0	100,7
w tym:						
indywidualne	5867	77,1	100,4	5936	77,5	101,2
przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	1559	20,5	145,8	1692	22,1	108,5
spółdzielcze	48	0,6	171,4	-	-	-
komunalne (gminne)	99	1,3	81,8	30	0,4	30,3
a Dane meldunkowe.						

Liczba mieszkań, na których budowę wydano pozwolenia lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym w 2015 r. zmniejszyła się w odniesieniu do 2014 r. w 12 powiatach województwa, przy czym najwyższy spadek odnotowano w Tarnobrzegu (o 53,6%) oraz powiecie stalowowolskim (o 34,1%) i lubaczowskim (o 27,0%), natomiast największy wzrost zaobserwowano w Krośnie (prawie trzykrotny) i powiecie jarosławskim (o 63,8%).

W 2015 r. rozpoczęto budowę 7159 mieszkań, tj. o 5,7% mniej niż w 2014 r. (w skali kraju zanotowano wzrost o 13,7%). W porównaniu z 2010 r. liczba rozpoczętych budów mieszkań zmniejszyła się w województwie podkarpackim o 6,0% (w kraju wzrosła o 6,5%).

Największą liczbę mieszkań, których budowę rozpoczęto w 2015 r. w województwie podkarpackim, zanotowano w budownictwie indywidualnym – 5066 oraz w budownictwie przeznaczonym na sprzedaż lub wynajem – 1818. W porównaniu z rokiem poprzednim odnotowano wzrost liczby mieszkań, których budowę rozpoczęto w budownictwie przeznaczonym na sprzedaż lub wynajem o 39,8%, natomiast w budownictwie indywidualnym odnotowano spadek o 8,9%.

W porównaniu z 2014 r. spadek liczby mieszkań, których budowę rozpoczęto, wystąpił w 16 powiatach, z czego największy w Tarnobrzegu (o 53,8%) oraz w powiecie jarosławskim (o 39,8%) i jasielskim (o 26,7%). Największy wzrost odnotowano w powiecie bieszczadzkiem (o 97,2%), znacząco wzrosła także liczba mieszkań, których budowę rozpoczęto w Przemyślu (o 38,5%) oraz powiecie łańcuckim (o 33,5%).

Dane prezentujące budownictwo mieszkaniowe w województwie podkarpackim znajdują się w niżej wymienionych publikacjach i opracowaniach udostępnionych na stronie internetowej Urzędu:

- „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa podkarpackiego” – opracowanie sygnałne dostępne co miesiąc,
- „Biuletyn statystyczny województwa podkarpackiego” – publikacja dostępna co kwartał,
- „Budownictwo mieszkaniowe w województwie podkarpackim” – opracowanie sygnałne dostępne co roku, jak również w **Banku Danych Lokalnych**.

RYNEK WEWNĘTRZNY

W 2015 r. w województwie podkarpackim sprzedaż detaliczna wzrosła w większym stopniu niż przed rokiem. Wzrosła również sprzedaż hurtowa, zarówno w jednostkach handlowych, jak i hurtowych.

Sprzedaż detaliczna zrealizowana przez przedsiębiorstwa handlowe i niehandlowe w 2015 r. była (w cenach bieżących) o 14,1% wyższa niż przed rokiem (wobec wzrostu o 3,3% w 2014 r.). W kraju sprzedaż detaliczna wzrosła o 0,9% w porównaniu z rokiem poprzednim (w 2014 r. wzrosła o 3,3%). W województwie w I kwartale odnotowano spadek sprzedaży detalicznej (o 0,9%) w skali roku, natomiast w kolejnych kwartalnych okresach narastających sprzedaż była wyższa w porównaniu z analogicznymi okresami ub. roku.

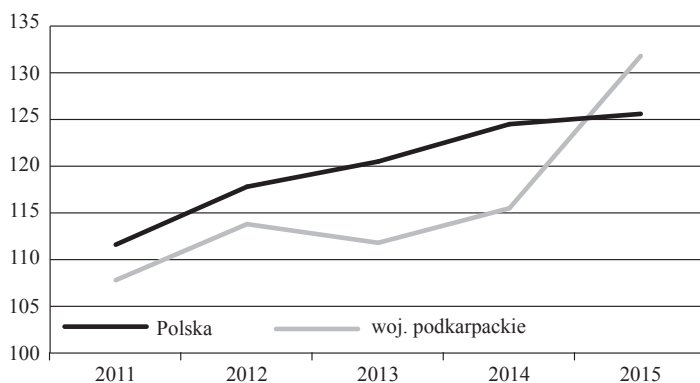
Dane o sprzedaży detalicznej towarów obejmują sprzedaż towarów konsumpcyjnych i niekonsumpcyjnych dokonywaną w punktach sprzedaży detalicznej, placówkach gastronomicznych oraz innych punktach sprzedaży (np. składy, magazyny), w ilościach wskazujących na zakupy dla potrzeb indywidualnych nabywców.

Tabl. 24. **Dynamika sprzedaży detalicznej^a** (ceny bieżące)

Wyszczególnienie	2011	2014	2015
	rok poprzedni = 100		
POLSKA			
O g ó ł e m	111,6	103,3	100,9
w tym:			
Pojazdy samochodowe, motocykle, części	101,9	101,8	108,4
Paliwa stałe, ciekłe i gazowe	120,1	95,9	89,7
Żywność, napoje i wyroby tytoniowe	102,8	104,9	102,3
Pozostała sprzedaż detaliczna w niewyspecjalizowanych sklepach	130,3	106,1	109,3
Farmaceutyki, kosmetyki, sprzęt ortopedyczny	117,8	109,7	106,3
Tekstylia, odzież, obuwie	112,5	111,9	108,2
Meble, RTV, AGD	106,7	101,2	104,3
Prasa, książki, pozostała sprzedaż w wyspecjalizowanych sklepach	107,0	104,4	115,9
Pozostałe	116,7	103,3	87,7
WOJ. PODKARPACKIE			
O g ó ł e m	107,8	103,3	114,1
w tym:			
Pojazdy samochodowe, motocykle, części	98,6	96,1	92,1
Paliwa stałe, ciekłe i gazowe	94,2	98,8	238,8
Żywność, napoje i wyroby tytoniowe	110,4	104,6	103,4
Farmaceutyki, kosmetyki, sprzęt ortopedyczny	118,3	86,9	111,7
Tekstylia, odzież, obuwie	138,2	105,7	118,4
Meble, RTV, AGD	112,6	163,3	127,9
Prasa, książki, pozostała sprzedaż w wyspecjalizowanych sklepach	168,8	113,7	124,7
Pozostałe	113,3	94,2	92,6

^a Grupowania przedsiębiorstw dokonano na podstawie Polskiej Klasyfikacji Działalności 2007 (PKD 2007), zaliczając przedsiębiorstwo do określonej kategorii według przeważającego rodzaju działalności, zgodnie z aktualnym w omawianym okresie stanem organizacyjnym. Odnotowane zmiany (wzrost/spadek) wartości sprzedaży detalicznej w poszczególnych grupach rodzajów działalności przedsiębiorstw mogą zatem również wynikać ze zmiany przeważającego rodzaju działalności przedsiębiorstwa oraz zmian organizacyjnych (np. połączenia przedsiębiorstw). Nie ma to wpływu na dynamikę sprzedaży detalicznej ogółem.

Wykres 62. **Dynamika sprzedaży detalicznej**
(ceny bieżące)
2010 = 100

W 2015 r. wzrost sprzedaży detalicznej w skali roku odnotowano w większości grup przedsiębiorstw. Wysoki wzrost wystąpił w jednostkach zajmujących się sprzedażą paliw stałych, ciekłych i gazowych (ponad 2-krotny, po spadku o 1,2% w ub. roku), mebli, RTV, AGD (o 27,9%) oraz prasy, książek, pozostałą sprzedażą w wyspecjalizowanych sklepach (o 24,7%). Udział tych trzech grup sprzedających towary w ogólnej wartości

sprzedaży wyniósł 31,3% i w stosunku do 2014 r. wzrósł o 9,6 p. proc. W mniejszym stopniu wzrosła sprzedaż tekstyliów, odzieży, obuwia (o 18,4%), farmaceutyków, kosmetyków, sprzętu ortopedycznego (o 11,7%) oraz żywności, napojów i wyrobów tytoniowych (o 3,4%). Utrzymał się obserwowany przed rokiem spadek sprzedaży detalicznej w jednostkach zajmujących się sprzedażą pojazdów samochodowych, motocykli, części (o 7,9% wobec spadku o 3,9% w 2014 r.) oraz w grupie pozostałe (o 7,4% wobec spadku o 5,8% w poprzednim roku).

Tabl. 25. **Dynamik^a sprzedaży detalicznej^a w województwie podkarpackim (ceny bieżące)**

Wyszczególnienie	2014				2015			
	I-III	I-VI	I-IX	I-XII	I-III	I-VI	I-IX	I-XII
	analogiczny okres roku poprzedniego = 100							
O g ó ł e m	110,6	106,0	105,5	103,3	99,1	102,9	102,2	114,1
w tym:								
Pojazdy samochodowe, motocykle, części	115,8	100,9	101,3	96,1	86,5	85,4	89,1	92,1
Paliwa stałe, ciekłe i gazowe ...	97,3	97,8	97,5	98,8	81,4	82,8	83,2	238,8
Żywność, napoje i wyroby tytoniowe	99,2	100,7	104,8	104,6	103,6	104,2	103,9	103,4
Farmaceutyki, kosmetyki, sprzęt ortopedyczny	100,6	105,5	111,0	86,9	98,2	95,8	89,5	111,7
Tekstylna, odzież, obuwie	105,5	114,1	107,3	105,7	118,0	118,4	120,0	118,4
Meble, RTV, AGD	183,9	167,7	165,9	163,3	117,1	157,7	135,9	127,9
Prasa, książki, pozostała sprzedaż w wyspecjalizowanych sklepach	120,7	113,4	114,5	113,7	126,4	129,4	124,5	124,7
Pozostałe	112,4	100,3	93,1	94,2	89,5	92,8	92,5	92,6

^a Patrz notka a do tabl. 24 na str. 71.

W strukturze sprzedaży detalicznej w 2015 r. największy udział miały przedsiębiorstwa: zajmujące się sprzedażą żywności, napojów i wyrobów tytoniowych (27,5% wobec 30,4% w 2014 r.), należące do grupy pozostałe (19,0% wobec 23,4%) oraz zajmujące się sprzedażą paliw stałych, ciekłych i gazowych (15,3% wobec 7,3% w roku poprzednim).

W 2015 r. sprzedaż hurtowa w cenach bieżących w przedsiębiorstwach handlowych była o 53,2% wyższa niż przed rokiem (w kraju o 4,9%), w tym w jednostkach hurtowych wzrosła o 67,3% (w Polsce o 4,1%). W województwie podkarpackim decydujący wpływ na wzrost sprzedaży hurtowej miała grupa sprzedaż półproduktów i odpadów pochodzenia nierolniczego oraz złomu, w której odnotowano ponad 2-krotny wzrost sprzedaży hurtowej, a udział tej grupy był najwyższy i wynosił 64,6%. Wysoki wzrost odnotowano również w grupie agd, rtv, artykuły użytku domowego (o 25,1%), a jej udział w sprzedaży hurtowej ogółem był znacznie niższy i wynosił 8,2%. W ujęciu rocznym spadek wystąpił m.in. w sprzedaży żywności (o 2,5%), a udział tej grupy przekraczał 10%.

Dane prezentujące rynek wewnętrzny w województwie podkarpackim znajdują się w niżej wymienionych publikacjach i opracowaniach udostępnionych na stronie internetowej Urzędu:

- „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa podkarpackiego” – opracowanie sygnałne dostępne co miesiąc,
  - „Biuletyn statystyczny województwa podkarpackiego” – publikacja dostępna co kwartał.
-

WYNIKI FINANSOWE PRZEDSIĘBIORSTW NIEFINANSOWYCH

W 2015 r. w województwie podkarpackim wyniki finansowe osiągnięte przez badane przedsiębiorstwa niefinansowe były mniej korzystne niż uzyskane w roku poprzednim (z wyjątkiem wyniku na sprzedaży produktów, towarów i materiałów, wyniku na pozostałej działalności operacyjnej i wyniku zdarzeń nadzwyczajnych). Niższy wzrost przychodów z całokształtu działalności, przy wyższym wzroście kosztów ich uzyskania wpłynął na pogorszenie wskaźnika poziomu kosztów. Niewielki wzrost zanotowały wskaźniki płynności finansowej, natomiast niższe były wskaźniki rentowności.

Przychody z całokształtu działalności osiągnęły w 2015 r. wartość 84823,1 mln zł i były o 16,5% wyższe niż w 2014 r., natomiast koszty ich uzyskania wyniosły 81314,9 mln zł i zwiększyły się o 17,5%. Wynik na działalności gospodarczej był o 1,7% niższy niż w 2014 r.

Dane dotyczące wyników finansowych przedsiębiorstw prezentuje się w dostosowaniu do nowelizacji ustawy z dnia 29 IX 1994 r. o rachunkowości (tekst jednolity Dz. U. 2013, poz. 330, z późniejszymi zmianami).

Koszty uzyskania przychodów z całokształtu działalności obejmują:

- koszt własny sprzedanych produktów, towarów i materiałów związany z podstawową działalnością operacyjną, do którego zaliczono wartość sprzedanych towarów i materiałów oraz koszty ogółem, pomniejszone o koszt wytworzenia świadczeń na własne potrzeby jednostki i skorygowane o zmianę stanu produktów;
- pozostałe koszty operacyjne;
- koszty finansowe.

Niższy wzrost przychodów z całokształtu działalności przy wysokim wzroście kosztów ich uzyskania wpłynął na pogorszenie wskaźnika poziomu kosztów w skali roku o 0,8 p. proc. do poziomu 95,9% (w kraju utrzymał się na poziomie poprzedniego roku i wyniósł 95,7%).

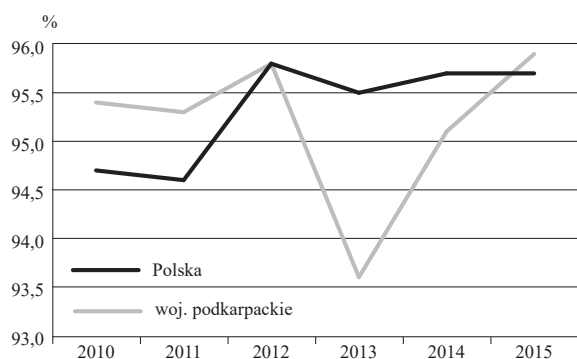
W 2015 r. w województwie podkarpackim przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów osiągnęły wartość 83103,0 mln zł i były wyższe niż w ubiegłym roku o 18,4%, a koszty ich uzyskania wyniosły 79356,0 mln zł i zwiększyły się w skali roku o 18,5%. Wynik ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów ukształtował się na poziomie 3746,9 mln zł i był o 16,1% wyższy niż w poprzednim roku. Wzrost wyniku na pozostałej działalności operacyjnej (z minus 70,5 mln zł w 2014 r. do 74,4 mln zł w 2015 r.) oraz spadek wyniku na operacjach finansowych (z 410,7 mln zł do minus 313,2 mln zł) ukształtowało wynik na działalności gospodarczej na poziomie 3508,2 mln zł.

Wyniki finansowe:

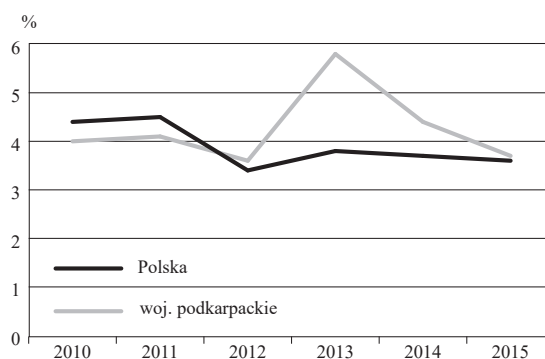
- wynik finansowy brutto (zysk lub strata) jest to wynik na działalności gospodarczej, skorygowany o wynik zdarzeń nadzwyczajnych;
- obciążenia wyniku finansowego brutto obejmują podatek dochodowy od osób prawnych i fizycznych oraz inne płatności wynikające z odrębnych przepisów;
- wynik finansowy netto (zysk lub strata) otrzymuje się po pomniejszeniu wyniku finansowego brutto o obowiązkowe obciążenia.

Po uwzględnieniu wyniku zdarzeń nadzwyczajnych w kwocie 0,1 mln zł, wynik finansowy brutto osiągnął wartość 3508,3 mln zł, tj. o 1,7% niższą niż w 2014 r. Obowiązkowe obciążenia wyniku finansowego podatkiem dochodowym zmniejszyły się w skali roku o 3,3%, do 386,8 mln zł, co skutkowało zamknięciem 2015 roku wynikiem finansowym netto na poziomie 3121,5 mln zł (o 1,5% niższym niż w 2014 r.).

Wykres 63. Wskaźnik poziomu kosztów

Wykres 64. Wskaźnik rentowności obrotu netto

W 2015 r. zysk netto wykazało 84,5% badanych przedsiębiorstw wobec 81,5% przed rokiem, a udział ich przychodów w przychodach z całokształtu działalności zmniejszył się z 90,2% w 2014 r. do 76,3%.

Wskaźniki:

- wskaźnik poziomu kosztów jest to relacja kosztów uzyskania przychodów z całokształtu działalności do przychodów z całokształtu działalności;
- wskaźnik rentowności ze sprzedaży jest to relacja wyniku ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów do przychodów netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów;
- wskaźnik rentowności obrotu brutto jest to relacja wyniku finansowego brutto do przychodów z całokształtu działalności;
- wskaźnik rentowności obrotu netto jest to relacja wyniku finansowego netto do przychodów z całokształtu działalności;
- wskaźnik płynności finansowej I stopnia jest to relacja inwestycji krótkoterminowych do zobowiązań krótkoterminowych;
- wskaźnik płynności finansowej II stopnia jest to relacja inwestycji krótkoterminowych i należności krótkoterminowych do zobowiązań krótkoterminowych.

W skali roku odnotowano niewielkie zmiany w podstawowych wskaźnikach ekonomiczno-finansowych w badanych przedsiębiorstwach niefinansowych województwa podkarpackiego. Wyższe w stosunku do 2014 r. były wskaźniki płynności finansowej I i II stopnia (odpowiednio o 0,5 p. proc. i o 11,9 p. proc.). W stosunku do poprzedniego roku obniżyły się wskaźniki rentowności obrotu brutto (o 0,8 p. proc.) i obrotu netto (o 0,7 p. proc.) oraz wskaźnik rentowności ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów (o 0,1 p. proc.). W kraju, w stosunku do 2014 r., odnotowano spadek wskaźników płynności I i II stopnia (odpowiednio o 0,6 p. proc. i o 1,5 p. proc.) oraz wskaźnika rentowności obrotu netto (o 0,1 p. proc.), natomiast wskaźnik rentowności ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów i wskaźnik rentowności obrotu brutto utrzymały się na poziomie poprzedniego roku.

Tabl. 26. **Wybrane wskaźniki ekonomiczno-finansowe w badanych przedsiębiorstwach niefinansowych**

Wyszczególnienie	2010	2014	2015
	w %		
POLSKA			
Wskaźnik poziomu kosztów	94,7	95,7	95,7
Wskaźnik rentowności ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów	5,2	4,5	4,5
Wskaźnik rentowności obrotu brutto	5,3	4,3	4,3
Wskaźnik rentowności obrotu netto	4,4	3,7	3,6
Wskaźnik płynności I stopnia	39,7	38,9	38,3
Wskaźnik płynności II stopnia	105,5	102,5	101,0
WOJ. PODKARPACKIE			
Wskaźnik poziomu kosztów	95,4	95,1	95,9
Wskaźnik rentowności ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów	4,2	4,6	4,5
Wskaźnik rentowności obrotu brutto	4,6	4,9	4,1
Wskaźnik rentowności obrotu netto	4,0	4,4	3,7
Wskaźnik płynności I stopnia	29,1	28,2	28,7
Wskaźnik płynności II stopnia	105,9	101,5	113,4

Dane prezentujące wyniki finansowe przedsiębiorstw w województwie podkarpackim znajdują się w niżej wymienionych publikacjach i opracowaniach udostępnionych na stronie internetowej Urzędu:

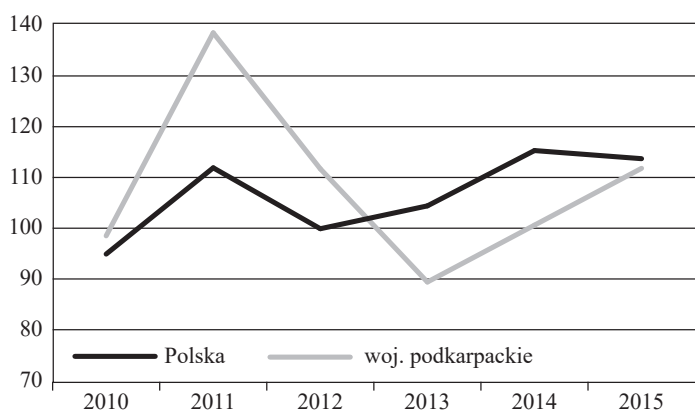
- „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa podkarpackiego” – opracowanie sygnałne dostępne co miesiąc,
- „Biuletyn statystyczny województwa podkarpackiego” – publikacja dostępna co kwartał,

*jak również w **Banku Danych Lokalnych**.*

NAKLADY INWESTYCYJNE

W 2015 r. nakłady inwestycyjne poniesione przez przedsiębiorstwa mające siedzibę na terenie województwa podkarpackiego były wyższe niż w poprzednim roku. W porównaniu z 2014 r. wyższa była wartość kosztorysowa inwestycji rozpoczętych, przy wyższej liczbie nowych inwestycji.

Wykres 65. **Dynamika nakładów inwestycyjnych ogółem**
(ceny bieżące)
rok poprzedni = 100

Nakłady inwestycyjne na nowe obiekty majątkowe oraz ulepszenie istniejących, poniesione w 2015 r. przez badane przedsiębiorstwa województwa podkarpackiego osiągnęły wartość 2982,6 mln zł i były (w cenach bieżących) wyższe od zrealizowanych rok wcześniej o 11,8%. W kraju wartość nakładów inwestycyjnych wzrosła w skali roku o 13,7%.

Nakłady inwestycyjne są to nakłady finansowe lub rzeczowe, których celem jest stworzenie nowych środków trwałych lub ulepszenie (przebudowa, rozbudowa, rekonstrukcja lub modernizacja) istniejących obiektów majątku trwałego, a także nakłady na tzw. pierwsze wyposażenie inwestycji. Nakłady inwestycyjne dzielą się na nakłady na środki trwałe oraz pozostałe nakłady.

Tabl. 27. **Nakłady inwestycyjne**

Wyszczególnienie	2010	2014	2015
POLSKA			
O g ó ł e m w mln zł	89236,8	119982,2	136474,6
w tym – w % – nakłady na:			
Budynki i budowle	42,1	40,8	39,3
Zakupy	56,8	57,9	59,4
maszyn, urządzeń technicznych i narzędzi	45,5	45,9	46,4
środków transportu	11,3	12,0	13,0

Tabl. 27. **Nakłady inwestycyjne dok.**

Wyszczególnienie	2010	2014	2015
WOJ. PODKARPACKIE			
O g ó ł e m w mln zł	1916,7	2668,1	2982,6
w tym – w % – nakłady na:			
Budynki i budowle	30,9	36,2	32,5
Zakupy	68,4	63,5	67,2
maszyn, urządzeń technicznych i narzędzi	58,6	57,0	59,5
środków transportu	9,8	6,5	7,7

Nakłady na środki trwałe to nakłady na:

- *budynki i budowle (obejmują budynki i lokale oraz obiekty inżynierii lądowej i wodnej), w tym m.in. roboty budowlano-montażowe, dokumentacje projektowo-kosztorysowe;*
- *maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia (łącznie z przyrządami, ruchomościami i wyposażeniem);*
- *środki transportu;*
- *inne, tj. melioracje szczegółowe, koszty ponoszone przy nabyciu gruntów i używanych środków trwałych oraz inwentarz żywy (stado podstawowe) i zasadzenia wieloletnie, a ponadto odsetki od kredytów i pożyczek inwestycyjnych za okres realizacji inwestycji (uwzględnione wyłącznie w danych wyrażonych w cenach bieżących), z wyjątkiem odsetek nieuwzględnionych w wartości nakładów na środki trwałe przez podmioty stosujące Międzynarodowe Standardy Rachunkowości (MSR), wprowadzone od 1 I 2005 r.*

Pozostałe nakłady są to nakłady na tzw. pierwsze wyposażenie inwestycji oraz inne koszty związane z realizacją inwestycji. Nakłady te nie zwiększają wartości środków trwałych.

W 2015 r. z ogólnej kwoty nakładów inwestycyjnych zrealizowanych przez podkarpackie przedsiębiorstwa na maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia przeznaczono 1774,1 mln zł (o 16,6% więcej), na budynki i budowle 969,4 mln zł (o 0,4% więcej niż rok wcześniej), a na środki transportu – 230,8 mln zł (o 32,2% więcej). Wartość zakupów inwestycyjnych wyniosła 2004,9 mln zł i w porównaniu z rokiem poprzednim zwiększyła się o 18,2%, a udział tych zakupów w nakładach ogółem zwiększył się w skali roku o 3,7 p. proc.

Wyższe nakłady, w porównaniu z 2014 r., odnotowano m.in. w dostawie wody; gospodarowaniu ściekami i odpadami; rekultywacji (o 15,5%), transporcie i gospodarce magazynowej (o 13,5%), przetwórstwie przemysłowym (o 12,1%) oraz w handlu, naprawie pojazdów samochodowych (o 4,3%). Niższe nakłady poniosły m.in. przedsiębiorstwa zajmujące się działalnością profesjonalną, naukową i techniczną (o 5,7%).

W omawianym roku w województwie podkarpackim inwestowały głównie przedsiębiorstwa prowadzące działalność w zakresie przetwórstwa przemysłowego (na które przypadało 69,5% ogółu poniesionych nakładów), handlu; naprawy pojazdów samochodowych (8,9%) oraz transportu i gospodarki magazynowej (o 3,8%). W strukturze nakładów według sekcji, w porównaniu z analogicznym okresem 2014 r., wzrosty i spadki nie przekroczyły 1 p. proc.

W ciągu 2015 roku w województwie podkarpackim rozpoczęto 1530 nowych inwestycji o łącznej wartości kosztorysowej 898,2 mln zł, podczas gdy w roku poprzednim rozpoczęto 1373 nowych inwestycji o wartości kosztorysowej 814,7 mln zł. W kraju w omawianym okresie liczba rozpoczętych inwestycji wzrosła o 7,6%, a ich wartość kosztorysowa zmniejszyła się o 0,1%. W regionie na ulepszenie (tj. przebudowę, rozbudowę, rekonstrukcję lub modernizację) istniejących środków trwałych przypadało 23,1% wartości kosztorysowej wszystkich rozpoczętych inwestycji (przed rokiem 27,6%). Wzrosła w skali roku wartość kosztorysowa inwestycji rozpoczętych przez przedsiębiorstwa działające w przetwórstwie przemysłowym (o 77,8%), natomiast zmniejszyła się wartość kosztorysowa w dostawie wody; gospodarowaniu ściekami i odpadami; rekultywacji (o 68,3%) oraz w handlu, naprawie pojazdów samochodowych, (o 17,4%).

Dane prezentujące nakłady inwestycyjne w województwie podkarpackim znajdują się w niżej wymienionych publikacjach i opracowaniach udostępnionych na stronie internetowej Urzędu:

- *„Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa podkarpackiego” – opracowanie sygnałne dostępne co miesiąc,*
- *„Biuletyn statystyczny województwa podkarpackiego” – publikacja dostępna co kwartał,*

*jak również w **Banku Danych Lokalnych**.*

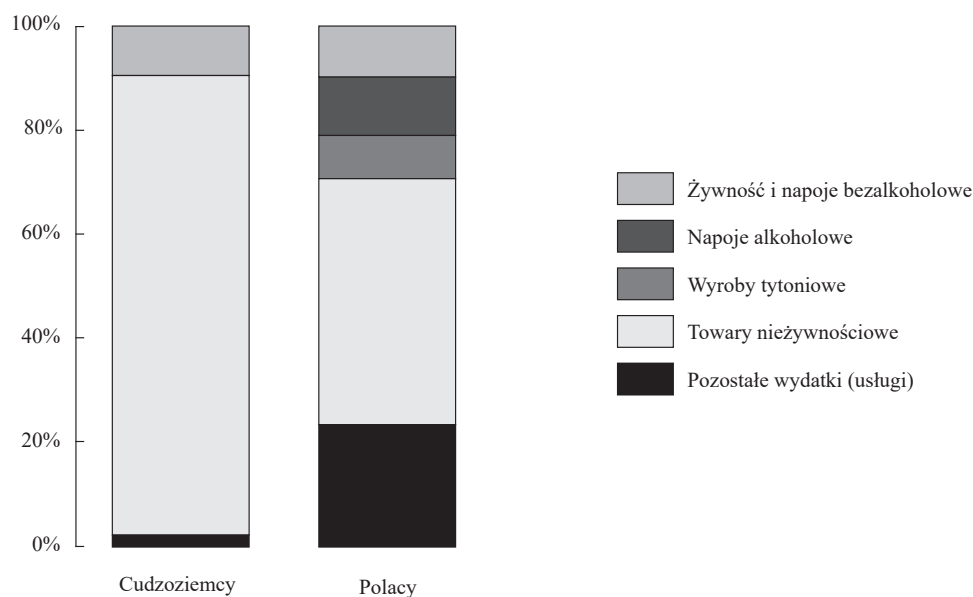
WYDATKI CUDZOZIEMCÓW W POLSCE I POLAKÓW ZA GRANICĄ PRZEKRACZAJĄCYCH GRANICĘ POLSKO-UKRAIŃSKĄ

Długość granicy Polski z Ukrainą przebiegająca w województwie podkarpackim wynosi 239 km.

Szacunkowa wartość zakupionych w Polsce towarów i usług przez obcokrajowców (nierezydentów) przekraczających granicę polsko-ukraińską na terenie województwa podkarpackiego w 2015 r. wyniosła około 3,6 mld zł, natomiast w poprzednim roku – 3,2 mld zł. Cudzoziemcy na zakup towarów nieżywnościowych przeznaczyli w 2015 r. ok. 88% swoich wydatków, na żywność i napoje bezalkoholowe ok. 10%, a na pozostałe wydatki (usługi) ok. 2%. Spośród artykułów nieżywnościowych największym zainteresowaniem cudzoziemców cieszyły się materiały do budowy, remontu i konserwacji mieszkania lub domu (ok. 45% wydatków na towary nieżywnościowe), sprzęt RTV i AGD (ok. 25%) oraz części i akcesoria do środków transportu (ok. 8%).

Szacunkowa wartość zakupionych za granicą towarów i usług przez mieszkańców Polski przekraczających granicę polsko-ukraińską na terenie województwa podkarpackiego w 2015 r. wyniosła około 118,3 mln zł, a rok wcześniej – 109,8 mln zł. Mieszkańcy Polski, przekraczający omawianą granicę na terenie województwa podkarpackiego w 2015 r., około 47% wydatkowanych za granicą środków przeznaczyli na zakup towarów nieżywnościowych, głównie na zakup paliwa.

Prezentowaną informację opracowano na podstawie wyników badań „Podróże nierezydentów do Polski. Ruch pojazdów i osób na granicy Polski z krajami Unii Europejskiej” oraz „Uczestnictwo mieszkańców Polski (rezydentów) w podróżach”. Badania te prowadzone są od 2014 r. wspólnie przez Główny Urząd Statystyczny i Urząd Statystyczny w Rzeszowie we współpracy z Narodowym Bankiem Polskim oraz Ministerstwem Sportu i Turystyki. Badanie podróży cudzoziemców (nierezydentów) do Polski prowadzone jest w otoczeniu wybranych przejść granicznych z ruchem osobowym, obejmuje wyjeżdżających z Polski przez wewnętrzną i zewnętrzną granicę UE na terenie Polski. Badaniu (ankietyzacji) nie podlegają osoby przebywające w Polsce powyżej 1 roku (z wyjątkiem osób podróżujących w celach edukacyjnych i zdrowotnych). Dane dotyczące wydatków poniesionych przez cudzoziemców (nierezydentów) w Polsce uwzględniają towary zakupione w Polsce w celu odsprzedaży w kraju nierezydenta. Badanie uczestnictwa Polaków (rezydentów) w podróżach prowadzone jest w gospodarstwach domowych metodą wywiadu bezpośredniego. Badaniu nie podlegają osoby przebywające za granicą powyżej 1 roku (z wyjątkiem osób podróżujących w celach edukacyjnych i zdrowotnych). Prezentowane dane dotyczące wydatków rezydentów poniesionych za granicą obejmują wydatki finansowane tylko ze środków własnych (nie są wliczane wydatki finansowane przez zakład pracy oraz inne osoby i instytucje), uwzględniają towary zakupione za granicą w celu odsprzedaży w Polsce. Dane o ruchu granicznym na zewnętrznej granicy UE na terenie Polski pochodzą z Komendy Głównej Straży Granicznej.

Wykres 66. **Struktura wydatków poniesionych przez cudzoziemców w Polsce i Polaków za granicą przekraczających granicę lądową z Ukrainą na terenie województwa podkarpackiego 2015 r.**

Znaczny udział w strukturze wydatków mieszkańców Polski przekraczających granicę zewnętrzną lądową w województwie podkarpackim miały pozostałe wydatki (usługi) – ok. 24%, natomiast żywność i napoje bezalkoholowe – ok. 10%.

Tabl. 28. **Średnie wydatki poniesione przez 1 cudzoziemca w Polsce przekraczającego lądową granicę z Ukrainą na terenie województwa podkarpackiego w zł**

Wyszczególnienie	2014	2015
Wydatki ogółem	774	751
z tego:		
zakup żywności i napojów bezalkoholowych	86	72
zakup towarów nieżywnościowych	677	663
pozostałe wydatki (usługi)	12	17

Cudzoziemcy przekraczający granicę polsko-ukraińską w województwie podkarpackim, jako główny cel wizyty w 2015 r. deklarowali dokonanie zakupów – 91%. Udział obcokrajowców, przybywających do Polski przez lądową granicę z Ukrainą w województwie podkarpackim w celach służbowych/zawodowych wyniósł w 2015 r. ok. 2%. Nierezydenci podróżujący przez Polskę tranzytem, którzy przekraczali omawiany odcinek granicy w 2015 r. stanowili ok. 1%.

Wyjazdy zagraniczne mieszkańców Polski były związane w dużej mierze również z zakupami – 80%. Cel: odwiedzić u krewnych i znajomych deklarowało – ok. 10% respondentów, a wypoczynek, rekreację, wakacje – ok. 4%, natomiast cel zawodowy – ok. 2% Polaków przekraczających granicę lądową z Ukrainą.

Tabl. 28. Średnie wydatki poniesione przez 1 Polaka za granicą przekraczającego lądową granicę z Ukrainą na terenie województwa podkarpackiego w zł

Wyszczególnienie	2014	2015
Wydatki ogółem	187	182
w tym:		
zakup żywności i napojów bezalkoholowych	17	18
zakup towarów nieżywnościowych	84	86
pozostałe wydatki (usługi)	48	43

Przystąpienie Polski do strefy Schengen zapewniło swobodę przepływu osób na granicy RP z państwami Unii Europejskiej, ale spowodowało także pewne utrudnienia w przekraczaniu granicy przez cudzoziemców zza wschodniej granicy (konieczność posiadania wiz). W celu ułatwienia przekraczania granicy polsko-ukraińskiej 28 marca 2008 r. między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Gabinetem Ministrów Ukrainy została podpisana Umowa o zasadach małego ruchu granicznego, która weszła w życie z dniem 1 lipca 2009 r.¹

Funkcjonowanie małego ruchu granicznego wywarło korzystny wpływ na zwiększenie ruchu oraz wielkość wydatków ponoszonych przez cudzoziemców w polskiej strefie przygranicznej. Na Podkarpaciu w strefie przygranicznej z Ukrainą znajdują się 43 gminy położone w 7 powiatach (bieszczadzkim, brzo-

***Strefa przygraniczna** – strefa, która nie sięga dalej niż 30 kilometrów od granicy. Jednostki podziału administracyjnego, które mają być uznane za strefę przygraniczną, są określane przez zainteresowane państwa w umowach dwustronnych. Jeżeli część którejkolwiek takiej jednostki jest położona między 30 a 50 kilometrem od linii granicy, uznaje się ją mimo to za część strefy przygranicznej.²*

zowskim, jarosławskim, leskim, lubaczowskim, przemyskim i sanockim) oraz miasto na prawach powiatu – Przemyśl. W 2015 r., według danych Komendy Głównej Straży Granicznej, w ramach małego ruchu granicznego odnotowano 5,6 mln przekroczeń granicy polsko-ukraińskiej na terenie województwa podkarpackiego (o 21,5% więcej niż w 2014 r.). Stanowiło to 56,7% przekroczeń cudzoziemców tego odcinka granicy.

Publikacja „Ruch graniczny oraz wydatki cudzoziemców w Polsce i Polaków za granicą w 2015 r.”

z rocznymi wynikami badań ukaże się w listopadzie 2016 r.

¹ Oświadczenie Rządowe z dnia 20 czerwca 2009 r. w sprawie mocy obowiązującej Umowy między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Gabinetem Ministrów Ukrainy o zasadach małego ruchu granicznego, podpisanej w Kijowie dnia 28 marca 2008 roku, oraz Protokołu, podpisanego w Warszawie dnia 22 grudnia 2008 roku, między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Gabinetem Ministrów Ukrainy o zmianie Umowy między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Gabinetem Ministrów Ukrainy o zasadach małego ruchu granicznego, podpisanej w Kijowie dnia 28 marca 2008 roku (DzU z 2009 r. nr 103, poz. 859).

² Rozporządzenie (WE) nr 1931/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 20 grudnia 2006 r. ustanawiające przepisy dotyczące małego ruchu granicznego na zewnętrznych granicach lądowych państw członkowskich i zmieniające postanowienia Konwencji z Schengen (Dz.Urz. UE nr L 405 z dnia 30 grudnia 2006 r.), z późn. zm.

I. WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE PODKARPACKIM

SELECTED DATA ON PODKARPACKIE VOIVODSHIP

Wyszczególnienie	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Specification
Ludność ^{ab} (w tys.)	2127,9	2128,7	2130,0	2129,3	2129,2	2127,7	Population ^{ab} (in thous.)
Na 1000 ludności:							Per 1000 population:
małżeństwa zawarte	6,21	5,79	5,57	5,01	5,30	5,10	marriages contracted
urodzenia żywe	10,34	9,93	9,89	9,57	9,37	9,20	live births
zgony	8,60	8,56	8,64	8,73	8,63	9,13	deaths
przyrost naturalny	1,74	1,37	1,25	0,84	0,75	0,07	natural increase
saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały	-0,91	-1,02	-0,91	-1,46	-1,06	-1,27 ^c	internal and international net migration for permanent residence
Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw ^d (w tys.)	225,2	232,6	230,5	223,3	224,0	223,9	Average paid employment in the enterprise sector ^c (in thous.)
rok poprzedni = 100	102,6	103,3	99,1	96,9	100,3	99,9	previous year = 100
Bezrobotni zarejestrowani ^a (w tys.)	142,3	146,2	153,8	154,2	137,9	123,5	Registered unemployed persons ^a (in thous.)
Stopa bezrobocia rejestrowanego ^a (w %)	15,4	15,5	16,4	16,3	14,6*	13,2	Registered unemployment rate ^a (in %)
Unemployed persons without benefit rights in total number of unemployed persons ^a (w %)	85,5	85,9	84,9	88,3	88,8	88,3	Unemployed persons ^a (in %)
Bezrobotni na 1 ofertę pracy ^a	148	152	131	115	102	84	Unemployed persons per job offer ^a
Współczynnik aktywności zawodowej według BAEL ^e (w %)	56,6	56,3	56,3	56,2	54,5	54,2	Activity rate by LFS ^d (in %)
Wskaźnik zatrudnienia według BAEL ^e (w %)	50,0	49,3	48,8	48,1	46,9	48,0	Employment rate by LFS ^d (in %)
Stopa bezrobocia według BAEL ^e (w %)	11,6	12,4	13,2	14,3	14,0	11,7	Unemployment rate by LFS ^d (in %)

^a Stan w końcu roku. ^b Od 2010 r. dane opracowano na podstawie wyników NSP 2011. ^c Przy obliczaniu salda migracji uwzględniono: w przypadku migracji wewnętrznych – dane za 2015 rok, w przypadku migracji zagranicznych – dane dotyczą 2014 r. ^d Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. ^e Przeciętne w roku; dane nie są w pełni porównywalne z wynikami z lat poprzedzających 2010 r.

a As of the end of the year. b Since 2010 data was prepared on the basis of the results of NSP 2011. c The calculation of net migration included: in the case of internal migration – data for 2015, in the case of international migration – data for to 2014. d Data concern economic entities in which the number of employed persons exceeds 9 persons. e Annual average; data are not fully comparable with the results from years preceding 2010.

I. WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE PODKARPACKIM (cd.)

SELECTED DATA ON PODKARPACKIE VOIVODSHIP (cont.)

Wyszczególnienie	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Specification
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie							<i>Average monthly gross wages and salaries</i>
brutto w sektorze przedsiębiorstw ^a (w zł)	2777,74	2914,02	3016,17	3148,16	3281,07	3399,62	<i>in the enterprise sector^a (in zł)</i>
Przeciętna miesięczna liczba emerytów							<i>Average monthly number of retirees</i>
i rencistów (w tys.)	472,2	466,5	463,0	458,4	452,8	451,7	<i>and pensioners (in thous.)</i>
rok poprzedni = 100	98,1	98,8	99,2	99,0	98,8	99,8	<i>previous year = 100</i>
Przeciętna miesięczna emerytura i renta							<i>Average monthly gross retirement pay</i>
brutto wypłacana przez ZUS (w zł)	1351,01	1423,74	1514,64	1600,77	1660,43	1720,93	<i>and pension paid by ZUS (in zł)</i>
rok poprzedni = 100	106,7	105,4	106,4	105,7	103,7	103,6	<i>previous year = 100</i>
Przeciętna miesięczna emerytura i renta							<i>Average monthly gross retirement pay</i>
brutto rolników indywidualnych (w zł)	925,13	958,23	1028,24	1091,30	1115,31	1150,49	<i>and pension for farmers (in zł)</i>
rok poprzedni = 100	105,0	103,6	107,3	106,1	102,2	103,2	<i>previous year = 100</i>
Wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych (rok poprzedni = 100):							<i>Price indices of consumer goods and services (previous year = 100)</i>
ogółem	103,2	104,9	104,1	100,7	100,2	98,9	<i>total</i>
żywność i napoje bezalkoholowe	102,8	106,2	104,1	102,1	99,6	98,6	<i>food and non-alcoholic beverages</i>
odzież i obuwie	100,7	101,8	98,3	97,3	98,0	96,7	<i>clothing and footwear</i>
mieszkanie	103,6	106,0	105,4	100,9	101,3	100,0	<i>dwelling</i>
Plony zbóż podstawowych (z mieszkami zbożowymi) z 1 ha w dt	31,9	30,2	32,4	29,9	34,1	32,3	<i>Basic cereals (including mixed cereals) yields per 1 ha per dt</i>
Obsada zwierząt gospodarskich na 100 ha użytków rolnych:							<i>Farm animals stock per 100 ha agricultural land:</i>
bydło ^b	18,7 ^c	16,6	16,7	16,6	16,5	16,6	<i>cattle^b</i>
trzoda chlewna ^d	48,6 ^c	30,6	30,5	30,0	33,5	29,1	<i>pigs^d</i>

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. ^b Stan w czerwcu. ^c Dane Powszechnego Spisu Rolnego według stanu w dniu 30 VI. ^d Stan w końcu czerwca, w latach 2011-2013 stan w końcu lipca.

^a Data concern economic entities in which the number of employed persons exceeds 9 persons. ^b As of June. ^c Data of Agricultural Census as of 30 June. ^d As of the end of June, in the years 2011-2013 as of July.

I. WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE PODKARPACKIM (cd.)

SELECTED DATA ON PODKARPACKIE VOIVODSHIP (cont.)

Wyszczególnienie	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Specification
Wskaźnik cen skupu (rok poprzedni = 100):							Price indices of procurement (previous year = 100):
ziarna zbóż (bez siewnego)	125,2	127,5	116,3	87,3	80,6	100,0	cereal grain (excluding sowing seed)
żywca rzeźnego wołowego (bez cieląt)	103,9	108,6	123,5	99,0	94,9	102,4	cattle for slaughter (excluding calves)
żywca rzeźnego wieprzowego	84,5	119,7	114,9	98,7	92,4	87,9	pigs for slaughter
Relacje cen skupu ^a 1 kg żywca wieprzowego do cen targowiskowych:							Procurement price ^a per kg of pigs for slaughter to marketplace prices:
1 kg żyta	7,4	5,4	6,6	6,9	6,9	7,1	per kg of rye
1 kg jęczmienia	5,8	4,7	6,1	5,7	5,6	5,8	per kg of barley
Produkcja sprzedana przemysłu ^{bc} (rok poprzedni = 100; ceny stałe)	118,8	109,9	105,4	108,3	100,3	102,1	Sold production of industry ^{bc} (previous year = 100; constant prices) ^c
Przeciętne zatrudnienie w przemyśle ^b							Average paid employment in industry ^b
w tys.	118,2	120,4	119,3	117,5	117,5	119,5	(in thous.)
rok poprzedni = 100	99,7	101,8	99,1	98,5	100,0	101,7	previous year = 100
Produkcja sprzedana budownictwa ^b (rok poprzedni = 100; ceny bieżące)	107,5	115,7	102,3	96,8	107,5	99,8	Sold production of construction ^b (previous year = 100 ; current prices)
Produkcja budowlano-montażowa ^b (rok poprzedni = 100; ceny bieżące)	114,2	115,7	99,2	93,3	108,7	86,9	Construction and assembly production ^b (previous year = 100; current prices)
Przeciętne zatrudnienie w budownictwie ^b							Average paid employment in construction ^b
w tys.	19,8	21,1	21,2	20,3	19,2	17,7	(in thous.)
rok poprzedni = 100	109,0	106,8	100,1	95,8	94,7	92,4	previous year = 100

^a Ceny bieżące bez VAT. ^b Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. ^c W roku 2010 – ceny stałe 2005 r. (średnie ceny bieżące 2005 r.), od 2011 r. – ceny stałe 2010 r. (średnie ceny bieżące 2010 r.).

^a Current prices excluding VAT. ^b Data concern economic entities in which the number of employed persons exceeds 9 persons. ^c In 2010 – 2005 constant prices (2005 average current prices), since 2011 – 2010 constant prices (2010 average current prices).

I. WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE PODKARPACKIM (dok.)

SELECTED DATA ON PODKARPACKIE VOIVODSHIP (cont.)

Wyszczególnienie	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Specification
Mieszkania oddane do użytkowania	4965	5697	6526	6197	6437	7640	Dwellings completed
rok poprzedni = 100	90,8	114,9	114,6	95,0	103,9	118,7	previous year = 100
na 1000 ludności	2,3	2,7	3,1	2,9	3,0	3,6	per 1000 population
przeciętna powierzchnia użytkowa							average usable floor space per dwelling
1 mieszkania (w m ²)	118,5	117,8	113,5	119,0	116,6	108,4	(in m ²)
Sprzedaż detaliczna towarów ^a (rok							Retail sale of goods ^a (previous year = 100;
poprzedni = 100; ceny bieżące)	102,6	107,8	105,6	98,2	103,3	114,1	current prices)
Podmioty gospodarki narodowej ^b	152618	151091	155034	159627	162556	165155	Entities of the national economy ^b
rok poprzedni = 100	105,3	99,0	102,6	103,0	101,8	101,6	previous year = 100
w tym spółki handlowe	7452	7996	8660	9513	10452	11846	of which commercial companies
rok poprzedni = 100	106,4	107,3	108,3	109,8	109,9	113,3	previous year = 100
w tym z udziałem kapitału							of which with foreign capital
zagranicznego	973	1042	1157	1308	1511	1687	participation
rok poprzedni = 100	106,6	107,1	111,0	113,1	115,5	111,6	previous year = 100
Wskaźnik poziomu kosztów w przed-							
siębiorstwach niefinansowych ^c (w %)	95,4	95,3	95,8	93,6	95,1	95,9	Cost level indicator in enterprises ^c (in %)
Wskaźnik rentowności obrotu w przed-							
siębiorstwach niefinansowych ^c (w %):							Turnover profitability rate in enter-
brutto	4,6	4,7	4,2	6,4	4,9	4,1	prises ^c (in %):
netto	4,0	4,1	3,6	5,8	4,4	3,7	gross
netto							net
Nakłady inwestycyjne w przedsiębior-							
stwach ^c (w mln zł; ceny bieżące)	1916,7	2655,4	2967,0	2653,4	2668,1	2982,6	Investment outlays in enterprises ^c (in mln zł;
rok poprzedni = 100 (ceny bieżące)	98,5	138,5	111,7	89,4	100,6	111,8	current prices)
							previous year = 100 (current prices)

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. ^b W rejestrze REGON; bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie; stan w końcu roku. ^c Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 49 osób.

^a Data concern economic entities in which the number of employed persons exceeds 9 persons. ^b In the REGON register; excluding persons tending private farms in agriculture; as of at the end of the year. ^c Data concern economic entities in which the number of employed persons exceeds 49 persons.

II. WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE PODKARPACKIM WEDŁUG MIESIĘCY
SELECTED DATA ON PODKARPACKIE VOIVODSHIP IN MONTHS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
A – 2014													
B – 2015													
Ludność ^a (w tys.)	A	x	x	2128,5	x	x	2128,5	x	x	2129,1	x	x	2129,2
Population ^a (in thous.)	B	x	x	x	x	x	2127,3	x	x	x	x	x	2127,7
Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw ^b (w tys.)	A	225,3	225,3	225,5	225,5	225,6	225,8	224,0	224,0	224,3	223,9	223,6	223,0
Average paid employment in the enterprise sector ^b (in thous.)	B	224,2	224,1	224,0	224,1	223,9	223,3	223,2	222,1	222,5	223,3	223,7	224,4
poprzedni miesiąc = 100	A	100,8	100,0	100,1	100,0	100,1	100,1	99,2	100,0	100,1	99,8	99,9	99,7
previous month = 100	B	100,5	99,9	100,0	100,0	99,9	99,7	100,0	99,5	100,2	100,4	100,2	100,3
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A	99,2	101,2	100,6	100,8	100,8	100,9	100,1	99,9	100,0	99,9	100,0	99,8
corresponding month of previous year = 100	B	99,5	99,4	99,3	99,4	99,3	98,9	99,7	99,2	99,2	99,7	100,0	100,6
Bezrobotni zarejestrowani ^a (w tys.)	A	160,4	160,3	155,3	148,2	141,0	136,6	135,8	134,8	132,3	131,7	134,4	137,9
Registered unemployed persons ^a (in thous.)	B	144,0	144,1	139,9	133,9	126,5	120,6	119,5	119,4	118,3	117,8	120,2	123,5
Stopa bezrobocia rejestrowanego ^a (w %)	A	16,8	16,8	16,3	15,7	15,1	14,7	14,6	14,5	14,3	14,2	14,4	14,6*
Registered unemployment rate ^a (in %)	B	15,2	15,2	14,8	14,2	13,6	13,0	12,9	12,9	12,8	12,7	12,9	13,2
Oferty pracy zgłoszone w ciągu miesiąca	A	3433	5237	6955	6261	5630	4408	5069	5910	5932	5057	3705	2958
Job offers declared during a month	B	3242	4689	6189	6668	6573	6003	5410	5287	6050	4498	3907	2760
Bezrobotni na 1 ofertę pracy ^a	A	84	64	55	51	54	53	51	47	41	52	68	102
Registered unemployed persons per job offer ^a	B	76	69	52	40	40	43	39	38	39	59	55	84
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw ^b (w zł)	A	3136,18	3187,89	3219,33	3327,91	3240,58	3182,48	3263,27	3231,12	3246,53	3314,93	3266,98	3555,47
Average monthly gross wages and salaries in the enterprise sector ^b (in zł)	B	3204,55	3274,15	3459,87	3352,83	3371,26	3296,16	3428,52	3327,11	3391,35	3428,81	3418,13	3632,94
poprzedni miesiąc = 100	A	93,2	101,6	101,0	103,4	97,4	98,2	102,5	99,0	100,5	102,1	98,6	108,8
previous month = 100	B	90,1	102,2	105,7	96,9	100,5	97,8	104,0	97,0	101,9	101,1	99,7	106,3
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A	104,4	106,2	103,0	106,5	104,2	103,9	103,3	103,0	103,3	104,2	102,8	105,7
corresponding month of previous year = 100	B	102,2	102,7	107,5	100,7	104,0	103,6	105,1	103,0	104,5	103,4	104,6	102,2

a Stan w końcu okresu. *b* Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

a As of the end of the period. *b* Data concern economic entities in which the number of employed persons exceeds 9 persons.

II. WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE PODKARPACKIM WEDŁUG MIESIĘCY (cd.)
SELECTED DATA ON PODKARPACKIE VOIVODSHIP IN MONTHS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
A – 2014													
B – 2015													
Wskaźnik cen:													
<i>Price indices of:</i>													
towarów i usług konsumpcyjnych													
<i>consumer goods and services</i>													
analogiczny okres poprzedniego roku = 100	A	x	x	100,7 ^a	x	x	100,5 ^b	x	x	100,1 ^c	x	x	99,5 ^d
<i>corresponding period of previous year = 100</i>	B	x	x	98,2 ^a	x	x	98,9 ^b	x	x	99,1 ^c	x	x	99,2 ^d
skupu ziarna zbóż ^e :													
<i>procurement of cereal grain^e:</i>													
poprzedni miesiąc = 100	A	99,2	97,3	100,6	105,1	102,0	93,1	84,3	100,3	97,1	95,4	100,9	108,8
<i>previous month = 100</i>	B	106,6	100,7	93,6	98,3	97,8	96,8	105,4	97,8	101,0	103,0	101,9	102,1
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A	75,4	73,4	77,4	80,9	82,6	83,3	91,1	98,8	88,7	83,7	81,3	83,5
<i>corresponding month of previous year = 100</i>	B	89,7	92,8	86,4	80,8	77,4	80,5	100,8	98,3	102,2	110,3	111,3	104,4
skupu żywca rzeźnego wołowego (bez cieląt) ^e :													
<i>procurement of cattle for slaughter (excluding calves)^e:</i>													
poprzedni miesiąc = 100	A	98,4	99,6	99,8	101,6	101,2	93,0	101,8	101,8	96,1	98,0	96,4	102,0
<i>previous month = 100</i>	B	106,9	106,5	94,3	99,1	99,8	100,5	95,0	102,8	101,1	97,4	99,8	102,6
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A	92,2	92,4	90,3	95,4	97,5	96,4	95,3	98,4	95,8	94,5	93,9	89,8
<i>corresponding month of previous year = 100</i>	B	97,5	104,2	98,4	96,0	94,7	102,4	95,5	96,4	101,5	100,9	104,5	105,2
skupu żywca rzeźnego wieprzowego ^e :													
<i>procurement of pigs for slaughter^e:</i>													
poprzedni miesiąc = 100	A	96,0	91,8	97,0	105,1	105,5	103,4	102,5	98,3	95,6	92,4	97,0	96,0
<i>previous month = 100</i>	B	95,4	102,4	104,8	97,5	97,0	101,9	100,9	101,2	102,5	97,8	92,0	95,3
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A	100,4	94,2	92,8	95,8	102,7	100,4	96,7	91,6	86,4	81,9	84,6	81,2
<i>corresponding month of previous year = 100</i>	B	80,6	90,0	97,1	90,1	82,9	81,7	80,5	82,8	88,8	94,0	89,1	88,4

a-d Dane dotyczą okresów (miesiący): a I-III, b IV-VI, c VII-IX, d X-XII. e Ceny bieżące bez VAT.

a-d Data concern periods (months): a I-III, b IV-VI, c VII-IX, d X-XII. e Current prices excluding VAT.

II. WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE PODKARPACKIM WEDŁUG MIESIĘCY (cd.)
SELECTED DATA ON PODKARPACKIE VOIVODSHIP IN MONTHS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
A – 2014													
B – 2015													
Relacja ceny skupu ^a 1kg żywca wieprzowego do ceny targowiskowej 1 kg żyta	A	6,8	6,4	5,9	6,4	6,1	7,1	7,5	8,0	8,0	7,5	7,1	7,3
<i>Procurement price^a per kg of pigs for slaughter to marketplace price per kg of rye</i>	B	6,4	7,2	8,8	7,4	7,2	7,5	7,3	6,8	7,7	6,5	6,5	6,2
Produkcja sprzedana przemysłu ^b (ceny stałe): <i>Sold production of industry^b(constant prices):</i>													
poprzedni miesiąc = 100	A	92,9	103,4	113,3	95,6	99,2	100,9	100,1	90,9	117,3	102,2	87,4	97,5
<i>previous month = 100</i>	B	96,3	104,8	116,7	93,0	97,4	104,8	103,1	85,6	118,0	101,8	94,0	95,7
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A	102,8	106,0	109,0	106,3	105,4	100,6	99,2	94,8	99,3	96,0	95,8	96,2
<i>corresponding month of previous year = 100</i>	B	99,7	101,1	104,1	101,3	99,5	103,4	106,6	100,8	101,4	101,0	108,6	106,7
Produkcja budowlano-montażowa ^b (ceny bieżące): <i>Construction and assembly production^b (current prices):</i>													
poprzedni miesiąc = 100	A	38,8	71,8	117,7	112,4	124,2	155,6	72,1	103,0	107,9	106,2	110,0	144,5
<i>previous month = 100</i>	B	31,0	107,3	121,0	86,2	134,5	117,1	106,3	88,3	119,0	80,6	107,7	107,2
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A	184,4	113,4	113,4	122,4	114,7	101,4	99,8	108,2	121,5	91,5	128,0	96,4
<i>corresponding month of previous year = 100</i>	B	77,1	115,1	118,3	90,8	98,4	74,0	109,1	93,5	103,1	78,2	76,5	56,8
Mieszkania oddane do użytkowania (od początku roku)	A	594	1133	1624	2143	2537	2955	3707	4207	4665	5170	5621	6437
<i>Dwellings completed (since the beginning of the year)</i>	B	575	1102	2251	2805	3188	3618	4259	5081	5550	6294	6926	7640
analogiczny okres poprzedniego roku = 100	A	103,5	120,3	103,3	104,4	104,2	100,2	109,6	105,2	106,4	105,3	105,3	103,9
<i>corresponding period of previous year = 100</i>	B	96,8	97,3	138,6	130,9	125,7	122,4	114,9	120,8	119,0	121,7	123,2	118,7

a Ceny bieżące bez VAT. *b* Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

a Current prices excluding VAT. *b* Data concern economic entities in which the number of employed persons exceeds 9 persons.

II. WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE PODKARPACKIM WEDŁUG MIESIĘCY (dok.)

SELECTED DATA ON PODKARPACKIE VOIVODSHIP IN MONTHS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
A – 2014													
B – 2015													
Sprzedaż detaliczna towarów ^a (ceny bieżące):													
<i>Retail sale of goods^a (current prices):</i>													
poprzedni miesiąc = 100	A	83,8	95,9	115,1	99,4	98,6	101,9	106,2	101,6	98,9	101,4	89,1	114,2
<i>previous month = 100</i>	B	82,6	94,0	117,2	105,5	99,1	105,0	102,1	94,2	97,9	104,3	102,8	111,3
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A	114,0	110,3	109,4	106,5	99,9	103,3	101,7	100,4	105,5	100,3	100,1	101,7
<i>corresponding month of previous year = 100</i>	B	100,3	98,3	100,1	106,2	106,8	110,0	105,8	98,1	97,0	99,8	115,2	112,3
Podmioty gospodarki narodowej ^b	A	159564	159766	160511	160905	161271	161644	161629	161656	161879	161892	162132	162556
<i>Entities of the national economy^b</i>	B	162667	162793	162867	163312	163650	164080	164456	164936	165411	165867	165519	165155
w tym spółki handlowe	A	9585	9632	9706	9791	9866	9962	10058	10122	10210	10300	10369	10452
<i>of which commercial companies</i>	B	10567	10679	10797	10913	11030	11137	11250	11327	11430	11584	11690	11846
w tym z udziałem kapitału zagranicznego	A	1316	1326	1346	1369	1382	1408	1427	1442	1464	1482	1498	1511
<i>of which with foreign capital participation</i>	B	1520	1528	1552	1585	1592	1600	1610	1632	1648	1654	1668	1687
Wskaźnik rentowności obrotu w przedsiębiorstwach niefinansowych ^c :													
<i>Profitability rate of turnover in enterprises^c:</i>													
brutto (w %)	A	x	x	5,3	x	x	7,3	x	x	6,1	x	x	4,9
<i>gross (in %)</i>	B	x	x	4,5	x	x	5,1	x	x	4,6	x	x	4,1
netto (w %)	A	x	x	4,6	x	x	6,6	x	x	5,5	x	x	4,4
<i>net (in %)</i>	B	x	x	3,8	x	x	4,6	x	x	4,1	x	x	3,7
Nakłady inwestycyjne w przedsiębiorstwach ^c	A	x	x	384,7	x	x	901,7	x	x	1567,8	x	x	2668,1
(w mln zł; ceny bieżące)	B	x	x	493,3	x	x	1195,1	x	x	1935,9	x	x	2982,6
<i>Investment outlays in enterprises^c (in mln zł; current prices)</i>													
analogiczny okres poprzedniego roku = 100	A	x	x	79,9	x	x	83,1	x	x	90,3	x	x	100,6
(ceny bieżące)	B	x	x	128,2	x	x	132,5	x	x	123,5	x	x	111,8
<i>corresponding period of previous year = 100 (current prices)</i>													

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. b W rejestrze REGON; bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie; stan w końcu okresu. c Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 49 osób; dane prezentowane są narastająco.

a Data concern economic entities in which the number of employed persons exceeds 9 persons. b In the REGON register; excluding persons tending private farms in agriculture; as of at the end of the period. c Data concern economic entities in which the number of employed persons exceeds 49 persons; data are presented cumulatively.